Měsíčník Ministerstva obrany České republiky 12/2010

A report

VYŠŠÍ BEZPEČNOSTNÍ PARAMETRY

Přehled sportovních akcí v roce 2011

V souladu s Plánem činnosti resortu MO na rok 2011 se uskuteční přebory AČR v uvedených soutěžích.

Přebory AČR

Poř. číslo	Název přeboru	Místo	Datum
1.	Mezinárodní zimní přírodní víceboj (Winter Survival)	Ovčárna pod Pradědem	30. 1. – 4. 2. 2011
2.	Mistrovství AČR Zimní sportovní hry	Liberec	21.–25. 2. 2011
3.	Přebor AČR ve vojenském pětiboji	Vyškov	2.–6. 5. 2011
4.	Přebor AČR v leteckém pětiboji	Praha, Žatec	18.–20. 5. 2011
5.	Přebor AČR v přespolním běhu a „CISM DAY RUN“	Praha	19. 5. 2011
6.	Turnaj MO a velení AČR v tenise dvojic	Měřín	22.–26. 6. 2011
7.	Speciální těl. víceboj (Summer Survival)	Vyškov	3.–7. 10. 2011

Otevřené přebory AČR

Poř. číslo	Název přeboru	Místo	Datum
1.	Squash	Praha	16.–17. 3. 2011
2.	Sportovní lezení	Brno	14.–15. 4. 2011
3.	Benčpres	Praha	21. 4. 2011
4.	Nohejbalový turnaj A report	Praha	20. 10. 2011
5.	Florbal	Praha	2.–3. 11. 2011
6.	Badminton	Praha	14.–15. 11. 2011
7.	Volejbal smíšených družstev	Praha	23.–24. 11. 2011

Přebory MO a PPÚZ MO

Poř. číslo	Název přeboru	Místo	Datum
1.	Futsal	Praha	17.–18. 1. 2011
2.	Malá kopaná	Praha	27.–28. 4. 2011
3.	Tenis	Praha	1.–3. 6. 2011
4.	Beach volejbal	Praha	15.–16. 6. 2011

Otevřené přebory organizované ÚřProS MO

Poř. číslo	Název přeboru	Místo	Datum
1.	Stolní tenis	Praha	5. 4. 2011
2.	Horská kola	Praha	13. 10. 2011

Sportovní dny MO organizované ÚřProS MO

Poř. číslo	Název akce	Místo	Datum
1.	Sportovní den MO	Krkonoše	26. 1. 2011
2.	Sportovní den MO	Krkonoše	2. 3. 2011
3.	Sportovní den MO	Jizerské hory	8. 6. 2011
4.	Sportovní den MO	Praha	5. 10. 2011

Pod ochranou toulavých psů 2
Příslušníci českého provinčního rekonstrukčního týmu se tři měsíce střídali na pozorovacím stanovišti na vrchu Hesarak

Zpravodajství z velitelského shromáždění 6

Škola hrou v české „omeletě“ ... 10
O netradičním výcviku afghánských vojáků, který používají čeští příslušníci výcvikového a poradního týmu OMLT

Alianční struktura je rozkošatělá 12
O závěrech lisabonského summitu Severoatlantické aliance hovoříme s Martinem Povejšilem, velvyslancem České republiky při NATO

Nejšikovnější vojáci na světě 16
Rozhovor s podplukovníkem Ctiradem Gazdou, velitelem 6. jednotky českého PRT v Lógaru

Vyšší bezpečnostní parametry 18
Šestá jednotka provinčního rekonstrukčního týmu v Lógaru má k dispozici americká obrněná vozidla ASV 150

V Boleslavi si vyzkoušeli CHARLIE 24
V Jaselských kasárnách ve Staré Boleslavi byla procvičena protiteroristická opatření přijímaná při vyhlášení různých bezpečnostních pohotovostních stavů

Vojenská historie na UO žije 26
O práci Historické skupiny Ludvíka Svobody složené ze studentů Univerzity obrany Brno

Na Zlatem Polji zněly poplašné sirény 28
Reportáž ze slovinského výcvikového prostoru, kde se připravovaly síly reakce NRF

Dvě svíčky „maxihangáru“ 32
Náměšťská 223. letka oprav letecké techniky dostala ke svým narozeninám netradiční dárek od uměleckého kováře

Společné financování 34
Před summitem NATO v Lisabonu se jednalo v Praze o způsobech, jak efektivněji využívat dostupné zdroje

Půlstoletí Mi-2 35
Lehký vrtulník Mi-2 slaví padesáté výročí svého vzniku. I přes jeho letitost jej armády, včetně české, využívají při výcviku nových pilotů.

O propouštění, platech a dalších změnách 20
Rozhovor s náměstkem ministra obrany pro personalistiku Michaelem Hrbatou o novinkách, které se po Novém roce dotknou všech příslušníků resortu obrany

NRF-2011/1 úspěšně certifikováno 22
Více než 300 profesionálů obstálo v hodnocení pro zařazení do úkolového uskupení NRF, jež bude v pohotovosti v prvním pololetí příštího roku

Tenkrát na Blízkém východě 38
Od jedné z prvních novodobých zahraničních misí naší armády během operací Pouštní štít a Pouštní bouře uplynulo dvacet let

Sbohem „Grady“ 40
Služba raketometů v naší armádě skončila

Aktivně a naplno 46
Klub vojenských důchodců posádky Tábor oslavil letos 25 let

Naši letci v bitvě o Británii 48
Řada československých pilotů se v rámci našich i zahraničních perutí zúčastnila bitvy o Británii

První a poslední kastelán 50
Už dvě desítky let se historií zámku v Komorním Hrádku zabývá Peter Rusnák

Knižní tipy 51

Více členů, více možností 52
Občanské sdružení Svaz vojenských veteránů ČR si vytklo za cíl zastřešit všechny kluby vojenských důchodců v republice

Běžecká liga v „držení“ dělostřelců 54
O oživeném populárním seriálu běžeckých závodů příslušníků společných sil

Vyšly Vojenské rozhledy č. 4 56

Military English 58
Jazykový koutek

Sezona snů 60
Skifař pražské Dukly nadporučík Ondřej Synek vybojoval na Novém Zélandu titul mistra světa ve veslování

Obsah A reportu v roce 2010 61

A spoj 64

REPORTÁŽ

Pod ochranou toulavých psů

Text a foto: Vladimír MAREK

Motor se točí na plné obrátky, v prudkém stoupání dostává pořádně zabrat. „Příliš pozdě si podřadil, teď bude mít problémy," komentuje náš řidič jízdu před námi „se prohrabávajícího" pancéřovaného vozidla Iveco. Neskrývá přitom obavy, že bude muset v úzkém kaňonu couvat až dolů.

Příslušníci českého provinčního rekonstrukčního týmu se tři měsíce střídali na pozorovacím stanovišti na vrchu Hesarak

Když jsme před chvílí opouštěli základnu Shank v afghánském Lógaru, velitel našeho kolového obrněného vozidla Dingo kontroloval, zda máme všichni dopnuté pásy a zda veškerý materiál ve vozidle je náležitě upevněn. Před časem pod jedoucím americkým vozidlem

MRAP explodovala nepříliš velká nálož, která ho přesto několikrát převrátila. Pancéřovanému autu s vysokým stupněm odolnosti se vůbec nic nestalo, osádka uvnitř ale zahynula. Četná smrtelná zranění vojáků, kteří neměli dopnuté bezpečnostní pásy, způsobila právě neupevněná vyzbroj, munice a výstroj.

ORLÍ HNÍZDO

Na vrchu nad námi se objevuje něco, co poměrně reálně připomíná středověký hrad. Okrouhlá hlásná věž je vybudována, stejně jako hradby kolem dokola, z obřích balvanů. Spojenečtí vojáci tomu říkají Orlí hnízdo. Tuto pevnost na strategickém vrcholu poblíž křižovatky dvou významných cest postavili Rusové. Ani za tři desetiletí neztratilo toto místo nic na svém významu. A tak když v létě letošního roku nabylo raketové ostřelování základny Shank na intenzitě, rozhodl americký velitel o zbudování pěti pozorovacích stanovišť v jejím okolí.

Jako první do služby nastoupili právě čeští vojáci. Tři měsíce se zde v pravidelných čtyřiadvacetihodinových intervalech střídaly naše hlídky. Nyní vezeme poslední rotaci. Společně s námi šplhá ve vozidlech na dva tisíce dvě stě metrů vysoký vrchol Hesarak dvacet našich vojáků.

Konečně jsme na místě. Rotmistr J. R. během několika minut přebírá stanoviště od předcházející směny. Dozvídá se, že maskovací síť již odvezli dolů. Zůstala

REPORTÁŽ

pouze malá stříška, která má chránit před sálajícím sluncem a provizorní lavička na sezení. Pod ní sedí vždy dva vojáci s dalekohledem, v noci pak s přístrojem nočního vidění. Zbývající dva ze čtyřčlenné hlídky jsou v záloze v ivecu. Zde mají k dispozici nejen kameru, s jejíž pomocí si mohou předměty výrazně přiblížit, ale i termokameru. Kulomet ráže 12,7 mm umístěný na vozidle pak může v případě potřeby poskytnout významnou palebnou podporu.

„Naším úkolem je pozorovat okolní krajinu a veškeré incidenty hlásit na základnu. Přímo před námi je důležitá křižovatka, kolem vede strategická cesta Utah z Kábulu do Paktie. Člověk musí pořád koukat do stejných míst. Je to poměrně únavné. Máme ale k dispozici americké noktovizory. Ty mají o poznání lepší rozlišovací schopnosti než ty naše," vysvětluje rotmistr J. R. „Dnes došlo

berou rozkládací lehátka. V okolí je totiž poměrně hodně hadů, před časem našli dokonce zmiji schoulenou přímo pod batohem. Problematické jsou i velké rozdíly denních a nočních teplot. A tak zatímco přes den se příslušníci provinčního rekonstrukčního týmu dusí horkem, v noci musejí vylézat ze spacáku a poskakovat, aby se alespoň trochu zahřáli.

„Ve vzdálenosti tří set čtyř set metrů od komunikace Utah čistí místní dělníci zavlažovací tunel. Postupně se přibližují k silnici. Jedná se o propust za štěrkovnou," informuje rotný R. K. prostřednictvím vysílačky základnu. Zatím dostává pokyn nic nepodnikat a pokračovat ve sledování.

k jednomu výbuchu, bylo to ale v místech, kam není vidět z žádného z našich pozorovacích stanovišť."

ZMIJE POD BATOHEM

Pokud vojáci právě nesledují okolí a všude je klid, mohou odpočívat. Je to ale spíš polospánek. Většinou se vsoukají do spacáku a lehnou si venku na karimatku. V poslední době si s sebou

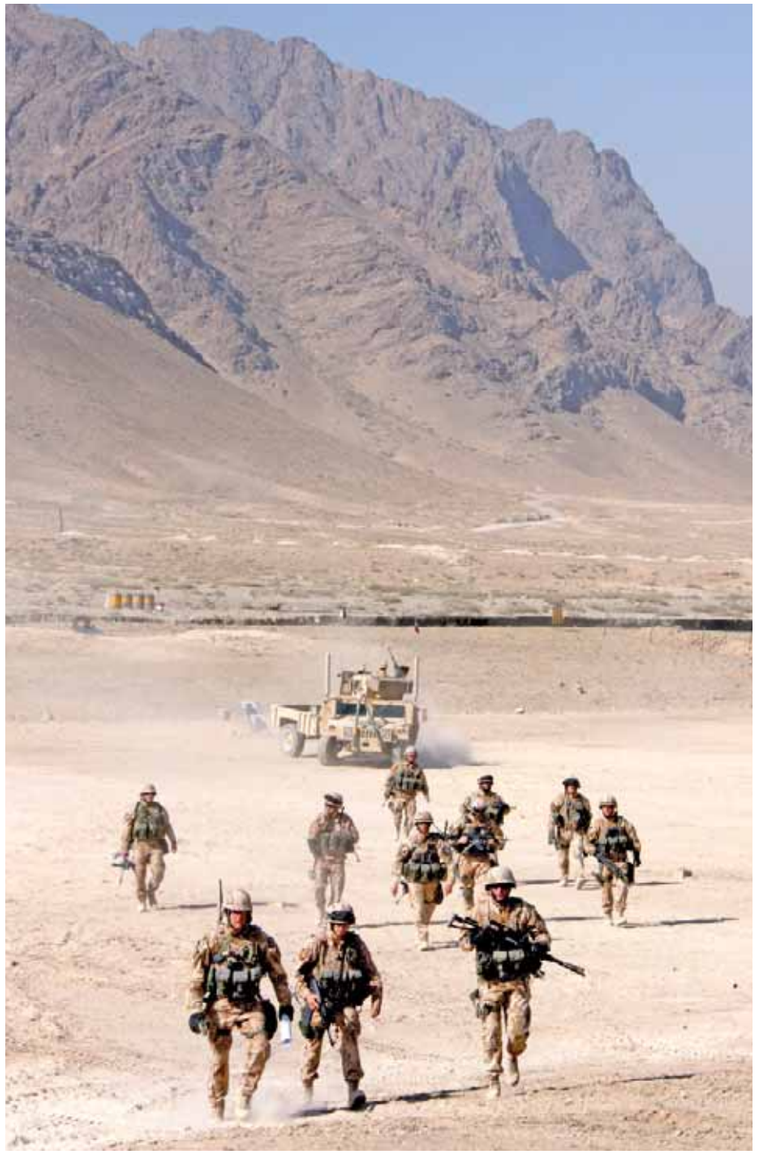
Vojáci zde díky ideálnímu výhledu zaznamenávají nejen místa, odkud jsou odpalovány rakety, jejichž souřadnice neprodleně hlásí na základnu, ale i podezřelé chování místních obyvatel, které by mohlo maskovat kladení improvizovaných výbušných systémů na zdejší komunikace. Po obsazení pozorovacích stanovišť došlo nejen ke snížení počtu odpalů raket, ale i výskytu nejrůznějších výbušných nástrah.

SPOLÉHAJÍ SAMI NA SEBE

Vojáci jsou zde poměrně osamoceni. A to obzvlášť v noci. V okolí se navíc často střílí. Když sem přivezli bojová vozidla pěchoty BVP 2, protivník na ně okamžitě zaútočil. Přesto se shodují v tom, že strach nemají. Něco podobného prý není možné si ani připustit. Spoléhají především sami na sebe. Pokud by k něčemu došlo, vzadu v autě jsou kolegové. V případě větší přestřelky mohou přivolat ze základny, která je vzdálena zhruba tři kilometry, tým rychlé reakce. Tomu by to sem trvalo maximálně deset až patnáct minut.

„Ke střelbě tady dochází každou chvíli. Největší přestřelku jsme zažili mezi jednotkou Afghánské národní armády a povstalci. Pokud nedojde k přímému napadení spojeneckých vojáků, máme pokyn, aby si všechny ostatní záležitosti řešila místní policie a armáda. Je to součástí strategie delegování odpovědnosti na zdejší orgány," vysvětluje štábní rotmistr M. V.

Mezitím rotmistr P. G. vytahuje z batohu zbytky od snídaně. Ve chvíli ho obklopí smečka toulavých psů. Teprve v tomto okamžiku nám dochází, že nehodlá pokračovat v konzumaci ranního jídla. „Tohle je Šahrazád, jeden z vůdců smečky. Právě tihle toulaví psi

jsou v noci naše největší jistota, proto se o ně také tak staráme. Zdržují se v naší blízkosti, vědí totiž, že zde dostanou najíst. Jakmile se pokusí někdo přiblížit, okamžitě štěkají. Na místní obyvatele jsou vysloveně alergičtí," vysvětluje rotmistr. „Je to dáno tím, že pro většinu Afghánců je pes stejně jako například prase nečisté zvíře. Proto je také neustále odhánějí a házejí po nich kameny. Před časem se tu vedla velká diskuse o tom, zda v kábulské zoologické zahradě má nadále zůstat v jednom výběhu prase, anebo by mělo být utraceno."

Sotva se psi nažrali, opět se rozutekli. Zaujali své standardní pozice v okolí Orlího hnízda. Poslední čtyřiadvacetihodinová pozorovací směna našich vojáků začíná. Nezbývá než věřit, že bude klidná... ■

V Praze se na Ministerstvu obrany konalo 18. listopadu již tradiční velitelské shromáždění Armády České republiky. Během první, veřejné části po úvodním slově náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Vlastimila Picka zazněla vystoupení prezidenta republiky a vrchního velitele ozbrojených sil Václava Klause, předsedy vlády Petra Nečase a ministra obrany Alexandra Vondry.

Zatněte zuby a vydržte

Z úvodního slova náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Vlastimila Picka

„Loňský i letošní rok byly pro naši armádu obdobím zásadních změn vyvolaných jak dopady ekonomické krize, tak i rozhodnutím o radikální redukci rozpočtu Ministerstva obrany," řekl generál Picek. „Toto snížení se v následujících letech zákonitě odrazí ve všech oblastech činnosti Armády České republiky včetně zabezpečení běžného provozu. Rozvoj infrastruktury, doplňování jednotek rozhodujícím vojenským materiálem, modernizaci staré a implementaci nové techniky jednotlivých druhů vojsk budeme muset rozložit do více let." Současně zdůraznil, že i za těchto okolností musí vždy na prvním místě zůstat voják, jeho výběr, standardní podmínky pro jeho přípravu a výcvik. „V konečném důsledku také nesmí v žádném případě dojít ke snížení deklarovaných schopností armády jak na domácím území, jehož obrana je prioritou českých ozbrojených sil, tak i v zahraničních operacích. S těmito limitujícími podmínkami se musíme vyrovnat všichni."

Za zásadní materiál, který stanoví směr dalšího rozvoje našich ozbrojených sil, označil „Bílou knihu o obraně". „Konečně tak budeme mít jasné politické zadání od našich vrcholných představitelů, pokud možno podpořené stabilním rozpočtem." Jasný cíl, stabilní rozpočet a odhodlané, perfektně vycvičené, schopné a motivované profesionály – to je to, co teď naše armáda potřebuje! Proto velení AČR plně podporuje přijatá opatření a zajistí všechny potřebné kroky pro jejich realizaci.

Náčelník Generálního štábu poté připomněl roli velitelského sboru při objasňování realizovaných opatření vojákům. V té souvislosti se mj. zmínil o přechodu na nový systém hodností. „Přijatou novelou zákona o služebním poměru vojáků z povolání a vytvořením nových hodnostních sborů od 1. ledna 2011 se nám podaří narovnat strukturu našich ozbrojených sil. Toto opatření však znamená, že řadě vojáků bude muset být jejich hodnost snížena s ohledem na jejich pozici ve vojenské hierarchii. Plně si uvědomuji, že dosažená vojenská hodnost je pro každého profesionála velmi citlivou a prestižní otázkou a řada vojáků může tento krok nést velmi negativně. Rád bych zdůraznil, že to v žádném případě nesmí být chápáno jako jejich degradace. Tímto krokem bude konečně odstraněn anachronismus vzniklý při přechodu na plně profesionalizovanou armádu a po odchodu posledních vojáků základní služby." Podtrhl, že nově vznikající sbor poddůstojníků se společně s praporčickým sborem stane hlavním pilířem armády, který bude tvořit téměř 80 % vojáků. Na jeho kvalitách bude záviset úroveň připravenosti a schopnosti jednotek.

V závěru uvedl, že následující období bude velmi složité a plné změn. „Prosím všechny, kteří to se službou v armádě myslí vážně, neztrácejte důvěru, zatněte zuby a vydržte. Věřím, že tyto změny přinesou své ovoce a že se nám konečně podaří dosáhnout vytčených cílů."

Zdroje úspor existují

Z projevu prezidenta republiky a vrchního velitele ozbrojených sil Václava Klause

V úvodu svého vystoupení prezident Václav Klaus poznamenal, že důvěru v armádu a její poslání snižují nové a nové problémy, které se v ní anebo kolem ní opakovaně objevují. Nesporně ji poškozuje nepřetržité zpochybňování téměř všech vojenských zakázek. „I když budu velmi mírný a zdrženlivý, nemohu použít slabší výrok, než že mnoho vojenských zakázek pochybnosti o své racionalitě a ekonomické výhodnosti vyvolává. To bychom si měli přiznat a hledat cestu k nápravě," dodal k tomu.

Připustil, že armádu i jednotlivé vojáky znejistily prováděné rozpočtové škrty, které jsou však nyní v naší zemi nezbytnou, byť opožděnou reakcí na neudržitelný stav veřejných financí. „Věřím, že tomu vojáci rozumějí. Já zase rozumím jim, že vyžadují odpověď na otázku, zda tyto škrty na armádu dopadly stejně silně jako na další resorty nebo zda na ni dopadly nadproporcionálním nebo i jinak neadekvátním způsobem. Tuto odpověď jim musí Ministerstvo obrany i vedení armády včas a srozumitelně dát."

Václav Klaus upozornil, že armáda nežije v politickém či společenském vákuu. Letošní parlamentní volby přinesly zemi novou vládu a nového ministra obrany. Měl by dostat šanci, aby řadu věcí změnil k lepšímu. Aby jako předstupeň čehokoli dalšího udělal radikální restrukturalizaci a zeštíhlení ministerstva samotného. Měl by dostat šanci, aby stabilizoval armádní finance. Přitom prezident zdůraznil, že cesta k tomu nespočívá v získání fixního podílu pro armádu z výdajů státního rozpočtu. „Vím, že by to armáda chtěla, ale to je možné chtít jen ve vzduchoprázdnu a nikoliv v realitě jakékoli země. Nový ministr obrany by měl dostat šanci, aby hledal další zdroje úspor, které nepochybně existují."

Naznačil též cesty. Armáda se od roku 1989 zhruba šestkrát zmenšila. Otázkou však je, zda se ve stejném poměru zmenšily i některé další věci, jež jí patří nebo si je nárokuje. „Jsem například přesvědčen, že pořád přetrvává nadměrné množství uzavřených vojenských prostorů či újezdů," podotkl.

Několik slov sdělil i o nové Strategické koncepci NATO přijaté na nedávném summitu v Lisabonu. „Vedle toho, že v ní byla zopakována klíčová platnost článku 5 Washingtonské smlouvy, že jde o obranu území a občanů členských zemí Aliance, přidává výrok, že tato obrana začíná daleko za územím členských států. To je důležitý posun... Po výměně názorů na toto téma s prezidenty zemí Visegrádské čtyřky před dvěma týdny v Karlových Varech však musím říci, že to žádný z nich nevnímá jako definitivní zvrat v dosud velmi citlivě vyvažované proporci, nakolik je armáda nástrojem obrany vlastního teritoria a nakolik nástrojem expedičních misí. Tento formulační posun... proto není žádnou bianco směnkou na radikální vychýlení dosavadní proporce těchto věcí. Nemůžeme dopustit, aby se armáda – a povědomí o ní – začala ostře dělit na hrdiny z Afghánistánu a na běžné vojáky u nás doma."

Na závěr poděkoval tisícům vojáků a občanských zaměstnanců za to, co v letošním roce vykonali, a popřát jim, aby jejich náročná, nesmírně užitečná a nezastupitelná činnost nebyla znehodnocována věcmi, které běžný voják nemůže ovlivnit. „I relativně krátká zkušenost naší profesionální armády ukazuje, že je voják atraktivní profese, že je dobře, že si armáda konečně může vybírat, že v ní mladí lidé – dnes už nejen muži, ale i ženy – vidí perspektivní životní kariéru. Toho je třeba využít."

Mít tvrdě realistický přístup

Z projevu předsedy vlády Petra Nečase

„Armáda jako celek vnímá velmi senzitivně, pokud nemá jasné zadání a pokud toto zadání nemá zřetelné kontury a zřetelné cíle. Neméně senzitivně je vnímáno i to, pokud dochází k neustálým změnám v těchto zadáních," podtrhl ve svém vystoupení Petr Nečas. „Všichni jsme zažili ‚x' reformních plánů, ale i ‚y' revizí reforem. A to je podle mého názoru největší bolestí obranného vojenského plánování v České republice." Ocenil, že se začalo intenzivně pracovat na „Bílé knize o obraně", přičemž zvýraznil, že je nyní definitivně nutné oprostit veškeré základní koncepční dokumenty od jakéhokoli náznaku snění nebo žití ve vzdušných zámcích. „To znamená mít tvrdě realistický přístup, aby to byl tvrdě realistický dokument!"

Poté se premiér svěřil, že měl jen málokde možnost potkat tak tvrdě a profesionálně pracující složku veřejného sektoru České republiky, jako právě v naší profesionálně budované armádě. Podle jeho slov to nejcennější, co v AČR máme, jsou lidé velice schopně pracující na úkolech, které jsou jim zadány. Armáda má u veřejnosti pověst, která na tom z hlediska vnímání státních institucí není vůbec špatně. „Bohužel to, co kazí pověst armády, není armáda jako taková, ale musím říci, že to je Ministerstvo obrany... Proto jsem po zralé úvaze požádal Alexandra Vondru, aby se stal ministrem obrany... Má moji plnou politickou podporu, tak jako ji má ministerstvo a především Armády České republiky, ve všech transformačních záměrech, které bude dělat. Máte ministra, který bojuje a dýchá za armádu. Máte ministra, kterému o armádu jde... Pomozte mu v této misi, které je nelehká, ale absolutně nutná."

V souvislosti s probíhajícími a chystanými restrikcemi předseda vlády potvrdil, že si je plně vědom, že právě armáda v uplynulých letech i v roce příštím zaznamenala nadproporční zásah do svého rozpočtového rámce. „O to větší důraz musí být kladen na efektivitu využití rozpočtových prostředků." Armáda se musí stát efektivní strukturou, jejíž majetkové a materiální operace odpovídají její reálné velikosti a reálným rozpočtovým podmínkám.

„Musíme také jednoznačně mluvit o tom, které velitelské, štábní a administrativní struktury jsou již dnes překonány, nepotřebné a o které je možné zeštíhlet," pokračoval Petr Nečas a poznamenal, že nás nyní čeká celá řada diskusí. „Musíme si položit neoblíbenou, neortodoxní, ale nutnou otázku, nakolik zachovávat vševojskový charakter armády a nakolik jít cestou větší specializace... Jsem také přesvědčen, že se musíme znovu zamyslet nad konceptem totálních sil. Nad tím, zda koncept aktivních záloh má být pouze jakýmsi doplňkem či obdobou moderních klubů vojenské historie, anebo zda to má být skutečně plnohodnotná komponenta ozbrojených sil České republiky. Komponenta, na které bychom možná měli postavit některé prvky, ... možná dokonce některé prvky těžkých sil. Nezapomínejme na to, že v celé řadě zemí Severoatlantické aliance na konceptu totálních sil, vytvořených na součtu aktivních vojenských jednotek a rezervních jednotek, funguje obranné plánování."

Obnova důvěry

Z projevu ministra obrany Alexandra Vondry

Aktuální resortní problém a vzápětí způsob jeho nápravy. To byl charakteristický atribut v jednadvacetiminutovém vystoupení ministra obrany Alexandra Vondry. Dříve než jednotlivé oblasti začal popisovat, sdělil auditoriu svoje pocity. „Na jednu stranu přiznávám, že nejsem ze situace, ve které se nacházíme, šťastný. Na druhou stranu mě uchvátila profesionalita mnoha velitelů i obyčejných vojáků, se kterými jsem se v tuzemsku i v zahraničí setkal. Právě oni ‚srdcaři' a opravdoví profesionálové jsou velkou nadějí do budoucnosti," konstatoval a poděkoval všem, kteří vydrželi, neztratili důvěru a poctivě pracují na zajištění obrany a bezpečnosti naší republiky.

„Přesvědčil jsem se o tom, že důvěra je v resortu nedostatkové zboží. Pracuji na tom, abych ji obnovil. Nechci vám zde slibovat, že se okamžitě a jakoby mávnutím kouzelného proutku vše změní. Role má a mého týmu, který se v posledních měsících formoval, je identifikovat problémy a vytvořit podmínky pro to, aby se neopakovaly a aby došlo k žádoucím změnám. Prvním předpokladem je, že si nebudeme nic nalhávat," zdůraznil A. Vondra.

Ne náhodou se ministr obrany předně vyjádřil k nadcházející změně v hodnostech. Vždyť skutečností je, že více než polovině vojáků z povolání bude hodnost snížena. „Chápu, že jde o bolestivý krok. Je však nezbytný, protože se jím napravuje chyba, která má kořeny v roce 1999. Opětovně zdůrazňuji, že se nejedná o degradaci, ale o opatření, jež uvádí stav věcí v ozbrojených silách na pravou míru."

V této souvislosti Alexandr Vondra zmínil vytvoření nového kariérního řádu a úpravu vzdělávacího systému, kde by se měl větší důraz klást na studium humanitních směrů, protože velitel nesmí být pouze technokrat, ale musí chápat širší souvislosti a poslání vojenského řemesla.

Následná slova ministra se týkala připravovaného finančního ohodnocení zaměstnanců resortu obrany. „Od prvního ledna příštího roku se, tak jako všem ve státní správě, sníží profesionálům a civilním pracovníkům tarifní část platu o deset procent. Od stejného data bude zdaněn výsluhový příspěvek patnáctiprocentní daní," objasnil ministr a částečně potěšil vojáky tím, že přídavek na bydlení zůstane pro příští rok zachován v nezměněné výši. Zdanění má podléhat až od roku 2012. Vrcholný představitel resortu však ubezpečil, že se hledá řešení, které bude maximálně férové k těm, pro něž je tato dávka významnou součástí jejich příjmu.

Alexandr Vondra se v další části svého vystoupení zaměřil na problematiku správy majetku a jeho odprodeje. Zkritizoval stav, že armáda má příliš velký majetek, na jehož údržbu spotřebovává zbytečně mnoho peněz, které by mohly být využity mnohem efektivněji. Svoje tvrzení doložil následujícími fakty – Ministerstvo obrany spravuje 17 tisíc nemovitých objektů a 25 tisíc pozemků na zhruba 24 tisíce vojáků z povolání, ve skladech se nachází výstroj za 4,5 miliardy korun, o kterou není zájem, v muničních skladech je mnoho munice určené pro zastaralé a již nepoužívané zbraně a akviziční proces je neprůhledný a komplikovaný. „Mým úkolem je urychlení odprodeje majetku tak, abychom uvolnili vázané zdroje a použili je pro podporu činnosti armády," vysvětlil A. Vondra.

Podle ministra obrany se předpokládá také zjednodušení struktury velení a řízení, neboť ta stávající je podle něj připravena na armádu mnohem větší, než kterou Česká republika má. „Nechci zapomínat ani na zeštíhlení a racionalizaci civilní části ministerstva. Odbyrokratizování řídících procesů je nezbytným předpokladem efektivního fungování resortu jako celku," řekl a podotkl, že se stanoví, která místa mají zastávat vojáci a která civilní zaměstnanci. Svoje konstatování, že řídící systém uvnitř resortu je příliš komplikovaný a nepružný, což nahrává přílišné byrokracii, rozmělňování odpovědnosti a neefektivitě, demonstroval na standardní situaci. „Požádal jsem ‚systém' o informaci. Pokud se dodrží všechna pravidla, mojí žádostí se bude zabývat více než dvacet různých míst. Tím se zvyšuje pravděpodobnost, že jakékoliv dobré nápady a opatření se vypaří jako voda z hrnce. Musíme proto mimo jiné co nejdříve dokončit revizi vnitřních norem, abychom zjednodušili řízení resortu."

Opomenut nezůstal ani výcvik jednotek, zejména úkolových uskupení do zahraničních misí. Alexandr Vondra odmítl jako neoprávněné hlasy, jež hovoří o tom, že příprava armády je zaměřena výhradně na jeden typ konfliktu. „Není tomu tak a čísla to dokazují. Nebudujeme a nebudeme budovat žádnou cizineckou legii. Misemi prochází přibližně pět procent vojáků a vydáváme na ně čtyři procenta z rozpočtu," prohlásil a dodal, že je nezbytné stanovit si v tomto směru priority a hledat zdroje, které umožní v maximální možné míře cvičit.

Do směřování ozbrojených sil v příštích letech má výrazně promluvit „Bílá kniha o obraně". Veřejnosti bude představena na jaře příštího roku. „Nechceme snižovat naše politicko-vojenské ambice. Víme však, že v současnosti nejsme schopni některých z nich dosáhnout. Právě ‚Bílá kniha' by měla ukázat směr, jak je v příštích letech naplnit," uvedl ministr obrany Alexandr Vondra.

Po těchto vystoupeních, jejichž úplné znění lze najít na www.army.cz, pokračovalo velitelské shromáždění neveřejnou částí.

Text: Jaroslav PAJER a Pavel LANG
Foto: Jan KOUBA a Jiří HOKŮV

MISE

Improvizovaný plastický stůl. Každý voják má přiděleno své kolečko a názorně ukazuje činnost, kterou bude provádět v terénu.

ŠKOLA HROU v české „omeletě“

Text a foto: pplk. Jana RŮŽIČKOVÁ

Plastová víčka, kolečka, figurky vojáčků, obrázkové pexeso, kameny – i takovéto netradiční pomůcky používají v Afghánistánu čeští vojáci výcvikového a poradního týmu OMLT (Operational, Mentoring and Liaison Team) při výcviku afghánských vojáků.

Přes padesát vojáků ze 43. výsadkového mechanizovaného praporu z Chrudimi poprvé v novodobé historii české armády cvičí od konce září pozemní jednotku Afghánské národní armády.

A ne ledajakou. Afghánský kandak, který je obdobou našeho praporu, bude mít v cílovém stavu téměř 800 vojáků. „V současné době má moje jednotka přes 400 osob, říká její velitel podplukovník M. Nadir (Wafa). „Abychom mohli zahájit činnost ve stanoveném prostoru v provincii Wardak a přispět tak ke zlepšení bezpečnosti a podmínek pro život civilních obyvatel, musíme ji ještě doplnit a vycvičit. A s tím nám pomáhají právě čeští vojáci.“

Že to nebude úkol vůbec jednoduchý, věděli všichni již před svým odletem z republiky. „Afghánští vojáci jsou již od dob dávné historie skvělí bojovníci,“ říká velitel české „omelety“, jak všichni výcvikový a poradní tým nazývají, podplukovník Ladislav Švejda. „Téměř devadesát procent vojáků ‚našeho‘ kandaku je však v armádě naprostými nováčky, kteří dokončili pouze základní kurz. Přinašem výcviku se pak potýkáme s nedostatečnou gramotností řady z nich.

Tento problém však není jen problémem afghánských ozbrojených sil, ale odrazem stávající situace ve zdejší společnosti. U vojáků se pak tato skutečnost projevuje v oblastech, které jsou pro rozhodovací proces při vedení bojové činnosti zásadní. Sem patří např. práce s mapovými podklady, plánovací proces a řada dalších činností. Jsou to věci, kdy pak musíme k výcviku přistupovat naprosto jiným způsobem, než na jaký jsme zvyklí, a volit takové formy, jež nám umožní dosáhnout vytčeného cíle. Afghánské vojáky nelze cvičit stylem obvyklým v moderních armádách, tzv. drilováním, ale musíme hledat jinou cestu. Skvěle se nám zde osvědčilo heslo učitele národů Jana Ámose Komenského ‚Škola hrou‘,“ dodává český velitel a ukazuje na netradiční výcvikové pomůcky – plastová víčka, figurky vojáčků, obrázkové pexeso či kameny ležící na zemi. Vzápětí pak v praxi se svými vojáky předvádí nácvik taktické činnosti. Na zemi před námi se objevuje z kamenů vytvořený improvizovaný plastický stůl, kde má každý voják přiděleno své plastové kolečko. Před vlastní taktickou činností v prostoru velitelé rot, čet a družstev pak jeden po druhém postupně názorně demonstrují všechny kroky, které budou za chvíli následovat v terénu. Každý z přihlížejících Afghánců tak okamžitě získává přesnou představu o tom, kde musí zaujmout pozici, jakým směrem bude postupovat a co musí splnit.

„Za více než měsíc výcviku jsou pokroky afghánských vojáků vzhledem k jejich snaživosti a soutěživosti opravdu viditelné,“ chválí své svěřence podplukovník Švejda a oceňuje i schopnosti jejich velitele podplukovníka Nadira. „Sice jsem se musel přeorientovat z angličtiny na ruštinu, ale spolupráce a komunikace s ním je opravdu dobrá. Je si vědom toho, že mu máme co dát a můžeme mu svými schopnostmi a zkušenostmi pomoci,“ konstatuje český velitel a společně se se svým afghánským kolegou vydává na kontrolu další roty vojáků, která má střelby z ručních zbraní.

Křest ohněm by měla afghánská jednotka prodělat v polovině prosince, kdy se, pokud projde prověrkou, tzv. validací, přesune do provincie Wardak. Na její první misi ji budou doprovázet i její čeští mentoři. Chrudimští výsadkáři s nimi zůstanou až do poloviny dubna, kdy je vystřídají kolegové ze 7. mechanizované brigády. ■

„Sice jsem se musel přeorientovat z angličtiny na ruštinu, ale spolupráce a komunikace je dobrá,“ říká velitel OMLT pplk. Ladislav Švejda.

Pod vedením českých vojáků se Afghánci učí základy taktiky.

NATO

ALIANČNÍ STRUKTURA *je rozkošatělá*

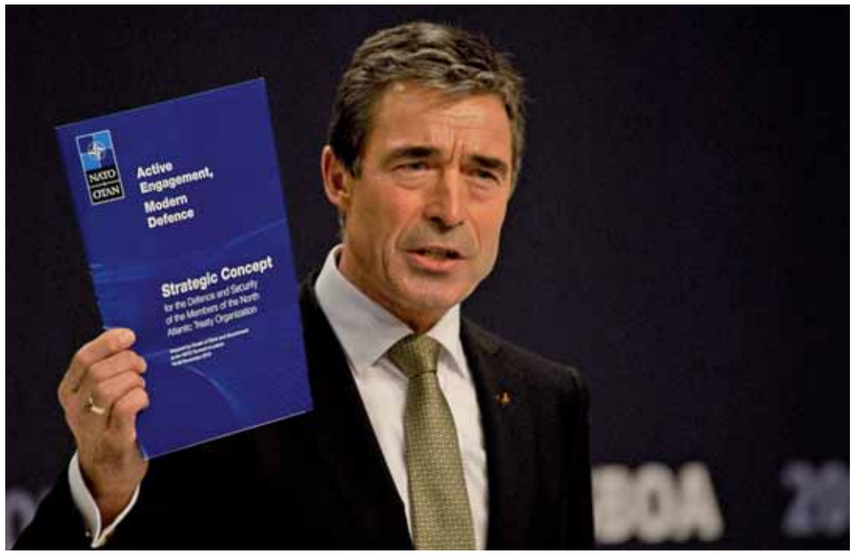
Text: Pavel LANG a Jan PROCHÁZKA
Foto: autoři a Luboš SVĚTNIČKA (natoaktual.cz)

Lisabonský summit Severoatlantické aliance uzavřel svá jednání teprve před několika týdny. Rozpracováním jeho závěrů se začali okamžitě zabývat experti ze všech osmadvaceti členských zemí. Česká republika je členem Aliance již více než deset let a se zapojováním do procesu implementace zásadních rozhodnutí a strategických plánů má své zkušenosti. O lisabonském summitu se mnohé napsalo, mnohé bylo řečeno, přesto jsme navštívili velvyslance České republiky při NATO Martina Povejšila a využili možnosti položit mu několik „summitových" otázek.

■ Pane velvyslanče, nejčastěji používaným přívlastkem, vázajícím se k lisabonském summitu, byl výraz „přelomový". Je na místě zeptat se proč?

Z Lisabonu jsem se vrátil doslova před několika hodinami a můžu říci, že to byl jeden z dobrých aliančních summitů. Důvody, proč o něm novináři píší jako o přelomovém, vidím tři. Za prvé, byla přijata nová Strategická koncepce, kterou se Aliance bude řídit příští desetiletí. Přijetím koncepce práce nekončí, čeká nás implementační fáze. Ta má především zmodernizovat NATO a více ji přizpůsobit měnícímu se bezpečnostnímu prostředí. Druhým důvodem byl zajisté posun operace ISAF v Afghánistánu do fáze předávání primární bezpečnostní odpovědnosti afghánským bezpečnostním silám. Rok 2014 ovšem neznamená počátek stahování sil z pole, ale postupnou přeměnu charakteru naší vojenské přítomnosti od boje směrem k výcviku a mentoringu. Konečně tím třetím „přelomovým" impulsem bylo jednání Rady NATO – Rusko a přijetí společného prohlášení, což se mimo jiné

nestalo od roku 2005. Lze předpokládat, že to znamená posun k daleko kooperativnějším vztahům mezi Aliancí a Ruskem, a to nikoli nutně jen v protiraketové obraně, ale i v jiných oblastech, například v souvislosti s Afghánistánem.

■ Říkáte, že to byl dobrý summit. Bylo tedy vše dobře a předem připraveno?

Dnes je možné říci, že byly naplněny všechny cíle, ale současně musím konstatovat, že zdaleka ne všechno bylo při zahájení prvního jednacího dne jisté, předjednané a úplně jasné. Zdaleka nebylo jasné, jak dopadne nebo v jaký kompromis může vyústit oblast vztahů mezi NATO a EU, kde silným hráčem bylo Turecko. Obdobná situace byla s rozhodnutím kolem protiraketové obrany a je nezbytné si přiznat, že úplně zřejmé také nebylo, jak dopadne řešení „trojčlenky" vztahu mezi protiraketovou obranou na jedné straně, jaderným odstrašením na straně druhé a jaderným odzbrojením na straně třetí. Summit skončil a lze konstatovat, že všechny tyto otevřené otázky byly relativně bezbolestně uzavřeny.

■ Zcela zásadním dokumentem je bezesporu nová Strategická koncepce NATO. V čem nová?

Tento dokument definuje tři základní úkoly Aliance, kterými jsou kolektivní obrana, krizové řízení a budování stabilního mezinárodního prostředí, tedy kooperativní bezpečnost. Česká republika od začátku diskusí a jednání nad novým konceptem zastávala pozici, aby krizové řízení a kooperativní bezpečnost jaksi „nevytěsnily" to, co považujeme za naprosto základní misi Severoatlantické aliance, a to je kolektivní obrana podle článku 5. Washingtonské smlouvy. Podařilo se najít správnou rovnováhu mezi tím, co je onou první misí Aliance, a tím, čemu říkáme nové úkoly, které vyplývají z proměny bezpečnostního prostředí a z nových hrozeb, jejichž původ je v drtivé většině mimo území samotné Aliance. Ta musí být politicky připravena angažovat se mimo alianční území a zároveň si musí vytvářet příslušné schopnosti a kapacity, aby dokázala být platnou součástí mezinárodního společenství při řešení postkonfliktního vývoje v krizových oblastech.

■ Kooperativní bezpečnost ovšem znamená nové vztahy s řadou zemí. Aliance se tedy otevírá?

Strategický koncept klade větší důraz na rozvoj partnerských vztahů v tom smyslu, že kromě tradičních formátů, tedy programu Partnerství pro mír, Středomořského dialogu a Istanbulské iniciativy spolupráce, klade nový akcent na globální partnery. NATO se otevírá jakýmsi užším vztahům s dalšími hráči ve světě, a to nejen s těmi, kteří přispívají do některých aliančních operací, ale i v širším kontextu s těmi, kteří se vynořují v onom globálním kontextu jako noví, důraznější hráči – například Čína, Indie, Brazílie a další.

■ Z nové Strategické koncepce vyplývá řada úkolů. Jsou dány i termíny dalšího naplňování závěrů summitu?

V březnu 2011 by na jednání ministrů obrany měla být schválena obecná politická směrnice. To znamená, že se strategická koncepce začne překlápět do praktické politicko-vojenské roviny. Z toho bude vyplývat řada dalších úkolů. Jedním z nich je vzniklá potřeba zpracovat koncepci kybernetické obrany, jako v zásadě nového pole vedení konfliktu. Dalším dokumentem bude koncepce partnerské politiky. Práce musí pokračovat také na dokumentech souvisejících s protiraketovou obranou. Pokud jde o vztah ke dvěma základním dokumentům České republiky, tedy k „Bezpečnostní strategii" a „Bílé knize o obraně", na obou dokumentech se pracuje. Existuje samozřejmě řada detailních otázek, kterými se budeme muset zabývat. Například, jak promítnout do dokumentů oblast

NATO

kybernetické obrany. Zde má podle mého mínění Česká republika určitý dluh.

■ Vzpomenul jste „Bílou knihu o obraně“. Hodně se o ní píše, hodně se od ní očekává. V čem spatřujete její význam?

Domnívám se, že je nezbytné ve všech vyspělých zemích jednou za čas skutečně koncentrovat určité intelektuální úsilí, aby se odborníci zamysleli nad tím, kam mají ozbrojené síly do budoucna směřovat. Tato práce má širší kontext, především v návaznosti na členství v NATO, které je pro nás stěžejním pilířem obrany a bezpečnosti, ale také v kontextu k Evropské unii, která má po lisabonském summitu, přinejmenším v politické a právní rovině, silnější obrannou a bezpečnostní dimenzi, než tomu bylo kdykoli předtím.

■ Aliance se od roku 1999 rozrostla z dřívější šestnáctky na dnešní osmadvacítku. Platí i nadále politika otevřených dveří, je tedy někdo „přede dveřmi“?

Bezprostředně přede dveřmi je již od bukurešťského summitu pochopitelně Makedonie/FYROM. Její přistoupení je otázkou vyřešení názvu, jména země ve vztahu s Řeckem. Aliance zde nemůže a ani nechce hrát žádnou roli. Je to ryze vztah a problém mezi členským státem a kandidátem členství. Samozřejmě, že se jedná i o dalších zemích západního Balkánu. I zde existuje konsensus, že budoucnost celého tohoto území je v euroatlantických strukturách. Záleží v zásadě na tom, jak tyto země budou schopny plnit podmínky členství, a to se týká jak Bosny a Hercegoviny, tak Černé Hory. Pokud jde o Srbsko, tak zde to závisí na Srbech samotných, aby řekli, co do budoucna chtějí. Jsme-li na Balkáně, nelze nevzpomenout Kosovo. Vůči Kosovu neexistuje jednotná alianční politika, protože řada členů NATO neuznala jeho samostatnost. Z hlediska strategického a dlouhodobého myslím, že nemůže být pochyb o tom, že Kosovo má mít v budoucnu cestu do Aliance otevřenou. Pokud jde o Gruzii a Ukrajinu, deklarace dala jasně najevo, že rozhodnutí z Bukurešti platí. To, že se tyto země určitým způsobem navzájem diferencovaly, je projevem jejich vůle. Gruzie svoji ambici nemodifikovala. Další vývoj ve vztahu k Ukrajině je plně v rukou Ukrajinců a jejich politických představitelů. Vzniklá situace však nic nemění na strategickém zájmu Aliance efektivně s těmito státy spolupracovat. Dveře jsou stále otevřené.

■ Hovoříme o případném rozšiřování NATO, ale významným tématem v Lisabonu bylo zeštíhlení vojenské struktury…

Ano. Rámec, který je odsouhlasený a summitem „posvěcený“ je snížení ze 13 000 na 8 950 tabulkových míst, což je poměrně zásadní a v pořadí již druhé snížení počtu míst v rámci aliančí velitelské struktury. Nicméně v této debatě není možné se nechat vést jen holými čísly. V reformě velitelské struktury jde daleko více o to, že pro řízení operací v pozměňujícím se bezpečnostním prostředí a při těch krizích, které známe, je možné jednoznačně vyhodnotit, že aliančí velitelská struktura je v zásadě nepotřebně rozkošatělá. Stupňů a mezistupňů je zbytečně mnoho a ve velkém množství lokalit, s čímž souvisejí značné společné náklady na logistické zabezpečení. Summit tedy rozhodl pouze o generickém modelu. Nyní nás čekají rozhodnutí, která budou politicky velmi problematická a velice složitá. Především půjde o geografické rozložení velitelských stupňů, tedy kde se škrtne. Debata to bude mimořádně složitá. Položme si otázku: Která alianční země se bude chtít vzdát fyzické přítomnosti sil na svém území? Druhá debata bude o stanovení společných standardů podpory hostitelských zemí, čili co vše musí poskytnout hostitelská země příslušnému velitelství. Na těchto dvou aspektech reforma stojí a padá. V červnu 2011 bychom měli schválit základní rámec a pak bude následovat bezprostřední implementační období.

■ Snížení se má dotknout také počtu aliančních agentur. Budeme tedy snižovat české zastoupení?

V oblasti aliančních agentur byl schválen určitý rámec, který předpokládá, že čtrnáct stávajících se zredukuje do tří, řekněme „mega agentur“, ze kterých by se v budoucnu staly jen dvě. Vzhledem k historické krátkosti českého členství v NATO nejsme zatím zapojeni ve všech agenturách, což možná ani není nutné. V této souvislosti diskutujeme o tom, jak v nich mají fungovat rozhodovací procesy. Velmi dbáme, aby reforma rozšířila rozhodovací schopnosti těch agentur, kde jsme zapojeni. Ukazuje se, že reforma v této oblasti bude nejpomalejší a nejsložitější, protože činnost agentur je vázána na podnikatelské subjekty. Svou roli zde budou hrát masivní zájmy poměrně velkých podnikatelských hráčů. Obecným cílem je zpřehlednění systému tak, aby Aliance byla schopna daleko pružněji reagovat na rychle se měnící prostředí.

■ O uvažované zásadní změně role sil ISAF v Afghánistánu od roku 2014 jsme již hovořili. Před nedávnem jste tam osobně navštívil české vojáky. Jak vnímáte roli českého kontingentu?

Čeští vojáci zde odvádějí naprosto skvělou práci. Cítím, že se posouváme v kvalitě. Nabyté zkušenosti některých mužů a žen v uniformě Armády České republiky z opakovaného nasazení do misí jsou nenahraditelné. Zvyšuje se také kvalita vybavení. Zásadní ovšem je, že dnes plníme zcela jiné úkoly a ve zcela jiných lokalitách. Uvědomme si, že většina českého kontingentu působila v roli zabezpečujících sil u německého PRT na severu země ve Fayzabádu. Tím nechci snižovat roli zabezpečujících sil, je to jedna z nejodpovědnějších a nejrizikovějších činností. Ale zvážíme-li, jak a kde působí český PRT dnes, pak je to ve zcela jiné kvalitě. Dalším příkladem je nasazení a činnost vrtulníkové jednotky, což je jedna z kritických schopností celé operace. To, že Česká republika byla schopna dodat modernizované stroje včetně jejich osádek do sestavy sil, že dokázala spustit mnohonárodní iniciativu na podporu této kritické schopnosti, je vysoce ceněno. Nelze zapomenout na skutečnost, že přebíráme odpovědnost za výcvik a mentoring jednoho afghánského praporu v provincii Wardak. Podíváte-li se tedy na činnost českých vojáků „obráceným dalekohledem“ jakoby do minulosti, pak vidíte, jak daleko jsme byli od toho, co děláme dnes v kvalitě i ve schopnostech. A to je pokrok téměř neuvěřitelný. ■

NEJŠIKOVNĚJŠÍ vojáci na světě

Text a foto: Vladimír MAREK

O podplukovníku Ctiradu Gazdovi se říká, že prý chodí spát až tak před třetí hodinou ranní. Je také velký sportovní fanda. Především ale už několik měsíců velí 6. jednotce českého provinčního rekonstrukčního týmu v afghánském Lógaru.

Podplukovník Ctirad Gazda: Překvapení je v provincii Lógar dost, vojáci musejí cítit spíš vyrovnanost a pohodu

■ V republice pracujete na štábu 7. brigády, tady jste se musel ujmout velitelské funkce. Byl to pro vás velký rozdíl?

Určitý rozdíl to samozřejmě je. Neviděl bych to ale zas až tak dramaticky. Prošel jsem si základními velitelskými funkcemi od velitele čety až po velitele praporu. Ta situace tady je ale přece jen poněkud jiná. Máme plně profesionální armádu, plníme úkoly ve zcela jiných podmínkách. Je to však pořád především o práci s lidmi. Nevidím v tom žádný problém. Obzvlášť když mám kolem sebe štáb, velitele jednotek, zkrátka lidi, kteří ovládají svoji práci a umějí komunikovat.

■ Jak vůbec vypadá takový pracovní den velitele 6. jednotky PRT, co všechno tato funkce obnáší?

Je to ode všeho trochu. Člověk musí proniknout do problémů, aby věděl, jaká je situace, pokud se týče plnění operačního úkolu. Po ranním příchodu na pracoviště mne nejvíce zajímá, jak jsme na tom s patrolami. Snažíme se je sledovat v průběhu celého plnění úkolu. Stejnou pozornost věnuji také získávání informací o situaci v prostoru odpovědnosti. Při plánování jsem v úzké součinnosti s náčelníkem štábu. Je to tak, že on si řídí proces plánování, ke mně už jdou hotové produkty, které schvaluji. Snažím se nevstupovat přímo do plánovacího procesu, ale spíš stát v pozadí. Každý den je trochu jiný, ale v podstatě je to soubor naplánovaných opatření, která musíme vyřešit. Kromě toho každý den přinese nemalé množství operativy. Podobné je to ale v práci každého důstojníka či příslušníka štábu.

■ Když večer nemůžete usnout, přemýšlíte nad tím, co musíte druhý den vyřešit, na co nesmíte zapomenout?

Chodím spát pozdě, takže s usínáním nemám moc velké problémy. Večer, když už je poměrně klid, skutečně přemýšlím nad tím, co se událo a co se bude dít. V té době mám čas i na vlastní práci.

■ V misích rozhodně nejste nováček. Pokud byste tuto misi srovnal například s Kuvajtem, s Irákem, v čem je jiná?

V Kuvajtu v březnu 2003 začal ozbrojený konflikt. Řekl bych, že tyto dvě operace jsou srovnatelné. Když o tom uvažuji, tato mise mi přece jenom připadá náročnější. Možná je to tím, že těmi současnými problémy právě žijeme. Míra rizika je tady o něco vyšší. Obtížnější je to samozřejmě i v tom prostředí. Zatímco o Kuvajtu se dá říci, že je to malá, sice arabská, ale západně orientovaná země, kde je poměrně vysoká úroveň civilizace, tady, aniž bych to snižoval, je zcela jiné prostředí, se zcela jinými tradicemi. Asi je to tedy v Afghánistánu náročnější.

■ Cítíte za těch sedm let nějaký posun armády, myslíte si, že máte k dispozice lépe připravené jednotky a vojáky?

Ta situace je skutečně jiná. Máme plně profesionální armádu. Myslím si, že v oblasti přípravy a technického vybavení byl udělán velký krok kupředu. Zvýšilo se rovněž sebevědomí vojáků.

■ Jste vojenský velitel, vedle vás je tady vedoucí civilního PRT. Jak probíhá vaše spolupráce, odehrává se vysloveně na neformální bázi, anebo dochází často k případům, že musíte říci kategoricky ne, do této akce nepůjdeme, je to příliš rizikové?

Je třeba říci, že nastavení vzájemné spolupráce je poměrně náročné. Oba jsme totiž postaveni na stejnou úroveň. Mám jediné oprávnění navíc, odpovídám za bezpečnost obou částí. Právě z tohoto důvodu se stává, že prostě do některých oblastí nevyjedeme. Jinak si ale myslím, že spolupráce funguje poměrně dobře. Z obou stran je velice vstřícná. Máme dobře nastavené společné plánování. S představiteli civilní části se setkáváme prakticky denně.

■ Bezpečnostní situace je poněkud složitější, nemáte občas obavu o své podřízené?

Každý normální člověk má při plnění úkolu takovéhoto charakteru respekt. Stanovuje si většinou hranice, kam až může jít, aby to riziko nebylo velké. Bezpečnostní situace souvisí s mnoha aspekty, nechtěl bych to tady rozebírat. Zbytečně neriskujeme. Snažíme se předem vyhodnotit situaci a akce plánovat tak, abychom případné riziko, pokud možno minimalizovali. Na druhou stanu tady máme úkoly, které musíme splnit.

■ Máte nové zbraňové systémy, se kterými se v naší armádě nesetkáváte, kromě toho dostáváte další techniku od spojenců. Jak zvládáte to, že se musíte učit ovládat tuto výzbroj v podstatě za pochodu?

Čeští vojáci jsou nejšikovnější na světě, denně mě přesvědčují, že jsou schopni zvládnout všechno.

■ Rytmus života na základně je poměrně stereotypní. Je něco, co vás dokáže rozptýlit, díky čemu se odreagujete?

Je to především kontakt s rodinou. Důležité je, aby se člověk dokázal těšit i z drobností. V mém případě je to především sledování sportovních zápasů spojených s Českou republikou. Právě tento kontakt s domovem poskytuje uvolnění a trochu radosti.

■ Jak vaše rodina, tak rodiny vojáků mají o vás určitě obavy, řešíte nějakým způsobem právě to, aby měli dostatek ověřených informací a nepodléhali tak nějakým fámám?

Na brigádě máme vytvořenou komisi pro rodiny, v jejímž čele stojí velitel. Plánujeme setkání s rodinnými příslušníky. Představíme jim tam videoklipy, které jsme zde natočili. Měl bych tam rovněž prostřednictvím telefonického rozhovoru vystoupit i já a promluvit k nim. Z naší strany je tedy rozhodně snaha své blízké informovat.

■ Působíte pohodově, vyrovnaně, dovede vás něco pořádně naštvat?

Naposledy mne před několika hodinami naštval výkon Sparty Praha proti Lausanne. Ale vážně, jsem tady na místě, kde bych neměl dávat najevo nějaké negativní emoce. Těch překvapení je v provincii Lógar dost. Vojáci musejí cítit spíš vyrovnanost a pohodu. ■

TECHNIKA

Vyšší bezpečnostní parametry

Text a foto: Vladimír MAREK

Provinční rekonstrukční tým se účastní každý měsíc ostrých střeleb. Tentokrát jsou ale přece jen něčím výjimečné. Střeleckou premiéru zde prodělávají americká obrněná vozidla ASV 150 (Armored Security Vehicle), které naší 6. jednotce PRT zapůjčila americká strana. Nahradila doposud užívaná vozidla Humvee.

„Největší předností této techniky ve srovnání s humvee je výrazně lepší balistická ochrana. Údajně má být na stejné úrovni jako vozidla MRAP," vysvětluje řidič rotný K. M., který právě zajíždí do palebného postavení. „Rozměry transportéru jsou sice větší, pro mne jako pro řidiče to ale není problém. Ovladatelnost je velice dobrá, technika má silný motor. V koloně bez problémů stačím ostatním vozidlům."

Rotný K. M. může srovnávat. Má za sebou nemálo najetých kilometrů s osmikolovou Tatrou 815, Pragou V3S, landroverem, uazem, obrněnými vozidly Dingo i Iveco a v nejbližší době ho čeká výcvik na americké pancéřované vozidlo velké odolnosti MRAP. Během tohoto kurzu se stane instruktorem a pak bude připravovat další české řidiče. Absolvoval také týdenní americkou autoškolu na obrněné vozidlo ASV 150. V úvodu byli seznámeni s technickými parametry, zaměřili se především na motor. Během praktické části pak s obrněnci najeli zhruba šedesát kilometrů. Z toho větší část z bezpečnostních důvodů po základně. Absolvování kurzu jim zapsali do karty řidiče.

„ASV 150 má šestistupňovou automatickou převodovku, která je vybavená displayem. Na něm je možné si například předvolit, že chceme řadit jen po druhý či třetí převodový stupeň. Řídí se zlehka, je vybaveno velice výkonným posilovačem. Pneumatiky Michelin mají výrazný vzorek, který umožňuje v terénu velký záběr. Zadní náprava je hnací, dá se zapojit ale i přední," popisuje rotný K. M. „Menší problémy jsou s výhledem. Dopředu je výborný, hůře se sleduje provoz vzadu prostřednictvím zrcátek. Poměrně komplikované je také nastupování do transportéru. Nejdříve se musí dovnitř dostat velitel a po něm až já. Mohl bych jít i přes poklop umístěný nahoře, problém je ale v tom, že musíme jezdit s plnou balistickou ochranou. Tím otvorem se ale člověk v ochranné vestě nedostane dovnitř,ani ven. Naopak výhodou je, pokud by vozidlo bylo napadeno zepředu, úniková cesta sklopením jedné ze sedaček zadními dveřmi."

Naši řidiči jsou spokojeni i se spolehlivostí ASV 150. Zatím nedošlo k žádným poruchám. Veškerý servis bude dělat v pravidelných intervalech americká strana.

„Měl jsem možnost střílet ze zbraní ráže 7,62 a 12,7 mm lafetovaných na vozidlech Dingo, Iveco a Humvee. Půlpalcový kulomet M2 je několika desetiletími ověřená zbraň. Při střelbách jsme si vyzkoušeli, že se jedná o dobrý kulomet. Do dvou kilometrů s ním nebyly problémy. Zrektifikovali jsme si ho a pak střílel velice přesně. Má optiku, která umožňuje dvojnásobné přiblížení. To je sice méně, než má věž na ivecu, ta ale o něco hůře ostří. Noční vidění má rovněž dvojnásobné zvětšení, což představuje také velkou výhodu. Prostřednictvím záměrného kříže se zhruba do jednoho kilometru dá určit i vzdálenost," hodnotí střelec rotmistr P. L. „Vertikální pohyb hlavní je manuální, horizontální je jak manuální, tak elektrický. Ten je však příliš rychlý. Hodí se pro hrubé otočení hlavně, která se pak již jen doladí ručně. Celý komplet je poměrně jednoduchý, jeho součástí není nějaká rozsáhlá elektronika. Hodí se do zdejšího prašného prostředí. Hlaveň kulometu je potřeba průběžně mazat, jinak se kulomet zasekává. Důrazně se doporučuje nestřílet najednou dávkou více než sto padesát nábojů, hrozí totiž přehřátí hlavně. Ta se dá vyměnit, ve vozidle je náhradní. Je to poměrně jednoduchá záležitost. Závěr se natáhne do zadní polohy a otočí se bajonetový závit. Musí se ale vylézt ven." ■

Šestá jednotka provinčního rekonstrukčního týmu v Lógaru má k dispozici americká obrněná vozidla ASV 150

Technické parametry ASV 150

Váha vozidla: 14 408 kg
Délka: 6,07 m
Šířka: 2,56 m
Výška: 2,59 m
Účinný dostřel kulometu: 1 800 m
Délka kulometu: 1 650 mm

ASV 150

Čtyřkolový transportér původně vyvinula a vyrobila firma Textron pro potřeby americké Vojenské policie. První obrněnci byly do armády dodány v roce 1999. Zkoušku ohněm prodělaly v Kosovu. Až do zahájení operace Enduring Freedom v Iráku v roce 2003 jich měla vojenská policie k dispozici zhruba padesát kusů. Vozidlo se při následném nasazení v této zemi velice osvědčilo, ve většině případů odolalo nástrahám v podobě improvizovaných výbušných systému. Proto došlo k jeho rozšíření do dalších složek americké armády. Díky svým bezpečnostním parametrům začalo u pozemních jednotek nahrazovat pancéřovaná humvee. Dodatečně se podařilo vyřešit i určité problémy s odtržením věže při převrácení vozidla.

Transportér poskytuje ochranu proti palbě z ručních zbraní, minám a improvizovaným výbušným prostředkům. Podvozková část je konstruovaná ve tvaru „V", což umožňuje vychylování výbušné síly. Má náhon na všechna čtyři volně uložená kola. Vozidlo dosahuje na silnici rychlosti 97 kilometrů v hodině. Je schopno překonat až šedesátiprocentní stoupání a vodní překážku hlubokou až 1,5 metru. Osádku tvoří čtyři vojáci.

Transportér je vyzbrojen kulometem M2 Browning ráže 12,7 mm a americkým čtyřicetimilimetrovým granátometem Mk 19 (ten není součástí obrněnců poskytnutých našemu kontingentu).

ROZHOVOR

O PROPOUŠTĚNÍ, PLATECH a dalších změnách

Text: Jaroslav PAJER
Foto: mjr. Pavla POLÁKOVÁ

S náměstkem ministra obrany pro personalistiku Michaelem Hrbatou hovoříme o novinkách, které se od Nového roku dotknou všech příslušníků resortu obrany.

■ Od 1. ledna 2011 klesne objem mzdových prostředků o 10 %. Náš resort restrikce řeší propuštěním občanských zaměstnanců (o. z.), rušením neobsazených tabulkových míst vojáků z povolání (VzP) a snižováním platů. V jaké fázi je dnes, 15. listopadu, příprava těchto opatření?

Musím potvrdit, že pokles mzdových prostředků resort řeší uvedeným mixem. Propustíme na 700 o. z., čímž ušetříme zhruba 283 miliony korun, a zrušíme, v podstatě zablokujeme, cca 350 neobsazených tabulkových míst vojáků z povolání. Tato opatření byla poměrně rychle organizována, protože až do konce srpna jsme nevěděli, o kolik budeme muset počty v resortu snižovat. Pohybovali jsme se mezi 500 až 1 500 osob. Nakonec se toto číslo ustálilo – po dohodě s odboráři – na kompromisu 700 lidí. Viděl jsem, že odbory více preferují zaměstnanost než snížení platů, a tudíž jsme se dostali na nižší hranici propouštění a na vyšší úroveň snížení platů. Myslím, že je to správná cesta, protože s platem se dá kdykoliv hýbat, ale propuštěného zaměstnance už jen tak nenaberete. Propouštění se nejvíce dotklo Ministerstva obrany. Kabinet ministra obrany snižoval své počty o 15 %, ostatní náměstkovské sekce zhruba o 13 % a nejméně Armáda České republiky. Její zhruba tři procenta představují asi 100 osob. Snažili jsme se vytvořit poměr 24 000 vojáků ku 8 000 o. z., což by snad už měla být konečná verze toho, v jakých počtech by měla armáda fungovat. Oblast snižování platů v resortu má více aspektů. Dávali jsme návrh na plošné 10% snížení platových tarifů. Ale to zdaleka nejsou veškeré mzdové náklady. Proto musíme přistoupit ještě k interním opatřením. Upustíme kupříkladu od zařazování o. z. do tzv. BoPo. S odborovými svazy působícími v resortu jsme se dále domluvili na snížení odměny z průměrného hodinového výdělku za pracovní pohotovost, která klesne z původních 15 na 10 % v pracovních dnech a z 25 na 15 % ve dnech pracovního klidu a pracovního volna. Rovněž se vracíme na zákonnou hranici náhrady platu při dočasné pracovní neschopnosti ve výši 60 %. Dříve jsme na základě Kolektivní smlouvy propláceli 80 %. Sníží se také objem prostředků určených do fondu kulturních a sociálních potřeb ze dvou na jedno procento z resortního rozpočtu a současně upravíme pravidla pro užívání těchto peněz. Za práci přesčas budeme zásadně udělovat náhradní volno. Vojákům nebudeme nařizovat služební pohotovost z důvodů bojové pohotovosti kromě několika výjimek – u lékařského personálu, u příslušníků ochrany vzdušného prostoru, u specialistů při mimořádném vyšetřování trestných činů, u inspekčních či policejních orgánů a podobně. V některých případech také nebudeme hledat náhradu za osoby odcházející z resortu. Nyní, kdy spolu hovoříme, je ještě ve vládě to nejdůležitější, na co všichni čekáme, předpis se stupnicí platových tarifů. Náš resort navrhuje pro VzP plošné snížení tarifů o 10 % a pro o. z. generální snížení platového tarifu o tři platové stupně, kde se započítávají odpracované roky v oboru. To je samozřejmě oříšek, se kterým mají velký problém odboráři. Ale jednání probíhají. Možná v době, kdy tento rozhovor vojáci a občanští pracovníci čtou, už bude věc vládou rozhodnuta.

■ Člověk se v záplavě nejrůznějších zpráv o restrikcích už pomalu nevyzná. Můžete proto uvést, jak a v čem všem se vlastně dotknou uzákoněná úsporná opatření vojáků a o. z. po Novém roce, případně v delším časovém horizontu?

Kromě výše uvedeného půjde o snížení základní slevy z daně z příjmů na poplatníka o 100 Kč měsíčně, což však bude platit pouze v roce 2011, a o 15% zdanění výsluhového příspěvku u bývalých a odbytného u odcházejících VzP. Ta nejdůležitější věc, které se vojáci nejvíce obávali, zdanění příspěvku na bydlení se odsunulo až na rok 2012. Do té doby budeme schopni připravit taková personální opatření, aby dopad tohoto opatření nebyl tak citelný. Půjde nám především o příslušníky na nejnižších funkcích, kteří jsou zařazeni do 7. a nižších platových tříd, u kterých tento příspěvek tvoří bezmála polovinou jejich celkového příjmu.

■ Do jaké míry se naplnilo vaše očekávání, aby se v případě propouštění oddělili schopní od neschopných a zabránilo se plošným, respektive byrokratickým řešením?

Nikdy jsem nebyl zastáncem realizace plošných škrtů. Ovšem bez zásadních systémových opatření, která se teprve na základě „Bílé knihy o obraně“, případně dalších koncepčních dokumentů, budou chystat, nejsme schopni úplně oddělit schopné od neschopných. Tentokrát to bohužel nebylo o propouštění neschopných, ale o tom, že jsme si museli poradit s úsporami, jež je třeba realizovat. Současné propouštění tedy představovalo velmi silné manažerské rozhodnutí, které na sebe náměstci ministra, ředitelé sekcí a ředitelé odborů museli vzít a na jeho základě se rozloučit s takovými lidmi, jejichž odchod nejméně zkomplikuje činnost jejich složky. Některé jsem nabádal, aby si včas připravili systémová opatření. Například jsme snížili počet rekrutačních středisek anebo jsme propouštěli ne jednotlivce, ale celky, které už armáda nepotřebuje. Jestli se naplní moje očekávání, to se ukáže po Novém roce, kdy budou muset nově strukturované úseky začít fungovat bez těch, které jsme museli propustit.

■ Do vašich kompetencí patří i vojenské školství, které má rovněž projít reorganizací. Můžete přiblížit, v jaké fázi jsou práce v této oblasti?

Já mám na starost dvě koncepce, které jsou součástí „Bílé knihy o obraně“. První je oblast vojenského školství, vzdělávání a výchovy a ta druhá věc je kariérní řád. Nemohu říct, že vojenské školství je v nějakém špatném stavu. V podstatě Armáda ČR v současné době poskytuje nejlepší možnost vzdělání, jakou kdy nabízela. Stále je však diskutována otázka, kolik potřebujeme bakalářů, magistrů a doktorů, zda si je máme vychovávat a připravovat sami anebo je „nakupovat“ z civilu. Proto musíme nastavit nová kritéria do budoucna. K této problematice je utvořena komise. Kromě odborníků, pedagogů a personalistů jsou v ní zapojeni i odboráři. To tady nikdy nebylo pravidlem. Odbory byly většinou jen seznamovány s výsledky. Nyní mají přístup ke všem informacím a mohou se tak svým dílem podílet na tvorbě koncepce.

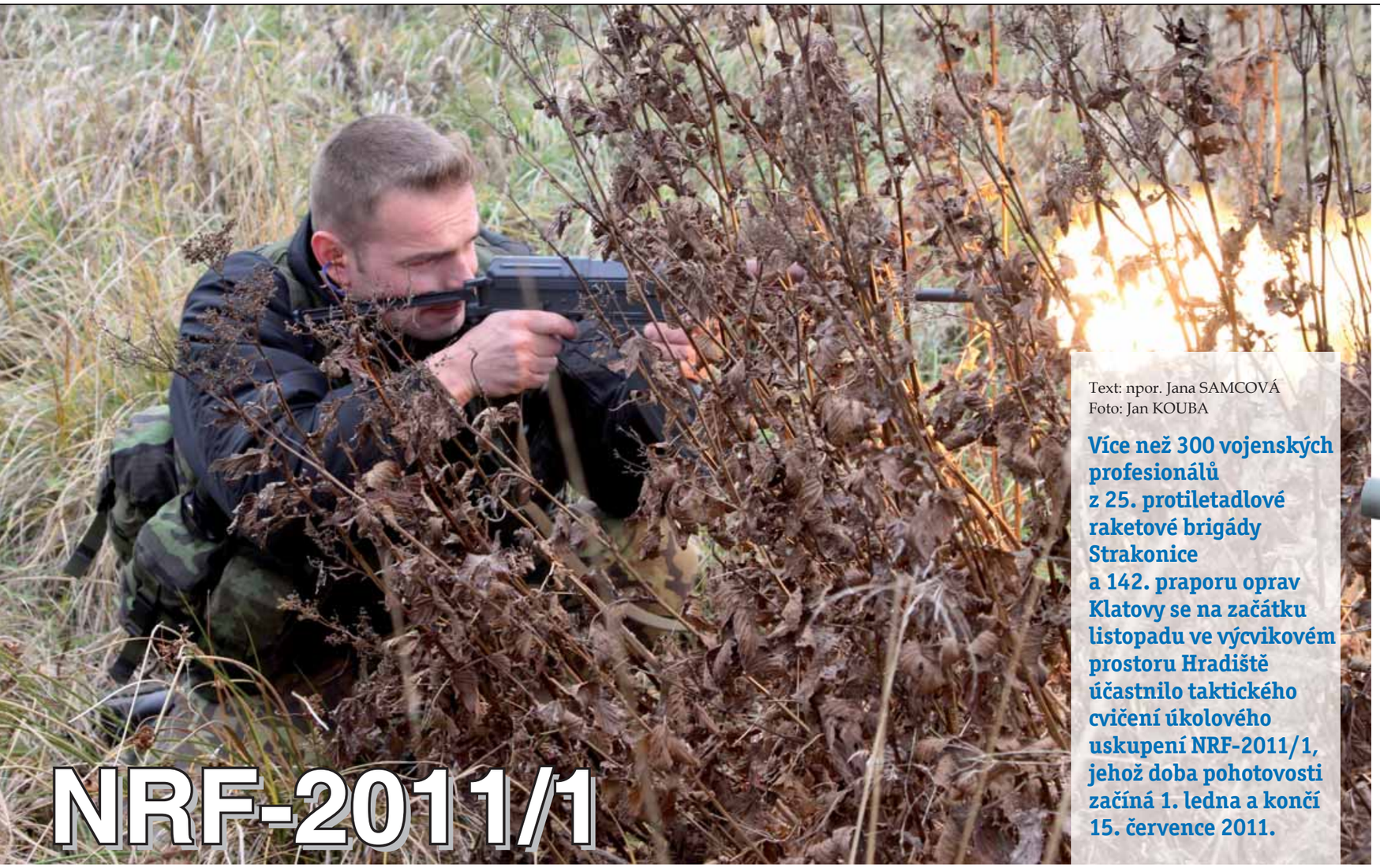
■ Už jste se zmínil o přípravě kariérního řádu. Jak postupuje práce na tomto dokumentu?

Kariérní řád se zde řeší mnoho let. Samozřejmě že musí vycházet ze zákona 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v platném znění. Tuto normu vlastně rozpracuje tak, aby vojákům ukázal, jakým způsobem mohou pokračovat jejich kariéry. Největší problém vidím v rozhýbání chodu kariér než ve vlastním zformulování nového řádu. Do konce roku spustíme on line kariérní řád na intranetu. Půjde o první testovací verzi, která ukáže, jak by měl fungovat u mechanizované jednotky. Postupně budeme přidávat další odbornosti. Do systému budou moci vstupovat personalisté, kteří v něm budou „zřizovat“ nová „ČVOčka“, nová systemizovaná místa. Později by sem mohli vstupovat i velitelé. Když budou potřebovat člověka, tak si tu sami vyplní požadavky, které na funkci budou klást.

■ Do vaší gesce patří i armádní sport. Do jaké míry se chystané úspory dotknou této oblasti?

Armádní sport je pýchou českého sportu vůbec. Myslím si, že Dukla má při reprezentaci jak v republice, tak v zahraničí výborné jméno a navíc představuje i kus tradice, která je s armádou spjatá. Jsem rád, že jsem mohl armádní sport zachovat, že se na něj našly finance. Avšak i jeho se úsporná opatření, a to docela razantně, dotkla. Došlo ke snížení počtů jak občanských zaměstnanců, tak vojáků. Rovněž se snížily mandatorní výdaje. Přesto věřím, že s nižšími prostředky dosáhneme ještě lepších výsledků než letos. A to i přesto, že rok 2010 byl po stránce získávání medailí naprosto vynikající. ■

VÝCVIK

NRF-2011/1

úspěšně certifikováno

Text: npor. Jana SAMCOVÁ
Foto: Jan KOUBA

Více než 300 vojenských profesionálů z 25. protiletadlové raketové brigády Strakonice a 142. praporu oprav Klatovy se na začátku listopadu ve výcvikovém prostoru Hradiště účastnilo taktického cvičení úkolového uskupení NRF-2011/1, jehož doba pohotovosti začíná 1. ledna a končí 15. července 2011.

Podle taktického námětu se Doupovské hory proměnily ve smyšlený stát Blueland, kam byly na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN nasazeny jednotky NRF-2011/1. Úkol pro české jednotky zněl: zabezpečit protivzdušnou obranu důležitých objektů za účelem udržení míru a bezpečného prostředí státu.

Taktické cvičení bylo rozděleno do dvou hlavních fází – sladění uskupení a certifikace. V rámci první části se jednotky přesunuly ze svých posádek do vojenského prostoru, provedly průzkum bojiště a vybudovaly základny úkolového uskupení a logistického prvku NSE (National Support Element). Poté je čekal nácvik činností spojených se zabezpečením vojenského konvoje. Úkolem protiletadlové raketové baterie bylo vybudovat velitelské stanoviště a vybrat umístění palebných družstev. Všichni vojáci rovněž absolvovali střelby z ručních zbraní.

Samotná certifikace znamenala vyvrcholení několikaměsíčních příprav. Během nich byla zpracována potřebná dokumentace, sladěny činnosti jednotlivých prvků úkolového uskupení a odstraněny nedostatky v systému velení a řízení. Na její průběh dohlížel 13členný řídící štáb z 25. protiletadlové raketové brigády a 10 hodnotitelů ze společných sil AČR.

Vše zahájil taktický vzdušný výsadek šesti družstev RBS-70 z vrtulníku Mi-17 na určená palebná stanoviště. Od té chvíle se veškerá činnost vojáků rozvíjela podle scénáře řídícího štábu. Jeho snahou bylo navodit takové prostředí, jež by se maximálně podobalo reálnému nasazení jednotek NRF. Proto se v průběhu cvičení rozehrálo množství incidentů a krizových situací, které museli příslušníci za dodržení správných postupů řešit. Šlo především o jejich reakce na protivníkovo překonávání protivzdušné obrany bráněných objektů, při napadení základny či palebných stanovišť družstev RBS-70. Letecké útoky byly simulovány dvojicí vrtulníků Mi-24 a letounů L-159. Vojáci museli rovněž prokázat schopnost adekvátně reagovat v případě léčky na vojenský konvoj, nálezu nástražných výbušných systémů, při ztrátě spojení, poskytování první pomoci a řadě dalších situací.

„Máme za sebou dva velmi náročné dny simulovaného boje a certifikace. Cením si nasazení všech vojáků a jejich odhodlání v tomto boji uspět," hodnotil probíhající certifikaci velitel úkolového uskupení NRF-2011/1 major Vlastimil Hujer. Vysokou profesní připravenost účastníků potvrdil také náčelník řídícího štábu major Jaroslav Daverný: „Velmi pozitivně jsme u přezkušovaných jednotek hodnotili včasné vydávání rozkazů a přijímání opatření ke vzniklým situacím a také vysokou motivaci i nasazení příslušníků pro kvalitní splnění úkolů." ■

A fakta

- NRF (NATO Response Force – síly reakce NATO) jsou speciální mnohonárodní jednotky připravené zasahovat dle potřeb NATO kdekoli na světě
- jednotky jsou v neustálé pohotovosti po dobu předurčení k plnění úkolů
- jsou schopné začít působit v době od pěti do 30 dnů od vydání rozkazu k aktivaci
- jsou připraveny plnit úkoly v místě nasazení minimálně 30 dnů bez dalšího logistického zásobování
- činnost jednotek lze rozdělit do tří fází – příprava, pohotovost a vyhodnocení; během pohotovostní fáze mohou být jednotky aktivovány a nasazeny
- do úkolového uskupení NRF-2011/1 je vyčleněno přes 300 vojáků, jeho jádro tvoří příslušníci 25. protiletadlové raketové brigády ze Strakonic a 142. praporu oprav z Klatov
- toto úkolové uskupení tvoří protiletadlová raketová baterie, rota podpory, poradní tým v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení (Joint Assessment Team – JAT), tým pro koordinaci přepravy (Movement Control Team – MCT) a prvek logistiky (National Support Element – NSE)
- doba jeho pohotovosti je od 1. ledna do 15. července 2011

Kontrolně-propouštěcí místo do objektu

V Boleslavi si vyzkoušeli CHARLIE

Kontrola budovy příslušníkem hotovostní jednotky

Text: kpt. Marcela JANDOVÁ
Foto: pprap. Milan SVOBODA

V Jaselských kasárnách ve Staré Boleslavi byla procvičena protiteroristická opatření přijímaná při vyhlášení bezpečnostních pohotovostních stavů BRAVO a CHARLIE.

Bezpečnostní pohotovostní stavy se vyhlašují v resortu obrany při hrozbě vzniku nebo již za vzniku krizové bezpečnostní situace. Velitelství sil podpory a další útvary posádky Stará Boleslav, včetně posádkového zdravotnického zařízení a velitelství Vojenské policie, absolvovaly cvičení k ochraně kasáren před hrozbou teroristického útoku.

Do akce se zapojilo na 200 osob, ale provedená opatření se dotkla všech příslušníků posádky. „Zvolenou tematikou reagujeme na aktuální bezpečnostní situaci," uvádí podplukovník Jaroslav Hrabec z Velitelství sil podpory, který cvičení připravoval. V úterý 19. října odpoledne byl v posádce vyhlášen bezpečnostní pohotovostní stav „BRAVO plus". „V takovém případě je ze všeho nejdůležitější rozvinout krizový systém velení a řízení, tedy vytvořit operační centrum Velitelství sil podpory, aktivovat skupiny velení jednotlivých útvarů a splnit plánovaná opatření zvýšené ochrany," objasňuje pplk. Hrabec.

Velitelství sil podpory cvičilo podle stálých operačních postupů. Byly posíleny dozorčí směny a rozvinuty prvky ochrany. Na vstupech se začala budovat kontrolně-propouštěcí místa tvořená zátarasy. Vymezovaly se bezpečnostní zóny, odstraňovaly se nebezpečné předměty. Byla aktivována hotovostní jednotka a ochranné hlídky, které kontrolovaly budovy včetně takových míst, jako jsou např. rozvodné skříně, odpadkové koše apod.

Ve večerních hodinách situaci zkomplikoval „výpadek" elektrické energie v celém objektu kasáren. Bylo nutné zapnout záložní zdroje a na operačním centru rozvinout osvětlovací soupravy.

V pět hodin ráno operační dozorčí velitelství obdržel signál bezpečnostního pohotovostního stavu CHARLIE. Po tomto signálu se začal rozvíjet celý systém ochrany vojenských objektů v posádce a plnila se opatření zvýšené vojenské ochrany. U vstupů a vjezdů začal panovat přísný režim, každá vstupující osoba byla podrobena nejen kontrole dokladů, ale i důkladné prohlídce zavazadel. Vjezd do kasáren byl zásadně omezen. Stavební firmy v areálu musely ukončit práci a opustit ho.

Obávaná teroristická hrozba se potvrdila nalezením podezřelého předmětu uvnitř kasáren. Celý prostor bylo nutné zajistit aktivovanou hotovostní jednotkou roty zabezpečení, aby se již nikdo do kasáren nemohl dostat. Velitel operačního centra okamžitě vyžádal pomoc zásahové jednotky Vojenské policie.

Její pyrotechnik pak předmět vyhodnotil jako možnou výbušninu. Následovalo vyhlášení evakuace osob ze všech okolních budov. K eliminaci rizika byl povolán Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje. Během zneškodňování výbušného zařízení však došlo k explozi, při níž se zranily dvě osoby. „Zdravotníci se museli bleskově domluvit s policisty a záchranáři hasičského sboru, kteří byli vybaveni balistikou a vyprošťovacími prostředky, aby jim poskytli podporu při vyprošťování osob," doplňuje podplukovník Hrabec.

Zdravotnická služba Posádkového zdravotnického zařízení Stará Boleslav provedla prvotní ošetření zraněných a jejich stabilizaci. Vzhledem k rozsahu a závažnosti zranění pyrotechnika vznikla potřeba jeho urgentního přesunu vrtulníkem letecké záchranné služby W-3A Sokol do Ústřední vojenské nemocnice Praha.

Nácvik prověřil výbornou připravenost systému řízení sil podpory a podílejících se jednotek při zajišťování ochrany posádky v krizové situaci. Velitel sil podpory brigádní generál Jaroslav Kocián ocenil dokonalou souhru všech zapojených složek a nácvik vyhodnotil jako velmi zdařilý. ■

Při evakuaci objektů velitelství se nesmí opomenout vynést bojový prapor.

Vojenská historie na UO žije

Text a foto: Zdeňka DUBOVÁ

Důstojnice ve výslužbě Mája Dočkalová má své kořeny na Ukrajině, dnes je jejím domovem Brno. S manželem, důstojníkem československé armády, se seznámila za druhé světové války. Po sňatku s ním vstoupila do stejné armády a prošla základním výcvikem v Buzuluku, později paradesantním výcvikem v Jefremově. Sloužila jako spojařka, spojka na koni a překladatelka. Cesta do Prahy se zbraní v ruce byla její cestou svatební. Po válce manžel dál pracoval ve službách vlasti, proto rodina žila na různých místech republiky, až zakotvila v jihomoravské metropoli.

V současnosti je Mája Dočkalová předsedkyní brněnské odbočky Společnosti Ludvíka Svobody, se kterou spolupracuje Historická skupina Ludvíka Svobody složená ze studentů Univerzity obrany Brno. „Nás, pamětníků druhé světové války, už není mnoho," říká, „a kdo jiný než my by měl mladým předávat odkaz boje za naši svobodu?"

Studenti Univerzity obrany navštěvují akce Společnosti Ludvíka Svobody již řadu let. V předloňském roce vznikl nápad založit při univerzitě Historickou skupinu Ludvíka Svobody. Její členové se scházejí několikrát do roka. V minulém akademickém roce to bylo dvacetkrát. Čeká je vždy program v režii paní Dočkalové – zajímaví hosté z řad válečných veteránů a historiků, promítání válečných filmů, besedy s pamětníky, ale i současnými profesionály. Poutavým bylo například téma vojenských lékařských misí v Afghánistánu i Iráku. Velký zájem projevují členové skupiny

o historické zbraně a munici, vojenské stejnokroje a historické dokumenty. Zmíněné materiály a texty pak dále studují ve svém volném čase.

Historická skupina se účastní rovněž vzpomínkových pietních aktů či slavnostních shromáždění při příležitosti předávání různých vyznamenání a ocenění. Při jednom z posledních byla Mája Dočkalová dekorována Pamětní medailí Univerzity obrany. Studenti také navštěvují zajímavé a atraktivní kulturní památky, jako například památník jednoho z nejvýznamnějších českých umělců 20. století Maxmiliana Theodora Jana Švabinského v Kroměříži s obrazovou galerií jeho děl. Nezapomenutelnou byla též návštěva památníku příslušníků 1. československého armádního sboru s přilehlým vojenským hřbitovem na Dukle a Památníku II. světové války v Hrabyni.

Mnohé z těchto akcí probíhají o víkendech, což dokazuje zájem členů skupiny o vojenskou historii. Kromě toho je tato činnost motivuje k dosažení lepších studijních výsledků. Jedno z posledních setkání, které proběhlo na univerzitě v červenci, bylo právě na počest úspěšného ukončení bakalářského studia jejích členů. Studenti se na něm setkali s Májou Dočkalovou, vedením školy a významnými hosty. Jako výraz ocenění obdrželi knihy a blahopřání.

„Každé setkání s paní Dočkalovou nás naplňuje obdivem k bojujícím ve druhé světové válce. Jsme rády, že máme možnost s ní i dalšími besedovat a jejich vzpomínky předávat dál," hodnotí své členství v Historické skupině Ludvíka Svobody praporčice Zuzana Hrazdírová a praporčice Gabriela Štulajterová. ■

Vzpomínali veteráni, vojáci i politici

Den veteránů – 11. listopadu si připomněli v Národním památníku na pražském Vítkově nejvyšší státní představitelé, samotní veteráni, zástupci armády i veřejnost. Slavnostního aktu se zúčastnil také ministr obrany Alexandr Vondra a náčelník Generálního štábu AČR Vlastimil Picek. „Chci, aby Ministerstvo obrany v péči o válečné veterány činilo daleko více, protože veterány jsme měli, máme a pokud budeme svobodu bránit i v budoucnu, také mít budeme," zdůraznil Alexandr Vondra. Připomněl, že veteráni jsou i z novodobých válečných konfliktů a péče o ně by se měla zlepšit. „Vážíme si jich na můj vkus málo a myslím, že pro ně musíme udělat víc."

U příležitosti oslav Dne veteránů, který se u nás začal slavit v roce 2001, jmenoval ministr obrany devět válečných veteránů do vyšších hodností. Jedním z nich byl nově plukovník Ján Bačík, který před nacisty uprchl do Francie a tam vstoupil do cizinecké legie. „Po pádu Francie jsem se dostal přes Gibraltar do Velké Británie, kde jsem prodělal parašutistický výcvik. V říjnu 1944 jsem bojoval jako velitel tankové čety v rámci Československé samostatné obrněné brigády při obléhání přístavu Dankerque."

Text: Jana DECKEROVÁ, foto: Radko JANATA

Na Zlatem Polji zněly poplašné sirény

Text: Pavel LANG a Jan PROCHÁZKA
Foto: autoři a archiv JCBRN Defence COE

Před osmi lety, v listopadu 2002, bylo na pražském summitu NATO rozhodnuto o budování společných aliančních sil rychlé reakce NRF (NATO Response Force). V červnu roku následujícího došlo ke schválení konceptu k jejich vytváření a již 15. října 2003 se v Brunssumu v Nizozemsku představila první rotace. Od toho data již byly k nasazení postupně připraveny jednotky patnácti rotací. V současnosti vrcholí výcvik dalších jednotek, na jejichž přípravě, především v oblasti ochrany proti chemickému, biologickému, radiačnímu a nukleárnímu nebezpečí, se aktivně podílejí také experti z Joint Chemical, Biological Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence z Vyškova.

STAČÍ LITR CHEMIKÁLIE

Náměty jednotlivých rozehrávaných situací integračního cvičení slovinského 18. praporu chemické, biologické, radiační a nukleární ochrany připravovaného do 16. rotace sil NRF vycházely ze zkušeností a analýz různých zahraničních operací sil NATO. „Je vysoce nepravděpodobné, že by se v oblastech, kde můžou být síly NRF nasazeny, vyskytly situace, kdy by došlo například k použití jaderné zbraně nějakou paramilitantní skupinou," uvedl nás do rozehrané situace náčelník oddělení výcviku podplukovník Jaroslav Borek z vyškovského Centra, který při cvičení ve slovinském výcvikovém prostoru Zlate Polje vystupoval v roli poradce pro výcvik.

„Spíše lze předpokládat zneužití určitých otravných látek, nebezpečné mohou být i sklady průmyslových škodlivin a toxického materiálu. V ohrožení jsou často i zdroje pitné vody. Situaci z hlediska námi sledovaných úkolů komplikují také hromadná onemocnění a úhyn zvířat. To vše, a řada dalších, jsou rizikové faktory, se kterými se příslušníci praporu chemické, biologické, radiační a nukleární ochrany mohou při nasazení setkat a musejí být schopni rychle, správně a účinně reagovat."

Integrační cvičení, kterého se počátkem letošního listopadu zúčastnili nejen vojáci již zmiňované jednotky, ale také jejich kolegové z chemických útvarů a jednotek z Francie, Polska a Maďarska, mělo hlavní cíl – prověřit schopnost vzájemné spolupráce při plnění úkolů v oblasti ochrany proti radiačnímu, chemickému a biologickému nebezpečí. Třídenní cvičení, jehož rozehra byla situována do konfliktu mezi dvěma znepřátelenými státy – Kalcií a Turmalií, mělo řadu epizod. „Při nasazení sil NATO Interim Forces (NIMFOR) došlo k situacím, kdy příslušníci praporu museli prokázat schopnost správně reagovat a zajistit těmto silám bezpečnost z hlediska chemického zabezpečení," doplnil podplukovník Borek a upřesnil: „Například v přístavu byl nalezen sud, jehož obsah se musel přesně identifikovat. Pokračovalo se likvidací následků použití takzvané špinavé bomby, kdy po jejím odpálení došlo k zamoření prostoru radioaktivní látkou. Vojáci odebírali také vzorky z uhynulých zvířat a nesnadné též bylo správně reagovat na zjištění výskytu salmonely, což by pro vojska mohlo být vysoce nebezpečné."

Všechny tyto náměty nevznikly nahodile, ale měly vždy racionální jádro vycházející ze zkušeností z různých konfliktů a operací. Podplukovník Borek, který v uplynulých třech letech působil ve funkci staršího důstojníka CBRN na velitelství NATO v Brunssumu a do jeho „portfolia" spadalo i hodnocení schopností obdobných jednotek nasazených v operaci ISAF v Afghánistánu, nám popsal situaci, kdy stačila jedna láhev vysoce toxické látky a řada studentek afghánské dívčí školy měla, naštěstí jen, dýchací problémy. „Pouhý litr nalitý do kanálku ústícího u školy mohl vést až k tragickým důsledkům."

Výcvikový prostor Zlate Polje naštěstí poskytoval dostatek místa nejen pro rozvinutí dekontaminační linky, ale také pro nasazení vrtulníku s odběrným týmem. Ostrý výjezd několikrát zažili řidiči terénních vozidel i lékaři a zdravotní sestry z MEDEVAC týmu.

Veškerá činnost slovinských, francouzských, polských i maďarských vojáků byla neustále monitorována. „Úlohou poradce pro výcvik ovšem nebylo například se stopkami v ruce hodnotit, zda člen odběrového týmu správně odebírá tkáň z uhynulé krávy či vzorek ze zamořené půdy, neboť všechny zúčastněné jednotky jsou držiteli národních akreditací. My jsme chtěli vidět schopnost provádět CBRN operace se zaměřením na interoperabilitu mezi jednotlivými prvky. Pozorovali jsme, zda příslušníci tohoto mezinárodního praporu jsou schopni společně komunikovat, vydávat jasná a zřejmá nařízení. Sledovali jsme například, zda signály a povely správně pronikají k dalším jednotkám, zda jsou správně a přehledně vedeny mapy. Naše postřehy jsme jim vždy po skončení denního úkolu sdělili."

Tím ale jeho práce neskončila. „Naší povinností je po návratu do Centra

Podplukovník Jaroslav Borek (vpravo) diskutuje o epizodách cvičení.

Přidělenec obrany České republiky v Rakousku, Slovinsku a Švýcarsku plukovník Václav Pasák (vlevo) při rozhovoru s přidělencem obrany Ruské federace plk. Vladimírem A. Korneenjenkovem

zpracovat ze cvičení podrobnou zprávu a získané poznatky zobecnit," upřesňuje podplukovník Jaroslav Borek. „Máme odborníky, kteří tyto poznatky shromažďují a vyhodnocují. Jedná-li se o nějaký nahodilý problém, například nedostatečně vedené mapy, skutečnost pouze zaznamenáme. Ukázalo-li by se však, že problém map se vyskytuje již po několikáté a u více jednotek, pak je to pro naše pracovníky signál tuto zkušenost zobecnit. Vzhledem k tomu, že jsme pracoviště Severoatlantické aliance, je naší povinností tuto skutečnost zapracovat do výcvikových dokumentů NATO."

STŘEDEM POZORNOSTI

„Listopadová certifikace 18. praporu chemické, biologické, radiační a nukleární ochrany slovinských ozbrojených sil pro zařazení do hotovostního systému rychlé reakce NATO byla v letošním roce jedním z největších cvičení na území Slovinska," říká plukovník Václav Pasák, přidělenec obrany České republiky v Rakousku, Slovinsku a Švýcarsku, a zdůrazňuje, že součinnost s experty vyškovského Centra nepochybně přispěla k dalšímu prohloubení spolupráce mezi Slovenske vojske a Armádou ČR.

Jeho charakteristika vzájemné kooperace sice není příliš obšírná, přesto konstatuje, že oběma armádám přináší nejedno profesní pozitivum, a to především v oblasti vzdělávání profesionálů nebo výcviku v horských podmínkách. „Stejně jako AČR, tak i slovinské ozbrojené síly procházejí v posledních letech výraznou restrikcí a tudíž se potýkají s obdobnými problémy," vysvětluje vojenský diplomat a dodává, že Slovinci považují za jednu z priorit akceschopnost záchranných jednotek, které v případech živelních katastrof pomáhají obyvatelstvu s odstraňováním následků. „Česká armáda má v tomto směru výrazné know-how, což naše alianční kolegy nepochybně zajímá."

Důležitost integračního cvičení se promítla také do účasti na takzvaném VIP dnu. Vedle akreditovaných vojenských přidělenců zhlédly bojové epizody úkolového uskupení NRF-16 špičky politických a resortních orgánů Slovinska, jakož i vrcholní funkcionáři některých velitelství Severoatlantické aliance.

Centres of Excellence

Devatenáct. To je stávající počet Centres of Excellence (COE) v rámci Severoatlantické aliance. Každé z nich má svoji specializaci a kromě toho, že jsou expertními poradenskými institucemi velitelských orgánů, zpracovávají také koncepce, doktríny a standardy NATO a zabezpečují vzdělávání a výcvik aliančních specialistů. Řetězec COE pokrývá nejrůznější oblasti, počínaje operacemi v zimních podmínkách a námořní ochranou proti minám konče.

Poté, co Česká republika projevila zájem o vybudování pracoviště pro oblast OPZHN a chemického zabezpečení, bylo třeba rozhodnout o místě, kde bude sídlit. Výstavba vyškovského JCBRN Defence COE začala před šesti roky vytvořením národního výcvikového Centra odborné přípravy chemického vojska, které bylo následně reorganizováno do stávající struktury.

Klíčovým okamžikem se stalo podepsání tzv. operačního a funkčního memoranda osmi signatářskými státy NATO (Česko, Itálie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spolková republika Německo a Velká Británie) v říjnu 2006 na Spojeneckém velitelství pro transformaci (Allied Command Transformation – ACT) v americkém Norfolku. Poslední červencový den 2007 bylo Centrum Severoatlantickou radou akreditováno jako NATO Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (NATO JCBRN Defence COE) a současně aktivováno jako Mezinárodní vojenská organizace (International Military Organization – IMO).

Aktivity této první mezinárodní vojenské organizace působící v Česku pod vlajkou Aliance se za nedlouhou dobu staly zajímavými i pro další členské země NATO. V září 2008 přistoupilo Polsko a do roka a dne Maďarsko. „Předpokládám, že během několika následujících týdnů nám sdělí oficiální stanovisko o svém působení také americká strana," říká ředitel Centra plukovník gšt. Zdeněk Čížek a dodává, že by v případě kladného vyjádření vstup USA schvaloval řídící výbor reprezentovaný vždy jedním představitelem z deseti sponzorujících států na svém jarním zasedání v roce 2011.

„V současné době probíhá diskuse, zda by šlo u některých center a v určitých specializacích rozšířit stávající signatáře o státy začleněné do programu Partnerství pro mír," upřesňuje plk. gšt. Čížek a zdůrazňuje, že dveře vyškovského COE jsou otevřeny pro kteroukoliv členskou zemi NATO. Není sporu o tom, že členství tak významných „hráčů" v oblasti OPZHN, jakými jsou USA, VB či SRN, je velkou výzvou pro další alianční kolegy a zároveň zárukou kvality Centra.

Pro úplnost je třeba uvést, že kmenových zaměstnanců je zde zhruba šedesát. „V organizační struktuře jsou alokovány konkrétní funkce pro tu či onu zemi," vysvětluje podplukovník Ivan Križka z odboru výuky a výcviku a konstatuje, že pro experty devíti aliančních armád je předurčeno osmnáct míst. „Největší zahraniční zastoupení mají Němci a Maďaři. Ne všichni naši zaměstnanci jsou vojáci, pracují zde i civilní specialisté," říká pplk. Križka a dává nahlédnout do zákulisí financování. „Činnost Centra je sponzorována na mnohonárodním základě. Každý ze signatářů přispívá podle předem schválené kvóty v memorandu svým dílem finančních prostředků do společného rozpočtu. Klíčovým ukazatelem je počet zaměstnanců."

Zvyšování kreditu JCBRN Defence COE ve Vyškově lze doložit několika fakty. Tím nejobecnějším je skutečnost, že se po náročných začátcích COE stalo uznávaným partnerem v oblasti OPZHN. Jeho aktivní podíl na certifikačních cvičeních úkolových uskupení pro NRF je toho důkazem.

Plukovník gšt. Zdeněk Čížek

Dvě svíčky „maxihangáru“

Text: Z podkladů pplk. Aloise MATÝZKY připravil Pavel LANG
Foto: Jan KOUBA a archiv 223. letky

Druhý rok provozu pracoviště, jež patří k největším svého druhu ve střední Evropě, si nedávno slavnostně připomněla 223. letka oprav letecké techniky. Její „maxihangár“ na údržbu a opravy vojenských letounů provozovaných jak místní 22. základnou letectva, tak i dalšími aliančními letectvy (letiště Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou je předurčeno jako operační základna NATO pro rozvinutí sil), není výjimečný pouze svými mega rozměry, ale také pozitivním vlivem na profesní nasazení tamního technického personálu. Očividným důkazem je velmi dynamický rozvoj této jednotky, a především dosahované výsledky při zabezpečování provozuschopnosti strojů.

K rekordnímu počtu sedmadvaceti provedených prací po 100 a 200 hodinách odlétaných na bitevních vrtulnících Mi–24/35 v loňském roce, přidali v tom letošním také revize R-I. Ve skutečnosti se jedná o generální opravu. Vrtulník je kompletně rozebrán, přičemž se důkladně očistí a zkontroluje. Provozované agregáty se vymění za nové nebo opravené a vše se opět smontuje a přezkouší. O náročnosti celé revize svědčí i doba prováděné práce, která činí bezmála čtyři měsíce. Proces zpětných montáží je kontrolován po určitých fázích i zástupci Úřadu pro státní ověřování jakosti, kteří kontrolují i kvalitu subdodavatelů v civilních firmách.

Mimo revizí R-I na „čtyřiadvacítkách“ se náměšťští specialisté pustili i do provádění revizí R-III na cvičných proudových letounech L-39 ZA a zástaveb radiostanic do již zmiňovaného bitevního vrtulníku. „Provádění těchto prací pomáhá nejenom šetřit finanční prostředky z rozpočtu Armády České republiky ve výši desítek milionů korun, ale zároveň tím narůstá naše prestiž a profesní sebedůvěra,“ říká podplukovník Alois Matýzka, velitel 223. letky oprav letecké techniky.

Náměšťská 223. letka oprav letecké techniky dostala ke svým narozeninám netradiční dárek od uměleckého kováře

Zaujalo nás

Náměšťskou 223. letku oprav letecké techniky tvoří:
- opravna bojových vrtulníků Mi-24/35 (roj předepsaných prací a oprav draků a motorů, elektrického a speciálního vybavení, rádiového a radiotechnického vybavení, letecké výzbroje a kontrolní a ověřovací roj)
- opravna letounů L-39 ZA (roj předepsaných prací a oprav draků a motorů, elektrického a speciálního vybavení, avionických systémů a letecké výzbroje).

Nelehká cesta zvyšování provozuschopnosti byla nedávno završena auditem systému managementu kvality ve shodě s požadavky ISO 9001. Audit sice ukázal na drobné nedostatky a nepřesnosti ve zpracovaných dokumentech, nicméně závěrečné hodnocení vyznělo pozitivně. „Na co mají civilní firmy celé týmy a práce jim trvá roky, to se vám podařilo udělat takříkajíc na koleně a za rok,“ uvedl při předávání certifikátu o shodě s normou ISO 9001 ředitel Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti Martin Dvořák.

„Závěr auditu, že máme perfektní nemovitou infrastrukturu v podobě nového hangáru údržby letadel, moderní technologické zázemí a zkušený, odborně vzdělaný a manuálně zručný personál, je pro nás velká výzva k dalšímu zkvalitňování systému ISO 9001,“ zdůrazňuje velitel letky.

ŽEZLO S HODINAMI

Stejně tak jako při oslavě prvních narozenin moderního pracoviště v loňském roce se svojí gratulací přijel umělecký kovář Jaromír Čížek. Veliteli 223. letky oprav letecké techniky věnoval žezlo s upevněnými leteckými hodinami. „Je to symbol, který majitele opravňuje vládnout tomuto hangáru a všem zde přítomným technikům. Hodiny ať co nejdéle měří čas, který je ti osudem stanoven při velení této jednotce,“ dodal kovář.

„Vážím si všech krásných věcí, které nám náš kamarád Jaromír Čížek věnoval nebo pomohl vyrobit. Jsem rád, že tato nádherná budova získává duši a že vzniká nová tradice a hrdost na příslušnost k dvě stě dvacáté třetí letce,“ opětoval pplk. Matýzka. ■

SPOLEČNÉ financování

Text: Pavel LANG
Foto: Jan KOUBA

Další významné jednání aliančních expertů, jež se uskutečnilo v České republice. Tentokrát se jednalo o Zdrojovou konferenci NATO (Inaugural NATO Resource Conference), která se konala ve dnech 4. a 5. listopadu v Praze pod záštitou ministra obrany ČR Alexandra Vondry.

O efektivním využívání dostupných zdrojů jednali před summitem Aliance v Lisabonu experti NATO

Vrcholné setkání vedoucích pracovníků a expertů v oblasti plánování zdrojů z jednotlivých členských zemí a orgánů Aliance se vyznačovalo několika osobitostmi. Předně tím, že pražská konference byla historicky první neboli inaugaračním debatou tohoto druhu v Severoatlantické alianci. „Klíčové otázky v oblasti společného financování NATO a možnosti dalšího postupu při řízení dostupných zdrojů Aliance doposud nebyly takto komplexně projednávány, jako je tomu nyní v Praze," konstatuje zástupce náměstka ministra obrany pro zahraničí-ředitel sekce obranné politiky a strategie Ministerstva obrany ČR Ivan Dvořák.

Další unikum mělo souvislost s aktuálním načasováním diskuse. Zdrojová konference NATO se uskutečnila krátce před důležitým summitem Aliance v Portugalsku (19. a 20. listopadu). „K některým takzvaným reformním balíčkům, které byly hlavám států a vlád předloženy ke schválení, se v Praze vedla obšírná diskuse. Dílčí závěry z konference byly navrženy k dalšímu rozpracování, případně k implementaci," upřesňuje I. Dvořák a dodává, že efektivním využíváním společných zdrojů se NATO intenzivně zabývá, a to zejména z důvodu zvyšujících se požadavků na financování určitých schopností ve prospěch operací. „Je třeba najít optimální rovnováhu mezi vojenskými požadavky NATO a vyčleněnými finančními prostředky. V době, kdy většina členských států disponuje méně penězi pro resorty obrany, je důležité stanovení priorit," vysvětluje.

Konferenci organizovalo Strategické velitelství NATO pro transformaci (ACT – Allied Command Transformation) v úzké spolupráci s Mezinárodním vojenským štábem NATO (IMS – International Military Staff) a Hlavním úřadem pro zdroje (NOR – NATO Office of Resources). Česká republika zajišťovala prostřednictvím Ministerstva obrany ČR organizační podporu v roli tzv. hostitelské země, což obnášelo zajištění konferenčních prostor, ubytování a stravování cca dvě stě osob. V panelových diskusích vystupující položili důraz zejména na otázky probíhající zdrojové reformy NATO, dále řízení společných zdrojů a s tím související rozvoj schopností a jejich realizace do strategického prostředí.

REAKCE NA EKONOMICKOU RECESI

Konkrétní výše národních příspěvků je schvalována všemi členskými státy Aliance v závislosti na politickém konsensu a ekonomických možnostech dané země. Příspěvek České republiky do společně financovaných rozpočtů NATO, například do vojenského rozpočtu, Programu bezpečnostních investic (NSIP) nebo do rozpočtů různých agentur, organizací, programů a prvků vojenské struktury NATO, jsou hrazeny ze státního rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany ČR.

„Setkání představitelů Severoatlantické aliance, kteří mají na starost společné financování, je samozřejmě velmi důležité i pro české Ministerstvo obrany," řekl první náměstek ministra obrany Jiří Šedivý, který Zdrojovou konferenci NATO v hotelu Crowne Plaza Prague zahájil, a poukázal na to, že diskuse o efektivním využívání prostředků je velice aktuální také v souvislosti s připravovanou „Bílou knihou o obraně", jež se má stát zásadním koncepčním materiálem o budoucnosti Armády ČR (Jiří Šedivý je předsedou odborné komise pro přípravu BKO – pozn. red.). „Otázka stabilizace a zajištění efektivity ozbrojených sil v okamžiku, kdy jsou omezovány finanční prostředky na obranu, není klíčová jen pro Českou republiku. Na dopady ekonomické recese musí adekvátně reagovat i NATO. Proto intenzivně hledáme způsoby, jak lépe využít dostupné zdroje," konstatoval na neformálním setkání se zástupci sdělovacích prostředků Jiří Šedivý. ■

Text: Jakub FOJTÍK
Foto: autor, Milosz RUSIECKI a Thomas GIRKE

Příští rok oslaví padesáté výročí prvního vzletu lehký vrtulník Mi-2, který dodnes plní nezastupitelnou roli při výcviku pilotů nejen v ČR, ale i mnoha dalších zemích. Ačkoli byl typ zamýšlen především jako civilní, jeho důležitá role ve vojenských letectvech stojí za připomenutí.

Půlstoletí Mi-2

LICENČNÍ VÝROBA

Rozhodující roli při vývoji Mi-2 hrály pohonné jednotky. Není náhodou, že v A reportu již dříve představené vrtulníky Mi-8/17 a Mi-24 i Mi-2 vznikly ve velmi krátkém časovém rozmezí. V šedesátých letech minulého století se totiž podařilo dokončit vývoj nových turbohřídelových motorů, které nabízely výborný poměr mezi výkonem, spotřebou paliva a vlastní hmotností. Poté, co Izotovova konstrukční kancelář zahájila práce na stavbě prototypu malého turbohřídelového motoru GTD-350, začali konstruktéři firmy Mil vymýšlet nový lehký vrtulník, který by nahradil rozšířené pístové Mi-1. Vyvíjený motor byl velmi kompaktní, a tak jej bylo možné umístit do nástavby nad trup. Kabinu proto uvnitř nic nerozdělovalo a i při relativně malých půdorysných rozměrech mohla pojmout až devět osob včetně pilota. Aby byla co nejprostornější, počítalo se již od počátku konstrukčních prací s uložením paliva uvnitř i vně trupu v přídavných nádržích, které se pro Mi-2 staly charakteristické. V lednu 1961 schválila dřevěnou maketu vrtulníku státní letecká komise a nic nebránilo stavbě prototypu. Pro urychlení prací pocházela velká část dílů z typu Mi-1. To se ale nakonec ukázalo jako nevyhovující,

Prototyp Mi-2 postavený v SSSR se od pozdějších strojů lišil některými drobnostmi.

a proto byla spousta komponentů vyvinuta zcela nově. Jen na okraj zmiňme, že rotorová hlava lehkého Mi-2 koncepčně vychází ze supertěžkého stroje Mi-6.

K prvnímu vzletu Mi-2 došlo 22. září 1961. O tom, že šlo o zdařilou koncepci, svědčí množství mezinárodních rychlostních rekordů, kterých vrtulník dosáhl o dva roky později.

Sériová výroba měla původně probíhat v závodech v SSSR. Vytížení výrobních kapacit novými Mi-8 a zakrátko i Mi-24 ale vedlo sovětskou vládu k rozhodnutí převést produkci do polského závodu WSK PZL Swidnik. Ten v padesátých letech minulého století stavěl licenční Mi-1 a měl tedy s výrobou velké zkušenosti stejně jako závod WSK Rzesow, který dříve dokončoval motory pro Mi-1 a nově se o něm uvažovalo jako o výrobním závodu pro motory GTD-350 a reduktory VR-2. První vrtulník pocházející z Polska (sestavený ještě částečně z ruských dílů) se do vzduchu vznesl 26. srpna 1965 se sovětskou posádkou. První sériový kus spatřil světlo světa o rok později.

PRO CIVIL I DO ARMÁDY

Polský závod zahájil produkci transportním a pasažérským provedením, která známe i z naší armády. Následovala cvičná školní verze s dvojitým řízením. Polská armáda po výrobci požadovala upravit Mi-2 do podoby bitevního

Polský Mi-2URN s 23mm kanonem a bloky neřízených raket

Mi-2Ch Hekla při pokládce dýmové clony

stroje pro podporu pozemních jednotek. Ozbrojené „dvojky“ měly krýt palbou pěchotu. Nebylo účelem nahradit čistě bitevní typy Mi-8 a pozdější Mi-24, ale spíše je doplnit. Úpravy na „bitevník“ spočívaly v instalaci kulometů, protitankových řízených a neřízených raket, protiletadlových střel krátkého dosahu a samozřejmě také souvisejícího vybavení v podobně zaměřovacích a naváděcích systémů. Ke zvýšení balistické odolnosti přídavným pancéřováním kabiny a motorů nedošlo. Vznikly tak verze Mi-2US (kanonové provedení), Mi-2URN (s neřízenou výzbrojí), Mi-2URP (s neřízenou a řízenou protitankovou výzbrojí), Mi-2URS (s neřízenou a samonaváděcí protiletadlovou výzbrojí) a Mi-2URP-G (s řízenou protitankovou a samonaváděcí protiletadlovou výzbrojí). Zvláště u posledních verzí se naplno projevila největší slabina typu Mi-2, nedostatečně výkonné motory. Ty trápily už holé transportní provedení, natož pak ozbrojené typy. Nebylo výjimkou, že při vyšší teplotě okolního vzduchu nebo ve vyšších nadmořských výškách technici svěsili i jednu palivovou nádrž, aby ušetřili hmotnost. Samozřejmě se snižovala i hmotnost nákladu.

Výzbrojí obtěžkané verze nevynikaly nijak oslnivými letovými parametry, přesto dosáhly určitého exportního úspěchu. Kromě polské armády bitevníky koupilo letectvo Bulharska, NDR, Libye a Nikaragui. V poslední jmenované zemi se Mi-2 dokonce zapojily do bojových operací. Malou sérii Mi-2URP koupila na zkoušku i Československá lidová armáda.

Později firma PZL vyvinula záchranné verze pro operace nad mořem i nad souší a pro leteckou záchrannou službu či varianty pro vzdušné velení vojenských operací, pozorování bojiště, vzdušné minování a pro chemický, biologický a nukleární průzkum. Mezi zajímavé projekty jistě patří Mi-2Ch s příznačným označením Hekla (islandská sopka). Na výfukové roury tohoto stroje konstruktéři připevnili tuby, do nichž je vháněna dýmotvorná suspenze. Vrtulník při přeletu bojiště pokládá dýmovou clonu, která má znemožnit pozorování pohybu vlastních jednotek protivníkem. Dnes se tato verze příliš nepoužívá, protože soudobé pozorovací prostředky umožňují orientaci i v zakouřeném prostředí.

Civilní výrobní program produkoval zemědělské, sanitní, fotogrammetrické a jeřábní varianty. Polský závod vyrobil celkem 5 497 kusů a dva prototypy

Mi-2 tvoří i jádro výcviku českých pilotů.

I přes nákupy nových strojů je Mi-2 hlavním výcvikovým typem v Rusku.

Varianta Mi-2URP-G unese čtyři protitankové a čtyři protiletadlové střely a 23mm kanon.

vznikly ještě v SSSR. Poslední dodaný vrtulník byl dokončen v roce 1998, tedy celých 32 let po zahájení sériové produkce. Ačkoli měl být Mi-2 zejména civilním produktem, našel si cestu k celkem 40 ozbrojeným silám po celém světě, které lehký typ využívaly a mnohde stále využívají především k výcviku pilotů, spojovací službě, transportu osob a materiálu a také k záchranné činnosti.

Největším uživatelem se stal pochopitelně Sovětský svaz. Velká část strojů zde sloužila pro výcvik vojenských pilotů v aeroklubech DOSAAF, zbytek získal Aeroflot a prováděl s nimi všechny letecké práce od práškování až po převoz pošty.

NÁHRADA?

Vrtulník Mi-2 stále hraje důležitou roli při výcviku budoucích pilotů strojů Mi-8/17 a Mi-24 v mnoha zemích. Velkou výhodu představuje dlouhý technický život stroje, který je omezen pouze hodinovým náletem a nikoli počtem odsloužených let. Polský výrobce se snažil typ dále modernizovat. Ovšem stroje Kania a Taurus poháněné americkými motory přišly příliš pozdě a na trhu neuspěly. České stroje Mi-2 používané k výcviku pilotů AČR prošly modernizací avioniky, jež jim umožní připravit piloty na plynulý přechod na moderní používané typy. Stejně tak Polsko postupně vybavuje své Mi-2 novou avionikou a kokpitem kompatibilním s brýlemi NVG. I přesto se ale blíží čas, kdy bude Mi-2 vyřazen. Největší evropský uživatel, Polsko, už vybralo za nástupce nový vrtulník SW-4, přesto ale hodlá Mi-2 provozovat nejméně do roku 2020. Tamní velení letectva totiž považuje Mi-2 pro výcvik budoucích pilotů Mi-8/17 a Mi-24 za nepostradatelné.

Mi-2 sloužící v Centru leteckého výcviku Pardubice

TENKRÁT na Blízkém východě

Text: Vladimír MAREK
Foto: archiv redakce

Počátkem srpna 1990 překročila po zuby ozbrojená irácká vojska kuvajtskou hranici. O několik týdnů později oznámil prezident Václav Havel v Římě, že součástí mnohonárodní armádní koalice se stane i speciální československý protichemický prapor o síle 170 mužů. Ten se také záhy začal formovat ve Slaném.

V polovině prosince 1990 byl přepraven obřími americkými letouny C-5 GALAXY do saúdskoarabského Města krále Chálida. Začalo tak několikaměsíční bojové nasazení československých chemiků.

„Situace byla tehdy velice složitá, na vyslání kontingentu do tohoto konfliktu jsme nebyli připraveni. Na mnoha funkcích, bez kterých nemohl prapor chemické ochrany v Saúdské Arábii vůbec působit, jsme měli vojáky základní služby. Přestože jsem byl důstojník, do Zálivu jsem tedy odlétal jako řidič dekontaminačního vozidla ARS 12M," vzpomínal na své nasazení po letech Milan Pečiva. „Všechno se šilo horkou jehlou. Největší problémy

Od jedné z prvních novodobých zahraničních misí naší armády, zapojení do operací Pouštní štít a Pouštní bouře, uplynulo dvacet let

byly s technikou, která byla dopravena do Zálivu později, nikdo z nás si ji tudíž nemohl osobně přebrat, a tak jsme museli řešit závažné nedostatky. Nevyhovující byly také spojovací prostředky. Vojáci dostali upravené stejnokroje vz. 85. Naštěstí z bavlny, a tak nehledě na to, že byly původně určené pro jiné klimatické podmínky, daly se v poušti poměrně dobře nosit. O to větší potíže jsme měli s botami. Se současnou výstrojí se to nedá vůbec srovnat. Je vidět, že naše armáda v tomto směru ušla pořádný kus cesty."

Problém byl i v tom, že představy saúdskoarabské strany se podstatně lišily od instrukcí a mandátu, kterým byl prapor vybaven z domova. Po konzultacích s Prahou jej velitel jednotky plukovník Ján Való musel rozdělit na tři samostatně operující protichemické odřady. Dva z nich byly dislokovány v týlu dvou saúdskoarabských brigád přímo v první linii. Tedy ve vzdálenosti zhruba čtyřiceti kilometrů od irácých a kuvajtských hranic. Třetí odřad, společně se zdravotním, sídlil hluboko v týlu poblíž Města krále Chálida.

Tato změna původně plánovaného úkolu si vynutila i urychlené posílení výzbroje. Musela být zvýšena balistická ochrana obou prvosledových odřadů. Za tímto účelem byla do Saúdské Arábie přepravena obrněná vozidla BRDM-2rch. Čeští vojáci měli zajistit pro saúdskoarabské síly chemický a radiační průzkum. Zároveň dostali za úkol varovat civilní obyvatelstvo před případným radiačním a chemickým nebezpečím. Pokud by skutečně ze strany irácých vojsk došlo k nasazení chemických zbraní, pak měli při jejich likvidaci podporovat místní jednotky.

Kromě toho působila ještě v Saúdské Arábii dodatečně vytvořená skupina sedmi učitelů. Ti zajišťovali proškolení velitelského sboru saúdskoarabské armády v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Čím dál více se ukazovalo, že ani sílící mezinárodní tlak na Irák nebude bez konkrétní demonstrace síly k ničemu. Krátce po půlnoci 17. ledna 1991 se operace Pouštní štít proměnila v Pouštní bouři. Spojenecké letectvo od tohoto okamžiku začalo decimovat irácké cíle. Saddám Husajn odpověděl

raketami Scud. Ty začaly dopadat nejen na saúdskoarabské území, ale i na Izrael. „Odstřelování nebylo tak intenzivní jako během konfliktu v roce 2003 na území Kuvajtu, rakety však nesly mnohem větší nálože. Každodenní kulisu tvořila rovněž pravidelná dělostřelecká příprava a přelety mohutných amerických bombardérů B-52," popisoval své dojmy z tohoto nasazení Milan Pečiva.

Právě v té době dochází u naší jednotky k tragické události. Po jednom z bojových poplachů vyhlášeném 18. ledna 1991, během kterého vojáci zaujali kruhovou obranu, se při nešťastné manipulaci s nezajištěnou zbraní smrtelně postřelil četař Petr Šimonka.

Rozhodným datem pro zahájení pozemních operací se pro spojence stal 24. únor 1991. O tři dny později se daly do pohybu i naše odřady. Postupovaly společně s 20. saúdskoarabskou tankovou brigádou směrem na Rukví, Chauní, Džaharu a Kuwait City. Pátraly po chemických zbraních. Jako první se také v kuvajtské metropoli dostaly na československou ambasádu. Opravily vyvrácená vrata a zajistily její ostrahu. V té době se ale již blížil konec nejen stohodinové pozemní operace, ale i celého konfliktu. V tomto okamžiku ještě nikdo netušil, že o dvanáct let později bude mít druhé dějství. ■

Sbohem „Grady“

Text: Martin KOLLER
Foto a obrázky: autor, archiv autora, Vladimír LENDER, Rosvooruženije a předpis Děl-24-11/3
Grafika: Andrea BĚLOHLÁVKOVÁ

Ve druhé polovině čtyřicátých let minulého století se staly součástí výzbroje tehdejšího československého dělostřelectva raketomety. Jejich éra v naší armádě nedávno skončila. Avšak v misích se s různými verzemi původního sovětského Gradu mohou vojáci AČR stále setkat. Proto jsme se rozhodli podat obsáhlejší informaci o tomto zbraňovém systému.

Raketomety patří mezi dělostřelecké zbraně. Slouží především k plošnému ničení prostoru obsazeného protivníkem. Jsou jedním ze dvou řešení vztahů hmotností dělostřelecké výzbroje a munice. V prvním případě se přepravují těžká děla a ve srovnání s nimi lehká munice, zatímco ve druhém lehké raketomety a ve srovnání s nimi těžká munice. Aktuálně však ani výše uvedené tvrzení není již zcela pravdivé. Samohybné raketomety řádně ztěžkly, zatímco děla jsou stále lehčí. Klasická děla mají obvykle větší dostřel a přesnost z hlediska ničení bodových cílů. Výhodou raketometů je soustředění účinku palebné síly do velmi krátké doby a prostoru dopadu raket. Čtyřicetihlavňový raketomet vychrlí rakety v průběhu necelé minuty. Za stejnou dobu i dělo vybavené automatizovaným nabíjením pošle na cíl maximálně šest granátů.

VÝVOJ RAKETOMETŮ

Raketomety poprvé připomíná korejská kniha z roku 1409, avšak do povědomí lidstva se prosadily především ve druhé světové válce. Jako první je bojově nasadili Němci. Koncem třicátých let vyvinuli lehký šestihlavňový tažený raketomet 15 cm Nebelwerfer 41 (dýmový vrhač zavedený do výzbroje roku 1941) a s úspěchem jej nasadili na východní frontě. Rakety byly stabilizovány rotací, což vyžadovalo přesnou výrobu tryskového dna usměrňujícího plyny ze spalovací komory tak, aby roztočily raketu kolem podélné osy. Následovalo několik dalších vývojových verzí používajících rakety stále větších ráží, konkrétně 28/32 cm Nebelwerfer 41, 21 cm Nebelwerfer 42, 30 cm Nebelwerfer 42 a 8 cm Raketen-Vielfachwerfer využívající kopie sovětských leteckých raket s křidélkovou stabilizací. Nejmodernější verzí byl tzv. Panzerwerfer.

Opravdovou slávu si získaly především Kaťuše Rudé armády zavedené do výzbroje rovněž roku 1941. Nesly zprvu oficiální označení Kostikova děla (jméno vedoucího ústavu pro studium reaktivního pohonu GIRD-Gosudarstvěnnyj Istitut Reaktivnych Dvigatělej), později Gardové raketomety, takže Kaťuše je vlastně neoficiální slangové jméno vycházející z písně Michaila Isakovského. Němci jim říkali Stalinovy varhany. Vyráběly se ve verzích nesoucích označení podle ráže raket s křidélkovou stabilizací BM-8, BM-13 a BM-31. Sovětské dělostřelectvo zavedlo postupně do výzbroje i verze raketometů větší ráže známé jako Váňuša a Andrjuša. Americká armáda používala raketomety T34 Calliope ráže 114 mm v několika verzích. Nejznámější je provedení o 48 hlavních instalované na věži tanku M4A1 Sherman a používané především v Tichomoří.

V prvních dekádách po válce se vývojem raketometů zabývaly pouze SSSR a v rámci znovuvyzbrojování Spolková republika Německo. Roku 1969 byl zaveden do výzbroje Bundeswehru typ LARS (Leichtes Artillerie Raketten System/Light Artillery Rocket System) se 36 raketnicemi ráže 110 mm přepravovaný na nákladním automobilu Magirus 6×6 (LARS 1) a v modernizované verzi (LARS 2) na vozidle MAN 6×6. Sovětský svaz zavedl koncem sedmdesátých let do výzbroje šestnáctihlavňový typ BM-27 Uragan ráže 220 mm s dostřelem 35 km a počátkem osmdesátých let dvanáctihlavňový BM-30 Smerch ráže 300 mm s dostřelem 90 km. Nedávno prezentoval výrobce lehčí verzi vybavenou pouze šesti raketnicemi s označením 9A52-4.

Nelze pominout ještě několik výrobců většího množství raketometů. Izraelská armáda nasadila ve válkách druhé poloviny dvacátého století raketomety různých ráží, většinou s košovými raketnicemi. Jako podvozek používala obvykle starší verze tanků M4 Sherman. Tamní společnost IMI se podílela na vývoji rumunského raketometu LAROM 160, který používá buď originální rakety pro Grad, nebo nové ráže 160 mm s dostřelem 45 km. Rovněž Čínská lidová osvobozenecká armáda disponuje velkým množstvím raketometů. Vycházejí převážně z BM-21. Některé z nich mají i nabíjecí zařízení jako náš vz. 70.

1

2

3

4

1 Panzerwerfer (Musée des Blindés Saumur)

2 Raketomet Caliope na tanku Sherman (Aberdeen Proving Ground)

3 Raketa Andrjuša (Památník Poklonnyje gora Moskva)

4 Izraelský raketomet ráže 200 mm (Muzeum izraelského tankového sboru Latrun)

5 Raketomet MLRS používá dva kontejnery, ve kterých mohou být rakety různé ráže

6 Čínský Typ 85

6

5

Příkladem jsou Typ 85 na tankovém podvozku a modernější Typ 90B na podvozku terénního nákladního automobilu. Nejmodernější typ WS-2 veze v kontejnerech osm raket ráže 400 mm.

Brazilská společnost Avibras dokončila v devadesátých letech vývoj modulárního raketometu ASTROS s výměnnými kontejnery pro rakety různých ráží nesoucí označení SS-30, SS-40, SS-60 a SS-80. Přibližně ve stejné době zahájila vývoj moderních raketometů turecká společnost Roketsan. Od nejjednodušších tažených typů přes verze ráže 122 mm se dopracovala až k současnému T-300 se čtyřmi raketnicemi ráže 300 mm.

Především americký vývoj znamenal přechod na novou koncepci využití raketometů v rámci NATO. Jednalo se o M270 MLRS (Multiple Launch Rocket System) zavedený do výzbroje roku 1983. Vychází z principu kontejnerového nabíjení raket různé ráže obsahujících specializovanou submunici, která může sloužit k ničení pěchoty i obrněné techniky. Obdobnou byly následně vybaveny i hlavice modernizovaných raket pro ruské typy BM-21, BM-27 a BM-30.

STARÉ A NOVÉ ÚKOLY

Raketomety se osvědčily při dvou druzích činnosti. Především v rámci palebné přípravy a podpory útoku, anebo naopak při zastavování pěchoty a později i tanků za přesunu nebo při útoku. Vzhledem k nižší přesnosti střelby jednotlivých raket se raketomety obvykle nepoužívaly k ničení obrněné techniky, která představuje bodový a mnohdy i pohyblivý cíl. To se však změnilo v osmdesátých letech minulého století. Děla již nestačila k ničení tanků, protože zpravidla vedla přímou palbu proti jejich nejsilnějšímu pancéřování v čele korby a věže.

Specialisté NATO však objevili možnost napadat obrněnou techniku malými minami působícími proti pásům nebo kolům, či kumulativní submunicí (A report 5/2009) prorážející slabý stropní pancíř vozidel. Přesnost byla nahrazena naplněním prostoru velkým množstvím malé submunice. Následovala tzv. inteligentní submunice schopná

1 – Pancéřový příkop motoru s pevnými žaluziemi
2 – Sklopný pancéřový příklop čelního skla s průzorem
3 – Úplná lafeta kulometu vz. 59
4 – Poklop velitele
5 – Filtrační jednotka
6 – Nosič nabíjecího ústrojí
7 – Přední pohyblivý rám nabíjecího ústrojí
8 – Raketomet
9 – Kolébka raketometu s vyvažovačem
10 – Točítko ručního ovládání řididel
11 – Vrchní lafeta
12 – Schránky pro výstroj a příslušenství
13 – Kryt levé nádrže PHM
14 – Výfuk motoru
15 – Buldozerová radlice BDZ

Sovětský Grad pro výsadková vojska BM-21V s 12 raketnicemi

vyhledávat cíle pomocí infračervených senzorů. Důvodem byla převaha tehdejší Varšavské smlouvy (1955–1991) v počtu nasaditelných tanků. To vedlo k urychlenému vývoji uvedených prostředků. Jako hlavní nosiče se prosadily bojové letouny vyzbrojené kontejnerovými pumami, podvěsy a raketomety. Pro potřebu klasického dělostřelectva byly sice rovněž vyvinuty kontejnerové granáty, avšak k jejich účinnému použití bylo třeba soustředit velké množství děl. To bylo možno nahradit několika raketomety. Letce zase limitovalo mimo obrany protivníka nepříznivé počasí. Z hlediska středoevropského prostoru, považovaného za hlavní bojiště předpokládané třetí světové války, se mohlo maximálně jednat o 40 % denní doby v roce. Takže jako nejúčinnější se ukázaly raketomety, které mohly přijet do palebného postavení, vypálit dvě salvy raket a zmizet, než se protivník zmohl k protiúderu, a to bez ohledu na počasí a denní dobu. Některé státy používají raketomety i v rámci misí. Typickým příkladem je vývoj amerického vysoce mobilního lehkého typu HIMARS (High Mobility Artillery Rocket System). Používá podvozek terénního nákladního automobilu a přepravuje jeden kontejner raketometu MLRS.

Relativně nedávno se objevil ještě jeden vývojový směr raketometů. Jedná se o systémy používající munici s prostorovou explozí FAE (Fuel Air Explosive) k ničení jak živé síly, tak staveb. Typickými příklady jsou izraelský Carpet využívající podvozek tanku Centurion a ruský Buratino.

NÁSTUPCE STALINOVÝCH VARHAN

V průběhu padesátých let došlo sovětské velení k názoru, že raketomety Kaťuša jsou sice slavné, avšak zastarávají. Do výzbroje proto zavedlo několik nových typů raketometů využívajících rakety s rotační i křidélkovou stabilizací (A report 3 a 4/2009), např. Bojevaja mašina BM-14, BM-20 a BM-24. Na vývoj nového zbraňového systému měl vliv prostřední z nich vybavený košovými raketnicemi, především jeho křidélkově stabilizované trhavé rakety MD-20F (Fugasnyj) ráže 200 mm s doletem 18,5 km.

Základní zlom znamenal projekt nesoucí vývojové krycí označení Krupobití (Grad). Novinkou byla především štíhlá raketa 9M22 o délce 2,8 m, hmotnosti 66 kg a dostřelu 16 km s tříštivotrhavou hlavicí a zapalovačem MRV.

Do výzbroje byl nový raketomet zaveden roku 1963 jako salvový raketový systém BM-21 Grad. Svoje kvality prokázal nedlouho po zavedení v rámci konfliktu pohraničních vojsk s Čínskou lidovou osvobozeneckou armádou na Ussuri roku 1969. Jako transportní

Partyzánský Grad-P

1 – Konzola zaměřovače ve sklopené poloze
2 – Svazek raketnic
3 – Zadní rám nabíjecího ústrojí
4 – Nabíják
5 – Pancéřová kabina obsluhy
6 – Skříň na akumulátory se stupačkou
7 – Vzduchový čistič
8 – Podvozek
9 – Kryt pravé nádrže PHM
10 – Přenosná manipulační plošina
11 – Skříň s výnosným odpalovacím přístrojem
12 – Pomocné kladky pro nabíjení
13 – Konzole manipulační plošiny
14 – Závislý mechanický zaměřovač RM 70

Polský Grad

Hlavní taktico-technická data raketometu vz. 70

Obsluha: 4
Délka vozidla s radlicí: 9 280 mm
Délka vozidla bez radlice: 8 700 mm
Šířka: 2 600 mm
Výška: 2 960 mm
Světlost: 360 mm
Hmotnost vozidla s 80 raketami a radlicí: 25 400 kg
Maximální rychlost: 85 km/h
Délka raketnice: 2 996 mm
Hmotnost vlastního raketometu: 920 kg
Hmotnost prázdného nabíjecího ústrojí: 996,5 kg
Čas potřebný k nabití nabíjecím ústrojím: 35 s
Časový interval odpálení salvy 40 raket: 18–22 s

Příslušníci týmu EOD ničí rakety v Iráku

vozidlo nástavby se čtyřiceti raketnicemi slouží v ruské armádě nejčastěji nákladní automobil Ural 375D. K jeho zavedení lze uvést ilustrativní historku. V průběhu zkoušek prototypu BM-21 mělo být najeto 10 000 km. Avšak po necelých 4 000 km se mu zlomil rám.

V roce 1988 byl do výzbroje sovětské armády zaveden nový vzhledově i konstrukčně podobný padesátihlavňový raketomet ráže 122 mm 9K59 Prima. Liší se od gradu tím, že zadní polovina raketnic je shora a z boků kryta v hranatém pouzdře. Jako podvozek slouží terénní nákladní automobil Ural 4320 6×6.

Grad se ve své době osvědčil jako účinná a moderní zbraň, takže se dočkal exportu do čtyřiceti zemí. V Československu, Čínské lidové republice, Iráku, Jugoslávii, Libanonu, Polsku a Rumunsku byla použita jako podvozek jiná vozidla. Čínská verze Typ 83 používá tankový podvozek a přepravuje druhou salvu. Rovněž v Bělorusku existuje modernizovaná varianta označovaná jako Bel Grad na podvozku terénního nákladního automobilu MAZ-6317 6×6, která připomíná československý raketomet vz. 70/85.

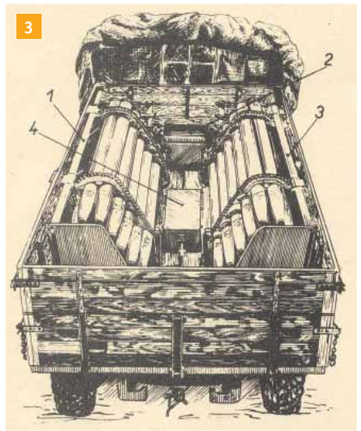
V samotném Sovětském svazu bylo vyvinuto několik dalších verzí. Nejméně je známá BM-21V (Vozdušno–desantnaja) určená pro letecký transport a podporu vzdušně výsadkových vojsk. Má 12 raketnic a přepravuje ji nákladní automobil Gaz 66. Grady A-215 M (Morskoj) slouží jako výzbroj válečných lodí. Opravdovou raritou je partyzánský Grad-P (Partizanskij) vyvinutý za války ve Vietnamu pro potřeby Vietcongu. Jeho jediná raketnice vybavená minometným zaměřovačem spočívá na jednoduché skládací trojnožce. Následně se tato zbraň dostala přes Čínu do arabských zemí a byla opakovaně použita k útokům na izraelské osady. Každopádně rakety určené pro různé verze gradů slouží v Iráku a Afghánistánu k útokům na spojenecké vojáky. Jako nebezpečná hrozba jsou vyhledávány a ničeny pyrotechnickými týmy EOD.

Další zajímavostí gradu je, že jeho rakety používal jako munici pro cvičnou

HISTORICKÁ TECHNIKA

1 Slovenský raketomet Modulár

2 Ženijní systém dálkového minování VR-3

3 Perokresba ze služebního předpisu: Vozidlo munice Praga V3S, které přepravovalo ve dvou paletách 40 raket.

střelbu taktický raketový systém Luna 7 (FROG 7). Jeho verze Dělo skrývá ve váhovém ekvivalentu taktické rakety raketnici.

Grady se staly účastníky převážné většiny známých konfliktů. Užívali je kubánští vojáci v Angole. Masově byly nasazeny oběma stranami ve válce Iráku a Íránu. Všechny bojující strany je používaly při národnostních konfliktech doprovázejících rozpad Sovětského svazu a Jugoslávie. Sovětská armáda je nasadila v široké míře v Afghánistánu.

ČESKOSLOVENSKÉ RAKETOMETY

Obranný průmysl Československé republiky se začal zabývat raketomety již krátce po druhé světové válce ve Zbrojovce Brno, Škodových závodech v Plzni a Vojenském technickém ústavu Praha. Konstruktéři se mohli opřít o výsledky vývojových prací i výroby prováděných v průběhu okupace. Výsledkem byl 32hlavňový raketomet vz. 51 ráže 130 mm s rotačně stabilizovanými raketami JRRO-130. Vydržel ve výzbroji do konce osmdesátých let a byl vyvážen do Rakouska, Bulharska a na Kubu. Jeho rakety ve dvouhlavňových nebo čtyřhlavňových raketometech RB-130-4 sloužily rovněž jako výzbroj vrtulníků Mi-4 a Mi-8.

Pravděpodobně nejúspěšnějším pokračováním vývoje gradu je československý raketomet vz. 70. V sedmdesátých letech minulého století byl nejlepší zbraní své kategorie na světě. Vývoj naší verze realizovala v šedesátých letech především Konštrukta Trenčín a následnou výrobu zbrojovka ZŤS Považská Bystrica. Podvozek tvoří šasi terénního nákladního automobilu Tatra 813 Kolos. Jeho nosnost a spolehlivost umožnila výrazně zvýšit bojovou hodnotu oproti gradu. Mezi kabinou obsluhy a raketometem je totiž transportní nabíjecí zařízení obsahující druhou salvu 40 raket. Ty lze po odpálení první salvy naráz nabít do hlavní a salvu opakovat. V průběhu několika minut je odpáleno z jednoho raketometu vz. 70 až 80 raket. Nová dělostřelecká zbraň byla oficiálně zavedena do výzbroje roku 1970, avšak vyzbrojování útvarů probíhalo až v následujících letech.

V roce 1985 byla zavedena do výzbroje odlehčená verze bez pancéřování na podvozku Tatry 815 8×8 nesoucí označení vz. 70/85. Tyto raketomety byly v rámci rozdělení republiky předány na Slovensko.

Zkrácené verze raket sloužily donedávna jako výzbroj bojových letounů a vrtulníků. Jedná se především o leteckou protizemní neřízenou tříštivotrhavou raketu LR-122. Dále tvoří kontejnerovou munici pro ženijní minový vrhač VR-3. Jeho vývoj spadá do druhé poloviny osmdesátých let, kdy byl dokončen víceúčelový ženijní samohybný systém Križan na podvozku Tatry 815.

Vývoj raketometů i munice pokračuje na Slovensku. Prvním krokem se stal projekt MORAK (Modernizovaný raketomet). Hlavním partnerem je německá společnost Diehl. Nový raketomet MODULÁR nesoucí kontejner převzatý z amerického MLRS byl zaveden do výzbroje roku 2008. Lze z něj střílet buď 28 raket ráže 122 mm, nebo šest ráže 227 mm. Nabití se provádí výměnou celého kontejneru.

Přestože jsou naše raketomety slangově označovány jako grady a toto jméno zobecnělo, jejich správný název je pouze 122mm raketomet vz. 70. V žádném oficiálním dokumentu se v souvislosti s nimi nevyskytuje slovo Grad. Proto je v nadpisu uvedeno v uvozovkách.

STŘELBA Z RAKETOMETŮ VZ. 70

Informaci o protivníkovi poskytují obsluze raketometu zpravidla družstva dělostřeleckého průzkumu, která patří do organizační struktury čet dělostřeleckého průzkumu, palebných baterií, dělostřeleckých oddílů, anebo z prostředků průzkumu nadřízeného stupně, konkrétně z radiolokátorů ARTHUR a družstev technického průzkumu vybavených průzkumnými prostředky Sněžka.

Pokud je ze stupně brigády rozhodnuto, že palbu bude provádět dělostřelecký oddíl, provede středisko řízení palby oddílu (SŘPO) vyhodnocení situace. Na jeho základě určí prvky pro střelbu, rozhodne, jaká palebná jednotka palbu provede, a stanoví spotřebu munice na daný cíl.

Nasazování kroužků na přední ogivál

Pro koordinaci palby na stupni mechanizovaného praporu, v jehož prospěch je palba vedena, je vytvářeno na hlavním místě velení tohoto praporu místo koordinace palby (MKP). Uvedené pracoviště úkoluje průzkumná družstva, která disponují lehkými pozorovacími vozidly Los. Každé z nich je vybaveno termovizní a noktovizní kamerou, infrapřístrojem a laserovým dálkoměrem. Družstva v terénu jsou začleněna do sestav mechanizovaných, případně motorizovaných či tankových rot, a vybavena obdobnými přístroji ve výnosných soupravách (slangově výnosky).

Pro průzkum a vytyčení palebných postavení (palpostů) raketometů, ze kterých se bude střílet, jsou u každé baterie vytvořena rekognoskační družstva. Palebné postavení musí být vybráno pokud možno na rovině, nikoli blízko hor či kopců, jež by musely raketomety přestřelovat, což by měnilo ideální dráhu letu raket z hlediska efektivního ničení cíle. Pokud by uvedený problém vznikl, řeší se výpočtem tzv. přestřelné. Zároveň je vybráno postavení pro velitele raketometných čet a proveden meteorologický průzkum. Slouží k němu balony se sondami. Ty zjišťují teplotu a tlak vzduchu, směr a rychlost výškového větru, jenž může odchýlit rakety ze směru letu a v dálce. Lze použít i puškový větroměr vezený u každé čety. Na základě dodaných údajů vyznačí středisko řízení palby souřadnice cílů na mapě. Poté provádí na základě znalosti umístění palpostů výpočet směru a vzdálenosti střelby pro každý z raketometů. Ty jsou ve skrytém vyčkávacím postavení a pokud se tak již nestalo, obsluhy nabíjejí rakety do raketnic a nabíjecího zařízení. Jestliže je střelba vedena na menší vzdálenost, nasazují na přední ogivál raket za zapalovače tzv. brzdicí kroužky, které zpomalují let a zkracují dostřel.

Odstraňování pojistek

Na povel vyjede velitel čety, případně baterie se svou jednotkou do palpostů. Sám se svým družstvem zaujímá postavení na dohled za nimi. Obsluhy připravují raketomet k palbě a míříči provádějí tzv. zajištění dělovými dalekohledy PG na určené orientační body v terénu. Znamená to, že přístroje jsou na ně zajištěny (zaměřeny) bez ohledu na náměr a odměr raketometu. Totéž provádí družstvo velitele dělostřeleckou busolou PAB-2. Každý raketomet dostává od velitele čety údaje o číslu a druhu cíle, rozměru cíle, spotřebě munice a údaje pro nastavení náměru a odměru. Prvky na zaměřovači se nastavují v dílcích. Každý z nich je jednou šestitisícinou kruhu, protože standardní rozdělení ve stupních by bylo pro přesnou střelbu příliš hrubé.

Po kontrole správného zamíření je možno zahájit střelbu. Podle stanovené metodiky se buď provede zastřílení řídicím raketometem (zastřílení jednou nebo dvěma raketami a pozorovatelé v terénu hlásí vzdálenost výbuchů od středu cíle). V uvedeném případě lze ještě provést korekci zamíření před salvou. Nebo se provede palba salvou všemi raketomety (bez zastřílení s využitím výsledků tzv. úplné přípravy) a její vyhodnocení prostředky dělostřeleckého průzkumu. Obsluha vede palbu z pancéřové kabiny vozidla, nebo pomocí výnosného odpalovacího zařízení z terénu nejčastěji z okopu vzdáleného až 15 m od raketometu. Po ukončení střelby raketomety okamžitě odjíždějí do některého ze skrytých vyčkávacích postavení, aby unikly případnému protiúderu, a kde se provádí opětovné nabití raket do raketnic.

ZÁKLADNÍ TECHNICKÝ POPIS

Podle služebního předpisu, vydaného v roce 1971, je 122mm raketomet vz. 70 reaktivní čtyřicetihlavňová dělostřelecká zbraň, která se používá k soustředěným palbám na větší prostory jednotnými raketovými tříštivotrhavými náboji 122-JROF-RM 70. Přední část vozidla tvoří čtyřmístná pancéřová kabina poskytující ochranu proti střelám do ráže 8 mm s měkkým jádrem. Dále je v ní filtroventilační zařízení. Výzbroj tvoří kulomet vz. 59 externě lafetovaný před poklopem velitele. Dále je v kabině pancéřovka RPG-7 a schránka s ručními granáty. Před velitelem se nalézá spouštěcí přístroj m7, kterým se provádí odpalování raket. Druhý je umístěn ve schránce po pravém boku vozidla, a to ve výnosném provedení s kabelem.

Nájezd čety do prostoru palpostů

Za kabinou ve středu vozidla je nabíjecí ústrojí pro 40 raket. Má elektromechanický pohon zajišťující zasunutí raket do hlavní raketometu. Při nabíjení se zdvíhá a pro plnění raketami otáčí příčně k ose vozidla.

Nad zadními nápravami je na kulové dráze lafetován vlastní raketomet. Skládá se ze spodní lafety sloužící k nastavení odměru. Na ní spočívá otočně vrchní lafeta obsahující elektrický a mechanický systém pohonu řídidel náměru a odměru a vyvažovače. K ní je otočně připojena kolébka tvořící základnu pro 40 raketnic zdvihaná pomocí zubatky. Po její levé straně se nalézají sklopná řídidla s rukojeťmi umožňujícími elektrické nastavení náměru a odměru. Na jejich konci je zaměřovač s úchytem pro dělový dalekohled PG. Schránky po obvodu šasi obsahují soupravy přístrojů, náhradních dílů a výstroje. U většiny vozidel tvoří součást vybavení buldozerová radlice s hydraulickým ovládáním. ■

Poděkování za odborné informace a další pomoc poskytnutou v rámci přípravy článku patří plk. gšt. Janu Třináctému, pplk. Janu Cífkovi, kpt. Michalu Abrhámovi, prap. Františku Fričovi, rtm. Jaroslavu Jodasovi a dalším příslušníkům 13. db.

Členové táborského Klubu vojenských důchodců děkují Janu Šarovcovi, který ve funkci předsedy působil plných dvacet let.

AKTIVNĚ a naplno

Text: Jana DECKEROVÁ
Foto: archiv KVD Tábor

Besedy, zájezdy, přátelská posezení, ale i střelecké soutěže, nohejbal a tenis. To je jen malý výčet aktivit bývalých vojáků z povolání a občanských zaměstnanců z Klubu vojenských důchodců (KVD) posádky Tábor, který letos oslavil pětadvacet let od svého založení.

„Zpočátku jsme žádné zkušenosti s lidmi, kteří jsou již v důchodu, neměli. Řekli jsme si, že do starého železa ale ještě nepatříme a přemýšleli jsme o vytvoření volného sdružení, kde bychom se mohli pravidelně scházet," říká Václav Med, předseda KVD Tábor. „Ale vymyslet, jak lidi zaujmout, to bylo to nejtěžší."

Ve svých řadách mají odborníky v péči o zahradu. Je mnoho zájemců, kteří jejich zkušených rad rádi využijí.

Mezi hojně navštěvované akce patří výstavy květin, zeleniny a ovoce ze zahrádek táborských vojenských důchodců.

Podnětem pro vznik klubu, u jehož zrodu stál Jan Dvořák, byla myšlenka, jak i po ukončení práce v resortu obrany zůstat s vojenským děním a armádou v kontaktu. Došlo i na pořádání různých aktivit. Vedle besed se začalo s promítáním filmů, posezením při hudbě a dalšími akcemi podle zájmu účastníků. Postupně vznikaly kroužky – od karetního, šachového, cyklistického, nohejbalového, plaveckého až po kroužek žen nebo zahrádkářů.

„Činnost klubu zpočátku řídil výbor KVD, volený na ročních setkáních. Od roku 1994 byla volena již rada KVD, která byla nejprve devítičlenná, později třináctičlenná a od roku 2001 má členů patnáct," pokračuje předseda. „V průběhu let se podařilo vytvořit bezvadný kolektiv s čele s předsedou Janem Šarovcem, který v této funkci pracoval až do listopadu 2009 plných dvacet let. Je to zejména jeho zásluha, jaké renomé si náš klub mezi příznivci vybudoval."

NA KUS ŘEČI…

Rada se schází jednou měsíčně. Je organizátorem besed, výstav, exkurzí nebo setkání při životních jubileích členů, která se konají čtyřikrát do roka. Připravuje a zajišťuje čtyři až šest zájezdů ročně. V současné době vrcholí přípravy na vánoční setkání. Zajímavá témata besed se vážou k významným událostem minulosti, důležitým výročím, ale není opomenuta ani současná aktuální problematika Armády ČR. „Naše pozvání přijali významní historici a osobnosti, jako Josef Groušl, dcera Ludvíka Svobody Zoe Klusáková a opakovaně i Karel Richter," vzpomíná Václav Med. „Besedovali jsme s vězněm koncentračního tábora a přímým účastníkem pochodu smrti Miloušem Volfem, ale nezapomněli jsme ani na aktuální témata týkající se globalizace nebo členství ČR v Evropské unii."

Členové táborského KVD se také živě zajímají o současnou problematiku naší armády, zejména o její reorganizaci a profesionalizaci. Velký úspěch měla beseda o úloze a úkolech Vojenské policie s plukovníkem Jiřím Neubauerem, který byl do letošního září velitelem táborské posádky.

…, ALE I ZA SPORTEM

Vojáci a sport k sobě patří. Proto není divu, že KVD v Táboře má ve svých řadách mnoho těch, kteří si sportem utužují nejen kondici, ale především zdraví. Od roku 2004 začal kroužek tenistů pořádat turnaje ve čtyřhře a v současné době měří síly vždy na jaře a na podzim. Od roku 2008 se tyto turnaje pořádají na počest bývalého aktivního člena kroužku pod názvem „Memoriál Břetislava Zítka". Letošními vítězi jarního turnaje se stali Karel Kubásek a Jan Malý. Další poměrně početnou skupinou jsou nohejbalisté. Ti se dali dohromady už před pětadvaceti lety a téměř každou sobotu jsou jako doma ve sportovní hale na stadionu Míru a v létě na hřišti u řeky. Hnacím motorem byli Miroslav Peroutka a Bohumil Runt, který je i dnes hlavním organizátorem všech akcí. Karetní kroužek patří k nejdéle existujícím. Začínal se čtyřmi až šesti zájemci a i přes přirozenou obměnu vzrostl jeho počet na deset až čtrnáct hráčů. Poslední dva roky se o karetní fajnšmekry starají František Marek a Jozef Babic.

Některé kroužky, plavecký nebo střelecký, v průběhu let svoji činnost ukončily. „Například střelecký kroužek jel naplno od roku 1996 do roku 2004. V současné době se střeleckých soutěží účastní pouze jednotlivci nebo dvojice. Letos nás na soutěži vojenských důchodců v Písku reprezentovala dvojice Karel Schneider a Jan Bareš," konstatuje Václav Med. „Získali tu velmi pěkné umístění. Z dvanácti soutěžních dvojic obsadili 5. místo a v jednotlivcích byl Karel Schneider šestý a Jan Bareš čtrnáctý."

… A KRÁSAMI VLASTI

„Při prvním zájezdu v dubnu 1995 jsme navštívili Husinec, Prachatice, Kašperské Hory, Sušici a hrad Rabí. Od té doby, tedy během patnácti let, jsme absolvovali už přes 101 výletů," vzpomíná předseda Med. „Jejich příprava a zajištění patří k nejnáročnější činnosti členů rady klubu. V průběhu let jsme navštívili 76 měst a míst, 29 zámků, mezi kterými nechyběly takové skvosty jako Hluboká, Kynžvart nebo Konopiště, 15 hradů, z nichž uvádím alespoň Loket, Kost, Kokořín nebo vodní hrad Švihov, a 36 muzeí," dodává na závěr Václav Med. ■

Supermarine Spitfire Mk IX v kamufláži 310. perutě RAF (Letecké muzeum Kbely, 2006)

Dokončení z minulého čísla

NAŠI LETCI v bitvě o Británii

Text: Martin KOLLER
Foto: archiv autora, archiv VHÚ

Informace o podílu našich letců v bitvě o Británii byly dlouhá léta nesmyslně potlačovány. Mnozí z nich se stali oběťmi politické perzekuce, což však na jejich slávě i osobním hrdinství nic nezměnilo.

Přesný popis a hodnocení účasti československých letců v bitvě o Británii jsou poměrně složité. Autoři řady vydaných publikací si mnohdy odporují. Pravděpodobně nejucelenější informace poskytuje sedmidílný Válečný deník československých letců ve službách britského letectva 1940–1945 s názvem „Na nebi hrdého Albionu“ od vědeckého pracovníka VHÚ Jiřího Rajlicha.

Základem úspěchu našich letců byly jejich odborné kvality získané doma v předválečném období. Dokladem důvěry britské strany byla možnost vytvoření vlastních formací s československými veliteli. Letci skládali přísahu prezidentovi republiky a britskému králi. Na základnách, kde působili, byla vztyčována vedle britské i naše vlajka.

Po delší dobu, konkrétně od 29. srpna 1940, se bitvy o Británii zúčastnila pouze jedna, a to 310. čs. stíhací peruť (No. 310 Czechoslovak Fighter Squadron) zformovaná 12. července v Duxfordu. V současné době se na této základně nalézá velké letecké muzeum. Prvním velitelem byl jmenován major letectva Alexandr Hess. Výzbroj tvořily letouny Hawker Hurricane Mk I a Mk II vyzdobené na trupu u kabiny československým leteckým znakem. Peruť byla součástí duxfordského velkého křídla (big wing). Piloti získali 40 vzdušných vítězství (podle jiných pramenů 37,5) a 11 pravděpodobných. K přezbrojení z hurricanů na výkonnější letouny Spitfire Mk II a Mk Vb došlo až v říjnu 1941.

Od 12. října se do boje zapojili piloti 312. čs. stíhací perutě (No. 312 Czechoslovak Fighter Squadron) zformované 29. srpna (podle jiných pramenů 5. září) 1940 taktéž v Duxfordu a vyzbrojené stejnými stíhačkami. Velitelem se stal major letectva Ján Ambruš. Příslušníkem perutě byl rovněž jeden z našich nejslavnějších letců Alois Vašátko (1908–1942), který se později stal jejím velitelem. Získal 15 vítězství již ve Francii. Spolu s por. Josefem Stehlíkem a por. Denisem Gillamem dosáhl prvního sestřelu nepřátelského letounu svojí jednotkou.

Od 10. srpna se bojů zúčastnili útoky na Německo a další cíle v západní Evropě příslušníci 311. čs. bombardovací perutě (No. 311 Czechoslovak Bomber Squadron) zformované 29. července (podle jiných podkladů 2. srpna) v Honningtonu. Výzbroj tvořily bombardéry Vickers Wellington IC. Prvním velitelem byl podplukovník letectva Karel Toman.

Vickers Wellington (RAF Museum Hendon)

U CIZÍCH PERUTÍ

Další naši letci bojovali v rámci polských a britských jednotek. Nejslavnější z nich četař Josef František (1914–1940) létal u 303. polské stíhací perutě (No. 303 Polish Fighter Squadron/303. Dywizjon Myśliwski „Warszawski im Tadeusza Kościuszki“). Sestřelil 17 nepřátel, avšak proslul nejen úspěchy, ale také nekázní a neochotou k týmové činnosti. Proto byl nakonec oficiálně veden nikoli jako člen uvedené letecké formace, ale jako samostatně bojující host svých polských přátel.

U první (britské) perutě (No. 1 Squadron) létal od počátku října četař Karel Miroslav Kuttelwascher (1916–1959) známý pod přezdívkou Kut. Slávu si však získal v následujících letech jako nejúspěšnější noční stíhač. Na Hurricanu Mk IIC s kanonovou výzbrojí (4×20 mm Hispano Mk II) a bojovým jménem Noční žnec (Night reaper) dosáhl 21 sestřelů. U dalších britských perutí sloužilo 23 našich pilotů, kteří v bitvě o Británii sestřelili 12 nepřátel a další dva pravděpodobně.

Celkem 87 (podle jiných podkladů 95, případně jsou uváděna i odlišná čísla) zúčastněných československých stíhačů tvořilo čtvrtou nejpočetnější skupinu zahraničních obránců Británie (Poláci 147, Novozélanďané 129, Kanaďané 90). Sestřelili celkem 70 (podle jiných podkladů 56) nepřátelských letadel, 14 sestřelili pravděpodobně a 11 poškodili.

Prvním rozsáhlejším oficiálním připomenutím našich zahraničních letců od roku 1948 byla výstava v nově budovaném Muzeu letectva a PVO v Praze-Kbelích v říjnu 1968. Tam byl rovněž dlouhá léta vystavován Spitfire Mk IX zapůjčený z Národního technického muzea. ■

Josef František

Alois Vašátko

Znak 310. perutě

Znak 311. perutě

Zástava československého leteckého wingu

PŘEDSTAVUJEME

První a poslední kastelán

Text a foto: Karel KOUT

Na sklonku sychravého listopadového dne je ve Školicím a vzdělávacím středisku Ministerstva obrany v Choceradech se sídlem v Komorním Hrádku na programu už jen jediná událost. Zahájení sjezdu vojenských psychologů a psychiatrů, jehož součástí je prohlídka historických prostor zámku. Kdo jiný může hosty nejlépe seznámit s historií tohoto romantického místa než zdejší kastelán Peter Rusnák?

Prohlídka začíná o páté odpolední a to už se budovy noří do tmy. Skupina se schází u hlavního vchodu. Jsou zde umístěné erby vlastníků zámku, na kterých lze načrtnout historické osudy stavby. Během exkurze je pozorným posluchačům zřejmé, že se v osobě průvodce setkávají s člověkem, jehož vztah k objektu je velmi hluboký. Zaujme

je především poutavé vyprávění o dobách, kdy byli majiteli panství příslušníci rodu Valdštejnů. Peter Rusnák postupně představuje návštěvníkům všechny hlavní části zámku včetně barokní kaple. Stranou výkladu nezůstávají ani zajímavé detaily o průběhu restaurátorských prací, na jejichž konci jsou do původní podoby upravené reprezentační prostory – Rytířský sál, Modrý, Zelený, Lovecký a Zlatý salonek.

Za dvacet let existence školicího a vzdělávacího střediska takto kastelán zdejšími pozoruhodnosti provedl takové množství hostů, které asi nikdo není schopen spočítat. K návštěvníkům zámku vedle zahraničních hostů, diplomatů, politiků a vysokých velitelů patřil i bývalý prezident České republiky Václav Havel.

Skupina prochází kolem jedněch dveří, do kterých běžný návštěvník nevstupuje. Jde o zámecký archiv – království místního kastelána. Na velkém stole tu leží většina kronik, jež popisují události na zámku za posledních padesát let. Je v nich i kus jeho života. Do armády vstoupil před více než polovinou století. Prošel mnoha funkcemi převážně technického zaměření u tankových jednotek. V roce 1990 ho osud zavál na Komorní Hrádek do nově vzniklého školicího střediska. Zde, díky nálezu kronik původně určených ke spálení, objevil svou cestu k historii. Tehdejší náčelník střediska plk. Karol Janoušek správně odhadl, jak zúročit jeho vztah k zámku i poté, co v roce 1995 podplukovník Peter Rusnák svlékl uniformu. Na zámku zůstal jako občanský zaměstnanec. V roce 2005 se stává kastelánem a za podpory náčelníků střediska plk. Romana Kučery a později plk. Pavla Vobůrky se dál věnuje svému koníčku, jemuž obětuje i většinu svého soukromého času. Dlouhých dvacet let pátral po všem, co souviselo se zapomenutými dějinami areálu.

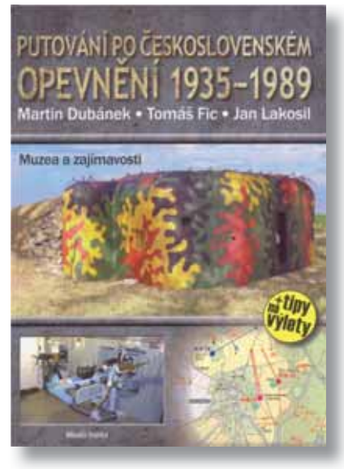
Exkurze končí. Hosté se ještě na okamžik otáčejí, aby si na pozadí tmy prohlédli osvětlený zámek. Tato prohlídka byla pro Petera Rusnáka jednou z posledních. Jeho funkce se ruší a on odchází do důchodu. I teď mu ale leží na srdci, aby se v budoucnu nezapomnělo na to, co se dosud nepodařilo – vyčistit zámeckou studnu a obnovit historickou barokní fasádu zámecké kaple. Naštěstí však vychoval novou generaci svých následovníků. Až někdy navštívíte Komorní Hrádek, většina toho, co o zámku uslyšíte, bude dědictvím po zdejším posledním kastelánovi pplk. v. v. Peteru Rusnákovi.

KNIŽNÍ TIPY

PUTOVÁNÍ PO ČESKOSLOVENSKÉM OPEVNĚNÍ 1935–1989

Muzea a zajímavosti

Martin Dubánek, Tomáš Fic, Jan Lakosil

Tisíce železobetonových objektů československého opevnění ještě dnes připomínají tragické události roku 1938 a odhodlání k obraně státu. Pro budoucí generace se podařilo zachránit řadu objektů, z nichž několik již bylo prohlášeno za kulturní památky a ochráněno zákonem, některé byly v nedávné minulosti přeměněny v muzea vojenské historie.

Zájemci mohou navštívit celé spektrum jednotlivých typů čs. opevnění z let 1935–1938, tj. lehké opevnění, pěchotní sruby, dělostřelecké tvrze, kasárna a jejich infrastrukturu. Z hlediska časové posloupnosti prezentují jednotlivá muzea jak stav v době budování, tak stav objektu v době evakuace čs. jednotek na počátku října 1938 či německých zkoušek v průběhu druhé světové války. Výstavba fortifikací však v Československu pokračovala i po druhé světové válce a nemnohé zpřístupněné objekty dnes reprezentují období totality a studené války.

Autorský kolektiv seznamuje čtenáře s úplnou historií čs. opevnění z let 1935–1989 založenou na nejnovějších poznatcích z archivního a terénního výzkumu, představuje mu i zajímavosti, rarity a rekordy výstavby a využívání opevnění na území Československa. Kniha obsahuje bohatý obrazový doprovod včetně unikátních dobových fotografií, fortifikačních výkresů a plánů, přehled důležitých muzeí těžkého a lehkého opevnění s aktuálními kontakty a informacemi o otevírací době. Nechybějí ani tipy na výlety k zajímavým, volně dostupným objektům v turisticky atraktivních oblastech, GPS souřadnice všech zmiňovaných objektů, popisy tras a odkazy na mapy KČT. Publikace vyšla ve spolupráci s Vojenským ústředním archivem-Vojenským historickým archivem Praha.

Mladá fronta, vázaná bez přebalu, 264 stran + 40 stran přílohy, červen 2010

Text: Vlasta KOHOUTOVÁ

Více členů, více možností

Plk. v. v. Jiří Pešta, předseda Svazu vojenských veteránů ČR

Text a foto: Jana DECKEROVÁ

V České republice je v současné době téměř dvacet tisíc vojenských důchodců, kteří jsou evidováni na jednotlivých krajských vojenských velitelstvích. Občanské sdružení Svaz vojenských veteránů ČR, jehož celostátní konference s konala v Praze 10. listopadu, si vytklo za cíl zastřešit všechny kluby vojenských důchodců (KVD) z celé republiky. Má to své opodstatnění.

„Občanské sdružení jsme zaregistrovali již před třemi lety," říká plk. v. v. Jiří Pešta, předseda Svazu vojenských veteránů (SvVV) ČR. „Tento statut nám umožňuje žádat o finanční dotace, přijímat sponzorské dary či se zapojit do projektů Evropské unie. V Praze jsme pak vytvořili i Klub vojenských veteránů hl. m. Prahy, který má téměř 250 členů, jenž se stal jeho součástí."

Krajská vojenská velitelství, která o vojenské důchodce pečují, již několik let snižují nejen počty zaměstnanců, ale krátí se jim i finanční možnosti. „Naším hlavním úkolem je zasazovat se o zájmy oprávněných vojenských důchodců, neboť podle současného návrhu má klesnout příspěvek do fondu FKSP z dvou procent na jedno," pokračuje Jiří Pešta. „Tento krok způsobí, že finance a možnosti na činnost KVD budou značně omezené. Pokud se jednotlivé kluby sdruží pod jeden svaz, budeme mít šanci zajistit si finanční prostředky vlastní cestou. A nejen to. O našich oprávněných připomínkách bychom pak mohli jednat přímo s Ministerstvem obrany a dalšími státními orgány."

Svaz má již připravený odznak vojenského veterána, který mu pomohl vytvořit Vojenský historický ústav Praha. Ve fázi příprav je průkaz vojenského veterána, jenž by držiteli umožňoval využívat výhod oprávněného vojenského důchodce. Tím by se také značně ulehčilo krajským vojenským velitelstvím, která musejí tato potvrzení vydávat. Ve spolupráci s VHÚ pořádá svaz pro členy pravidelná setkání k významným událostem republiky. Mimo jiné to bylo říjnové setkání prvních poválečných čs. vojenských akademiků v Hranicích při 65. výročí jejich nástupu do Vojenské akademie.

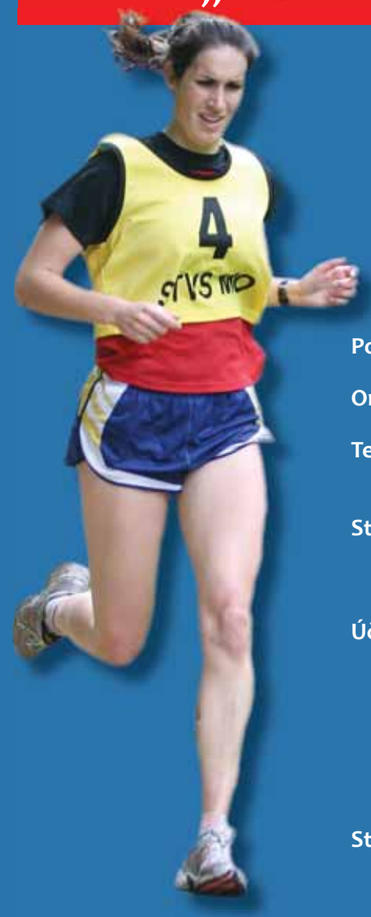
„Myšlenku sjednocení jednotlivých klubů vojenských důchodců pod jednu střechu Svazu vojenských veteránů ČR velmi vítám," říká pplk. v. v. Boleslav Vyšín, který je v důchodu již desátým rokem. „To, že budeme mít právní subjektivitu, nám dává mnohem větší možnosti a pro různá jednání budeme významnějším partnerem." ■

Bližší informace lze získat na adrese Svaz vojenských veteránů ČR, Křižíkova 12, 189 00 Praha 8, e-mail: oskvdcr@seznam.cz

Hervis ½maraton Praha a Volkswagen maraton Praha

3. ROČNÍK BĚŽECKÝCH ZÁVODŮ PRO SAMOSTATNOU KATEGORII „ZÁCHRANNÝCH A BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK"

Ředitel organizačního týmu závodů „Hervis ½maraton Praha" a „Volkswagen Maraton Praha" Carlo Capalbo nabízí příslušníkům AČR a dalších složek IZS možnost účasti vytrvalostních běžců na významném mezinárodním závodě v samostatné kategorii záchranných a bezpečnostních složek (KZBS).
Jako vyjádření své úcty a poděkování příslušníkům armády a dalším členům IZS za práci v mezinárodním měřítku i ve prospěch občanů ČR nabízí zvýhodněné 50% startovné. Vedle toho organizátor věnuje finanční částku do nadačních fondů, které se starají o rodiny těch, již se při výkonu povolání těžce zranili anebo zemřeli.

Pořadatel:
OdTVaZVSI SRDS-OS MO
Organizátor:
PIM, Praque International Marathon, spol. s r. o.
Termín:
2.duben 2011 (½maraton)
8. květen 2011 (maraton)
Start a cíl:
½maraton Praha: Rudolfinum, náměstí Jana Palacha,
Maraton Praha: Staroměstské náměstí
Účastníci:
Jednotlivci (muži i ženy) a čtyřčlenné týmy (včetně smíšených).
Individuální účastník absolvuje celou trať a bude hodnocen v celkovém pořadí i v rámci KZBS. Tým absolvuje stejnou trať štafetovým způsobem a bude rovněž hodnocen jak v celkovém pořadí, tak v KZBS.
Startovné ½maratonu:
Jednotlivec do 31. 12. 2010 – 500 Kč,
do 13. 3. 2011 – 700 Kč
Tým (štafeta) do 13. 3. 2011 – 3 000 Kč
Startovné maratonu:
Jednotlivec do 31. 12. 2010 – 700 Kč,
do 10. 4. 2011 – 1 000 Kč
Tým (štafeta) do 10. 4. 2011 – 3 750 Kč

Přihlášky/registrace pouze on-line na www.pim.cz/kzbs. V požadované registraci je nutné vyplnit všechny povinné údaje, zejména číslo VÚ/VZ.
Uzávěrka přihlášek/registrací: 1/2maraton – 13. 3. 2011
Maraton – 10. 4. 2011
Způsob platby: – platební kartou on-line
– bankovním převodem
– hotově, přímo v kanceláři PIM, Záhořanského 3, Praha 2
(Při bezhotovostní úhradě je nutný variabilní symbol, který každý získá při elektronické registraci. Aktuální bankovní spojení na www.pim.cz.)
Platbu je nutné provést do týdne od registrace!

Kontaktní osoba za resort obrany: pplk. Miroslav Jebavý, 218 661, 724 692 779, e-mail: maraton.acr@seznam.cz

SPORT

BĚŽECKÁ LIGA
v „držení“ dělostřelců

Text a foto: kpt. Jolana FEDORKOVÁ a npor. Petr SOCHOR

Vyhlášení vítězů v kategorii muži 22–30 let: rtn. Milan Wurst (2. místo), pprap. František Zouhar (1. místo), šrtm. Zdeněk Surovec (3. místo)

Organizátor 1. závodu v Bechyni a zároveň účastník Běžecké ligy npor. Petr Sochor (č. 6)

Běžecká liga se opět po několika letech stala prioritním běžeckým závodem společných sil (SpS) a po pěti bodovacích kolech zná své vítěze v jednotlivých soutěžních kategoriích. Ve čtvrtek 14. září v Domě armády v Olomouci byli vyhlášeni nejlepší vojáci a vojákyně Běžecké ligy 2010, kteří od dubna do října dosáhli nejvyšších bodových hodnocení.

O oživení populárního seriálu těchto závodů se zasloužila skupina tělovýchovy Velitelství společných sil, která reagovala na nedostatečný počet armádních běžeckých soutěží a obnovila tak prověřený systém bodování jednotlivých kol i běžecké ligy jako takové.

V tomto roce byl přebor určen pouze pro příslušníky SpS s příslibem, že se v roce 2011 závod stane otevřeným přeborem pro všechny složky AČR.

V rámci letošního ročníku bylo naplánováno pět závodů – v Bechyni, Jincích, Sedlci, Vícenicích u Náměště nad Oslavou, Žatci a Přáslavicích. V těchto posádkách a přilehlém okolí byly připraveny pro závodníky tratě dlouhé 6–10 kilometrů pro muže a 2–5 kilometrů pro ženy na různém povrchu a terénu. „Každé kolo mělo svá specifika a originální běžecký obsah daný reliéfem krajiny či stavebními prvky,“ řekl jeden z účastníků závodu a zároveň organizátorů nadporučík Petr Sochor z 15. ženijní brigády. „Například pro první etapu v Bechyni byla připravena atypická trať s překonáváním překážek – dřevěné mosty a lávky, táhlá stoupání, 200metrový úsek těžkého krosu, kde závodníci museli přeskakovat padlé kmeny, apod. V závěrečných 500 metrech čekal účastníky obávaný výběh 226 bechyňských schodů, kterými se dostali do cíle,“ popisuje domácí etapu npor. Sochor. V obci Hlubočky v závěrečném závodě, který pořádal 73. tankový prapor, dovedl závodníky do cíle pro změnu příkrý svah místní lyžařské sjezdovky.

Příslušníci SpS soutěžili ve čtyřech mužských a jedné ženské kategorii. Vítězem v mužské kategorii (věk 22 až 30 let) se stal podpraporčík František Zouhar, velitel družstva průzkumu 132. smíšeného dělostřeleckého oddílu v Jincích, sportovec tělem i duší, jenž důležité závody absolvuje v barvách armádního klubu Dukla Praha. „Týdně v zimním období naběhám přes sto dvacet kilometrů, v létě okolo devadesáti kilometrů,“ prozrazuje na sebe. Rychlost, vytrvalost, každodenní běžecký dril a dobrá fyzická kondice se skrývají za ambicemi vojáka, který i při své misi v Afghánistánu naběhal po písku a štěrku na základně Shank stovky kilometrů. Přesto, i když ve své kategorii nemá prakticky konkurenci, přiznal jisté napětí a stres zejména v posledním kole, snad z toho důvodu, že byl jen malý kousek od vítězství. „Nejtěžší pro mne osobně byla trať v Sedlci u 22. základny letectva, kdy vybíhání a sbíhání deseti letištních úlů bylo velmi fyzicky náročné.“

Běžecké dovednosti Františka Zouhara jsou na velmi vysoké úrovni. Cílem Běžecké ligy je přilákat co největší počet vojenských profesionálů, kteří mají chuť si na vlastní kůži i dech zažít originalitu tratí. „Nejenže si při takových závodech mohou vojáci porovnat svou výkonnost, ale uvědomí si, že běh založený na tělesné vytrvalosti je jednou z nedílných součástí naší fyzické zdatnosti, které nelze ničím nahradit,“ vysvětluje npor. Sochor. „Základ fyzické kondice vojáka je dán vytrvalostí. Rychlost, síla a obratnost s tím pak úzce souvisejí,“ vysvětluje podstatu Běžecké ligy SpS pořadatel z Bechyně. Podle jeho slov je běh jedním z nejúčinnějších prostředků lokomočních (souvisejících s pohybem) činností, kdy jsme opakující se aktivitou s vyšší intenzitou schopni dostat vojáka do zátěže s cílem adaptovat organismus na vyšší stupeň zatížení. S úsměvem dodává, že fyzická aktivita je také nejúčinnější prostředek redukce váhy a zaslouží si naši každodenní pozornost. ■

Vítězové Běžecké ligy společných sil 2010

Kategorie muži 22–30 let:	pprap. František Zouhar (132. smíšený dělostřelecký oddíl Jince)
Kategorie muži 31–40 let:	prap. Marcel Beran (152. ženijní prapor Rakovník)
Kategorie muži 41–50 let:	rtm. Jaroslav Štefek (131. smíšený dělostřelecký oddíl Pardubice)
Kategorie muži 51 a více let:	prap. Jan Lunga z Velitelství výcviku-Vojenské akademie
Kategorie ženy do 35 let:	pprap. Martina Rašková (132. smíšený dělostřelecký oddíl Jince)

Vítěz v kategorii mužů 31–40 let prap. Marcel Beran

Vítězka v kategorii žen do 35 let pprap. Martina Rašková

Účastníci v cíli pátého závodu Běžecké ligy na lyžařské sjezdovce v Hlubočkách

Štěstí bylo při nich

„Bylo mi ctí vám velet,“ řekl na slavnostním nástupu u příležitosti ukončení mise v Afghánistánu na přerovském náměstí T. G. Masaryka svým podřízeným velitel 3. vrtulníkové jednotky Úkolového uskupení AČR v operaci ISAF major Robert Papš. „Když jsme před více než dvěma lety odcházeli do mise do Kosova, slíbil jsem, že udělám všechno proto, abychom se všichni vrátili ve zdraví zpět. Mise v Afghánistánu byla natolik náročná, že jsem se něčemu podobnému nemohl zavázat. Všichni jsme pracovali na sto a více procent. Přálo nám štěstí, které bylo v tomto regionu nezbytné. Jsem velmi rád, přestože jsem to nesliboval, že jste dnes všichni zdraví zpět doma.“

Ministr obrany Alexandr Vondra udělil na přerovském náměstí všem 97 členům kontingentu medaile ministra obrany Za službu v zahraničí a majoru Robertu Papšovi Záslužný kříž ministra obrany ČR. Zároveň vysoce ocenil práci vojáků a jejich odvahu plnit všechny úkoly v náročných podmínkách. „Něco jiného je o nebezpečných situacích číst a něco úplně jiného je tyto situace na vlastní kůži prožívat, riskovat či nasazovat své vlastní životy. Jsem na vás hrdý, stejně jako celá naše země.“

Podle jeho slov by ještě celý rok 2011 měla naše vrtulníková jednotka pokračovat se své misi v Afghánistánu. Pak na dvanáct měsíců převezme naši iniciativu Maďarsko. V roce 2013 se možná na Šaranu znovu vrátíme.

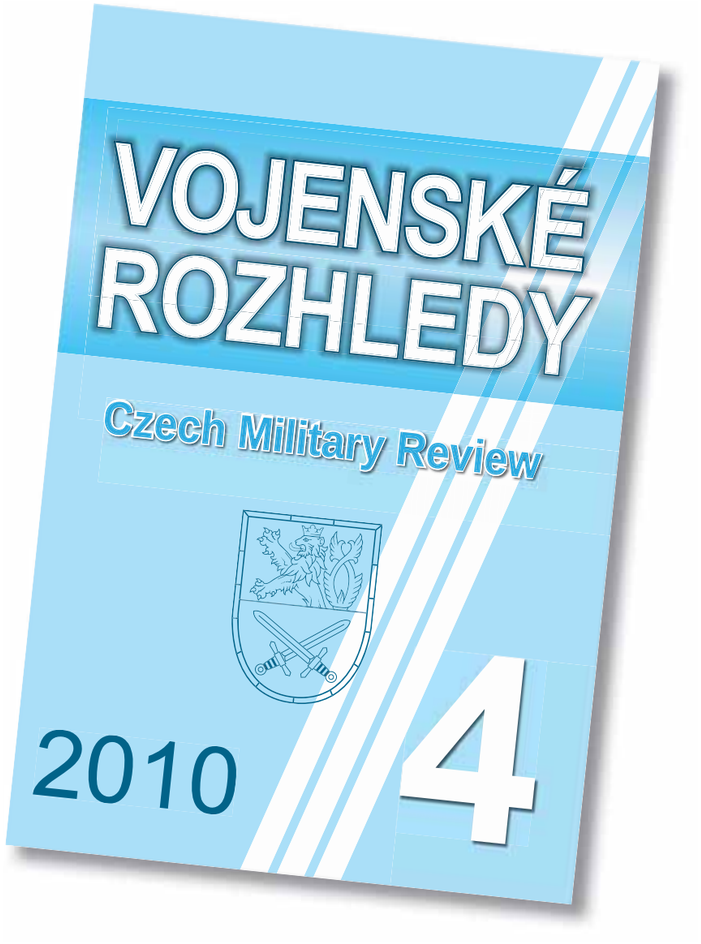
Mezi oceněnými příslušníky vzdušných sil byla i první česká novodobá armádní pilotka poručice Kateřina Hlavsová. Působila v operačním centru, tedy v neletové funkci. „Chtěla jsem se podíval do Afghánistánu, zajímalo mne působení vrtulníkové jednotky v této zemi. Byla jsem zvědavá na to, jak to vypadá v reálné bojové misi,“ uvedla důvody, proč na čtyři měsíce přerušila svůj letecký pokračovací výcvik.

Text a foto: Vladimír MAREK

PUBLIKACE

Vyšly Vojenské rozhledy

Text: Jaroslav FURMÁNEK

Právě končící rok 2010 se mj. nesl ve znamení široké diskuse k připravované nové strategické koncepci Severoatlantické aliance. Je to zcela v duchu článku 12, který říká, že po uplynutí deseti let platnosti smlouvy, nebo kdykoliv později, budou účastnické země vzájemně konzultovat případné přehodnocení dokumentu, přičemž vezmou v úvahu faktory ovlivňující mír a bezpečnost v severoatlantické oblasti. Letos v květnu byla zveřejněna dlouho očekávaná zpráva skupiny expertů, která se stala základem dalšího vyjednávání o nové strategické koncepci NATO. Mezi novými výzvami hrají prim mezinárodní terorismus, aktuální mise v Afghánistánu či otázka budování společné protiraketové obrany NATO. Touto tematikou se zabývají dva úvodní články – **„Strategická koncepce NATO: Významný krok na cestě k vojenskému a politickému vymezení Aliance“** od kpt. Karla Zetochy a **„Zpráva týmu Madeleine Albrightové a její širší souvislosti“**, jehož autorem je čelný představitel české bezpečnostní komunity Antonín Rašek. Aliance novou strategickou koncepci nutně potřebuje z několika důvodů. Jednak vzrůstá obtížnost, s níž spojenci v NATO dosahují potřebné míry konsenzu, jednak nabývá na důležitosti potřeba přijatá bezpečnostní a vojenská opatření přesvědčivě vysvětlit občanské veřejnosti.

Dalším důležitým tématem, které dominovalo v diskusích v rámci bezpečnostní komunity hlavně ve druhé půlce roku 2010, byl ministrem obrany Alexandrem Vondrou avizovaný záměr vytvořit „Bílou knihu o obraně“, což je dokument stanovující jasnou vizi zajištění obrany pro příští léta. Do této problematiky nás uvádí příspěvek Vlastimila Galatíka a Richarda Stojara **„Bílá kniha obrany ČR: Poučíme se z historie?“**. Při tvorbě tohoto nového dokumentu může být zajímavý a poučný pohled na význam a obsah bílých knih nebo obdobných dokumentů, které zveřejňuje celá řada evropských i mimoevropských zemí. Článek doprovází i schéma zařazující naši poslední Bílou knihu obrany z roku 1995 do časového kontextu ostatních českých bezpečnostních dokumentů, jako jsou obranná či bezpečnostní strategie ČR, navazující vojenské doktríny apod.

Na předcházející příspěvky velmi úzce navazuje článek Jana Eichlera **„Proměny bezpečnostní strategie USA na počátku 21. století“**. První část stati se zabývá doktrinálními dokumenty, které schválila administrativa prezidenta George W. Bushe, jež vznikly jako reakce na teroristické útoky 11. září 2001 a jako příprava na vojenský úder proti Saddámovu Iráku. Druhá část se zabývá dokumenty, které již schválila Obamova administrativa a jež vyznívají jako kritické přehodnocení předchozího přístupu.

Jednou z klíčových otázek politiky Severoatlantické aliance jsou vztahy s Ruskou federací. Zaobírá se jimi článek Miloše Balabána **„NATO a Rusko na konci první dekády 21. století: Nedůvěra, společné zájmy, spolupráce?“** Rusko se poprvé dostává do role, kdy NATO a především Spojené státy očekávají, že výrazně přispěje k bezpečnostní stabilizaci v zóně svého vlivu. Po dvou letech od rusko-gruzínské války došlo letos v srpnu k obnově vojenské spolupráce mezi Ruskem a Aliancí. Tento krok odůvodnili náčelník ruského Generálního štábu Nikolaj Makarov a předseda Vojenského výboru NATO admirál Giampaolo Di Paola odhodláním „znovu společně hledat odpovědi na výzvy a hrozby doby“. Nicméně dva zásadní ruské doktrinální dokumenty Strategie národní bezpečnosti Ruské federace do roku 2020 a Vojenská doktrína Ruské federace hodnotí roli NATO velmi kriticky. Ve Strategii národní bezpečnosti RF do roku 2020 se uvádí, že je pro Rusko nepřijatelné posunování vojenské infrastruktury NATO směrem k jeho hranicím, a Vojenská doktrína Ruské federace fakticky tuto tezi opakuje.

V dubnu a květnu letošního roku vyšlo v civilním tisku několik článků, které obsahovaly nepřesnou informaci o tom, že se do naší armády vrátí vojíni, svobodníci, desátníci a četaři. Tato tvrzení nejsou zcela pravdivá, neboť hodnostní sbory mužstva a poddůstojníků vyhrazené právními předpisy především pro vojáky základní a náhradní služby v souvislosti se zrušením povinnosti vykonat základní, případně náhradní službu na konci roku 2004 nezanikly. Podobných nejasností existuje víc, proto byl napsán článek Miloslava Havlína **„Nové vojenské hodnosti a nové hodnostní sbory“**. Autor v něm zaměřuje pozornost na změny, jež v souvislosti s hodnostními sbory a vojenskými hodnostmi přinesla novela zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, z roku 2009. Jde o první velkou změnu v této oblasti od úplné profesionalizace Armády České republiky, jejímž účelem je vytvoření nového hodnostního systému, který bude kompatibilní s hodnostními strukturami ozbrojených sil ostatních členských států Organizace Severoatlantické smlouvy.

Současná situace v Afghánistánu dává často vzniknout otázce, proč je v této zemi situace taková, jaká je. Běžná mainstreamová média Afghánistán ukazují zkresleně, jako „zemi plnou teroristů a nekultivovaných barbarů, kteří chtějí zničit a zabít vše západní“, nebo naopak zemi plnou „nevinných obětí, které jsou masakrovány americkými okupanty“. Velmi záslužným činem je proto článek pprap. Jana Smetany **„Afghánistán: Skutečná realita“**, který umožňuje, abychom si na základě jím předkládaných faktů udělali objektivnější obrázek o situaci. Podle jeho názoru vznikla většina současných problémů v době boje mudžahedínů proti SSSR. Tehdy docházelo ke ztrátě až padesáti procent americké pomoci dříve, než se dostala k adresátům. Peníze utržené za prodej takto ukradeného materiálu byly většinou investovány do rozvoje obchodu s narkotiky. Dnes je Afghánistán největším producentem opia na světě.

Co říkají poslední sociologické průzkumy o příslušnících Armády České republiky? Odpověď najdeme v příspěvku Nataši Ballové **„Organizační kultura v ozbrojených silách“**. Článek shrnuje výsledky sociologického výzkumu organizační kultury v podmínkách Armády České republiky. Jeho účelem bylo poskytnout obraz o fungování vojenské organizace, potažmo poukázat na případné dysfunkce, a tak napomoci k jejich korekci. Mj. byly zjišťovány názory respondentů na odměňování na pracovišti, očekávání spojovaná se službou apod. Dvě třetiny VZP vnímá kladně mezilidské vztahy na pracovišti. Nejhůře se v žebříčku splněných očekávání umístila možnost pracovat s moderní technikou a možnost něčeho dosáhnout – udělat kariéru. Pozitivně vojáci hodnotili kvalitu a kulturu stravování a vybavenost sportovních zařízení. Nejhůře bylo posuzováno zabezpečení vojáka moderní výstrojí a výzbrojí a úroveň bydlení. Respondenti také poukázali na značnou míru byrokratizace pracovních činností, kdy neustále narážejí na mnoho předpisů, jejichž smysl a účel téměř nikdo nezná. Nicméně závěr sociologického výzkumu je v podstatě pozitivní: pokud by dotazovaní měli opětovnou možnost volby, pak by se vojákem z povolání staly tři čtvrtiny z nich.

„K nedožitým osmdesátiletým narozeninám Miroslava Purkrábka“, tak se jmenuje článek, který přibližuje jednu z osobností, jež se zapsaly do historie moderní české armády po r. 1989. PhDr. Miroslav Purkrábek, CSc., byl v letech 1953–1965 důstojníkem letectva a v letech 1965–1969 vědeckým pracovníkem a náčelníkem výzkumného pracoviště sociologie armády. Spolupodílel se na zrodu oboru vojenské sociologie. Po propuštění z armády pracoval ve zdravotnictví jako metodolog výzkumu zdraví a zdravotnických služeb. Řídil nebo se podílel na výzkumech v oblasti sociální medicíny a podnikové sociologie. Po roce 1989 se angažoval jako poradce náměstka ministra pro sociální a humanitární věci, náčelníka Vojenského ústavu sociálních výzkumů a vedoucího odboru Institutu pro strategická studia Generálního štábu armády v prosazování sociologických a politologických poznatků při demokratizaci, humanizaci a profesionalizaci československé a české armády. ■

Z dalšího obsahu

Oldřich Horák – **Analytické myšlení a vedení týmu ve zpravodajské analýze**
Martin Janků – **Hybridizace al-Ká'idy v severní Africe a její implikace pro Evropu**
Pplk. Bohuslav Pernica – **Profesionalizace ozbrojených sil České republiky jako veřejný projekt a inovace**
Plk. gšt. Jan Österreicher – **Co potřebuje velitel od systému vzdělávání?**
Vendula Hynková, Luboš Štancl – **Vojenské keynesiánství, vojenské výdaje a růst militarizace ekonomik vyspělých zemí světa**
Mjr. Jiří Štoller, mjr. Eva Zezulová – **Skladba základny AČR v zahraničních misích**
Ladislav Potužák, pplk. Josef Vondrák, kpt. Michal Sobarňa – **Možnosti posilování praporního úkolového uskupení prostředky dělostřelectva s využitím automatizovaného systému řízení palebné podpory dělostřelectva**
Šárka Sobotková – **Průjezdnost vozidel terénem**
Miroslav Mareš, Josef Smolík, Petra Vejvodová – **Extremismus z pohledu vojáků**
Libor Soumar, Čestmír Oberman – **Dlouhodobé monitorování aktuálního tělesného stavu populace s důrazem na příslušníky Armády České republiky**
Stín jaderné války nad Evropou (1945–1968)

IV. BUILDING A SECURE AND PEACEFUL WORLD

IV.II Veterans' Day

Veterans Day is the day we **honor** those who have fought for their countries. Many of them took their courage, left their families behind and risked their lives, many of whom have become handicapped for life as a result. By honoring these men and women, we honor not only their **valor** but also the **values** they fought for including our rights, liberty and happiness.

Veterans Day, a national holiday in many countries, is also celebrated as **Armistice Day** or **Remembrance Day** in some parts of the world, falling on November 11th, the anniversary of the signing of the **armistice** that ended World War I. The day has been declared a **national holiday** in many **allied nations** to **commemorate** those members of the armed forces who were killed in conflicts.

After World War II, the name of the holiday was changed to Veterans Day in the U.S., and to Remembrance Day in the countries of **the Commonwealth**. In Canada, they call it Remembrance Day, and in the UK they still call it Armistice Day.

Veterans Day is celebrated with numerous parades, speeches and ceremonies performed to honor all veterans who fought in wars. The most notable are **wreath-laying** ceremonies. They are mostly carried out at the **Tomb of the Unknown Soldier**. A ceremonial **Honor Guard** is prepared for these ceremonies through hours of practice in weapons drill, uniform maintenance, and **military bearing**. The anonymity of the **entombed** soldier is a key to the symbolism of the ceremony. On the Tomb of the Unknown Soldier in **Arlington National Cemetery** is inscribed "Here Rests in Honored Glory an American Soldier Known But To God." The Tomb symbolizes those Americans who **gave** their **lives** in World War I, World War II, and the Korean War.

Dealing with the **disability** or the death of a family member in the military is never easy. Certain allowances can help ease at least financial difficulties and so military veterans, their family members or **survivors** are offered various benefits. They include **disability compensation**, **death pension**, **survivor benefits**, etc.

Veterans Day is a great time to educate your children, friends and family about the history of this holiday and the **bravery** of the veterans of wars and armed conflicts, men and women sent to a war zone not just to fight but to help build a secure and peaceful world for us all.

Glossary

● **allowance** /ə'laʊəns/ – příplatky, dávky; ● **allied nations** /ə'laɪd/ /'neɪʃən/ – spojenci; ● **armistice** /'ɑrməstɪs/ – příměří; ● **bravery** /'breɪvəri/ – odvaha, statečnost; ● **compensation** /ˌkɒmpən'seɪʃən/ – odškodnění, náhrady; ● **commemorate** /kə'mɛməˌreɪt/ – připomínat si, slavit; ● **death pension** /dɛθ/ /'pɛnʃən/ – vdovský/sirotčí důchod; ● **disability** /'dɪsəˌbɪlɪti/ – invalidita; ● **disability pension** /'dɪsəˌbɪlɪti/ /'pɛnʃən/ – invalidní důchod; ● **eligible** /'ɛlɪdʒəbəl/ – oprávněný, přicházející v úvahu; ● **entomb** /ɛn'tum/ – uložit do hrobu; ● **give life** /gɪv/ /laɪf/ – položit život, obětovat život; ● **honor** /'ɒnər/ – pocta, čest; vzdát poctu, uctít památku; ● **Honor Guard** /'ɒnər/ /gɑrd/ – čestná stráž; ● **military bearing** /'mɪlɪˌtɛri/ /'bɛərɪŋ/ – vojenské držení těla, vojenské chování; ● **survivor** /sər'vaɪvər/ – pozůstalý; ● **tomb** /tum/ – hrob, hrobka; ● **tombstone** /'tumˌstoʊn/ – náhrobek; ● **valor** /'vælər/ – chrabrost, udatnost; ● **value** /'vælyu/ – hodnota; ● **wreath** /riθ/ – věnec; ● **wreath-laying** /riθ/ /leɪɪŋ/ – kladení věnců.
Phonetic transcription taken from www. dictionary.com.

Phraseology and definitions

● **Arlington National Cemetery** = a military cemetery in the U.S.A. established during the American Civil War, situated in Washington, D.C.; ● **Armistice Day** = the anniversary of the World War I Armistice of November 11, 1918. In the U.S. formerly Armistice Day, called Veterans Day since 1954. It is commonly printed as **Veteran's Day** or **Veterans Day** in calendars. The U.S. government declared the official spelling **Veterans Day** (no apostrophe); ● **the Commonwealth = the British Commonwealth of Nations =** an association consisting of Great Britain and independent sovereign states which were once formerly ruled by Britain as colonies.
● **veteran** (of soldiers) = a person who has served in a military force, esp. one who has fought in a war, also **veteran soldier**, **ex-serviceman**, **vet**.

Poznámky

● **national holiday** = významný den (jen v kalendáři) vs. **bank holiday** – státní svátek (den pracovního volna); ● **Tomb of the Unknown Soldier =** Hrob neznámého vojína; ● **válečný veterán** je dle zákona z r. 2002 v ČR ten občan ČR, který konal nepřetržitou službu alespoň po dobu 30 kalendářních dnů jako příslušník armády v místě ozbrojeného konfliktu nebo konal službu v mírových operacích na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, které je Česká republika členem;
● **Vet** is also shortened version of **veterinary doctor**;
● **Veterans Day = Armistice Day = Remembrance Day** = Den válečných veteránů.

EXERCISES

1. Re-order the words to make questions. Read the text again and answer them.

Ex. *Armistice – Armistice – called – Day – Day – was – Why – ?*
Why was Armistice Day called Armistice Day?

1. Armistice – changed – Day – Day – in – States – the – to – United – Veterans – was – When – ?
   _____
2. changed – Day – it – to – Veterans – was – Why –?
   _____
3. Armistice – changed – Day – Day – Remembrance – to – Who?
   _____
4. celebrated – Day – How – is – usually – Veterans – ?
   _____
5. a – considered – military – is – veteran –Who – **?**
   _____
6. benefits – for – qualified – is – veteran – Who – ?
   _____

2. Read the text and answer the questions from exercise 1.

3. Match the beginnings of the sentences to their appropriate endings as in the example:

1. **D** Veteran benefits are offered to veterans
2. ___ Veteran disability compensation is paid to veterans
3. ___ Special monthly compensation is a monetary compensation to a veteran who,
4. ___ The death pension is a benefit paid to
5. ___ When a servicemen dies, family member are offered
6. ___ To be considered a veteran of a certain war,
7. ___ A person who has taken part in a particular conflict
8. ___ In order to be considered a veteran qualified for veteran benefits

a) who have injuries that were sustained on active duty.
b) eligible dependents of deceased wartime veterans.
c) several forms of compensation.
d) their family members or survivors.
e) as a result of military service, incurred the loss of specific organs.
f) is said to be a veteran of that conflict.
g) one would have had to be in the military at the time of that war.
h) the individual's service must meet certain conditions.

4. Fill in the gaps. Use words from the box as in the example.

Allies	Armistice	battlefields	blood	cease-fire
commemorate	eleven	eleventh	emblem	
gave life	hostilities	One	~~Remembrance~~	represents

We observe (1) **Remembrance** Day to remember the soldiers who (2) _____ in the war. We also (3) _____ that in 1918, on the (4) _____ day of the eleventh month at (5) _____ o'clock, the World War (6) _____ ended. On that memorable day, the major (7) _____ were ended by negotiating the (8) _____ and signing the (9) _____ between Germany and the (10) _____ in the region of Picardie, France. A familiar (11) _____ of Remembrance Day is a red poppy (vlčí mák). Red poppies bloomed across some of the worst (12) _____ of Flanders in World War I. Their brilliant red colour (13) _____ an appropriate symbol for the (14) _____ spilt in the war.

5. Unscramble the words below and fill in the gaps in the quotation.

Ex. **r a w** **war**

1. r o m e _____
2. t a w e s _____
3. p e e c a _____
4. d e e b l _____

The _____ we _____ in _____ the less we _____ in **war** .

Answer key to the exercises
Ex. 1: 1. When was Armistice Day changed in the United States to Veterans Day? 2. Why was it changed to Veterans Day? 3. Who changed Armistice Day to Remembrance Day? 4. How is Veterans Day usually celebrated? 5. Who is considered a military veteran? 6. Who is qualified for veteran benefits? **Ex. 2:** Answers based on reading. **Ex. 3:** 1D 2A 3E 4B 5C 6G 7F 8H; **Ex. 4:** 1 Remembrance 2 gave life 3 commemorate 4 eleventh 5 eleven 6 One 7 hostilities 8 cease-fire 9 Armistice 10 Allies 11 emblem 12 battlefields 13 represents 14 blood. **Ex. 5:** 1 More, 2 sweat, 3 peace, 4 bleed. *The quotation is:* The more we sweat in peace the less we bleed in war.

Zpracoval tým ÚJP Vyškov, foto: Olga KARAFFOVÁ

Kontakt: Vaše případné dotazy, připomínky a náměty nám prosím posílejte na naši e-mailovou adresu: **a_report@ujp-acr.cz.**

Sezona snů

Text a foto: Ivana ROHÁČKOVÁ

Osmadvacetiletý skifař pražské Dukly Ondřej Synek, jedenáctinásobný mistr republiky, dvojnásobný mistr Evropy, stříbrný medailista z olympiády a pětinásobný vítěz Světového poháru zakončil v listopadu letošní sezonu triumfem na světovém šampionátu na Novém Zélandu, kdy se stal historicky prvním českým mistrem světa ve veslování v olympijské disciplíně.

„Byla to sezona snů," říká mistr světa a čerstvý nadporučík Ondřej Synek. „Jsem šťastný, je to moje první zlatá medaile v tak velkém závodě. Vůbec mě nenapadlo, že letos vyhraji všechno. Povedlo se."

V žádném závodě, do kterého nastoupil, a letos jich bylo deset, neprohrál. Jako první dojel do cíle na mistrovství republiky, Primátorkách, třikrát ve Světovém poháru i na mistrovství Evropy. Svoji letošní neporazitelnost potvrdil také na Novém Zélandu, kde ve finálové jízdě na jezeře Karapiro suverénně porazil domácího favorita Mahe Drysdalea.

Mezi SMS gratulacemi přišla Synkovi i jedna netradiční, a to hned po závodě. Byla z Afghánistánu a poslal mu ji ministr obrany Alexandr Vondra a čeští vojáci. „To mě moc potěšilo. Vojenská mise v této oblasti není jistě nic snadného. A to, že mi pan ministr a naši vojáci poslali pozdrav, mi udělalo velkou radost," svěřuje se nadporučík Synek.

„Ondrův výsledek považuji za fantastický úspěch. Společně s vojáky dvacet let snažil o zlato a Ondra ho konečně ulovil v disciplíně, která má velkou olympijskou tradici."

Ondřeje Synka pak 10. listopadu ministr přijal a kromě blahopřání k zisku zlaté medaile i titulu mistra světa mu za vynikající reprezentaci Armády České republiky propůjčil hodnost nadporučíka. „Ocenění od ministra je něco speciálního. Jsem rád, že je znalý i v takovém menším sportu,

jsem sledoval závod v Lógaru, jeho finiš byl úžasný a následné zlato si zasloužil," vzpomíná Alexandr Vondra. „Vím, jak se Václav Chalupa skoro jako je veslování, a zná nejen moje výsledky, ale i výsledky mých soupeřů," radoval se při předání nových výložek úspěšný sportovec. ■

65. výročí
Nejdůležitější čtyři dny, Vladimír Marek, č. 4, str. 30
Marné čekání na zbraně, Vladimír Marek, č. 4, str. 32
Málo známá historie, Martin Koller, č. 4, str. 34
V sedm večer na střelnici, Jana Deckerová, č. 4, str. 36
Odliv války v obrazech, Pavel Šmidrkal, č. 4, str. 38
Legenda skautského odboje, Jana Deckerová, č. 5, str. 33
Oslavy Dne vítězství, Jana Deckerová, č. 6, str. 2
Jmenování nových generálů, Jana Deckerová, č. 6, str. 4
Za odvahu a statečnost, Jana Deckerová, č. 6, str. 5
Jmenování nových plukovníků, Jana Deckerová, č. 6, str. 6
Generál nebe má Spitfire, Jana Deckerová, č. 6, str. 6
Odstartoval „Rok výstav před GŠ AČR", Jana Deckerová, č. 6, str. 6
Barikády na Žižkově, Jana Deckerová, č. 6, str. 7
Návrat svobody, Pavel Šmidrkal, č. 6, str. 8
V Dunkerqu je ulice Generála Lišky, pplk. Jana Růžičková, č. 7, str. 29
Letečtí veteráni nezapomínají, Václav Kameník, č. 7, str. 46

Aktivní záloha
Výjimky neexistují, Jana Deckerová, č. 2, str. 46
Oslavili desetileté výročí WSAR střelbou, ppor. v z. Vladimír Tamok, č. 2, str. 63
Výměna cenných zkušeností, Jana Deckerová, č. 5, str. 16
Zima, déšť a čtyři hodiny spánku, por. v z. Andrej Čírtek, č. 11, str. 29

Armáda a veřejnost
Zimní přežití pro děti, Stanislav Stebila, č. 3, str. 48
Vzpomínkové a modelářské akce na Hané, kpt. Ladislav Svoboda, č. 5, str. 53
Vítejte na www.army.cz, Jana Deckerová, č. 5, str. 59
Za hrdiny po internetu, Jana Deckerová, č. 7, o. 2
Adrenalinový víkend, Jana Deckerová, č. 7, str. 43
Obrněný den v Lešanech, Martin Koller, č. 7, str. 44
Festival nabitý energií, mjr. Jana Zechmeisterová, č. 7, str. 48
Studenti v roli diplomatů, Miroslav Šindelář, č. 7, str. 49
Pouť aviatiků, Pavel Lang, č. 7, str. 50
Dynamická Bahna, Martin Koller, č. 8, str. 36
Dvojí ohlédnutí, plk. v z. Josef Mrázek, č. 8, str. 54
Přes 300 tun v aréně, Martin Koller, č. 9, str. 50
Třináctá Cihelna, Pavel Lang, č. 9, str. 52
AČR podržela CIAF, Pavel Lang, č. 10, str. 37
Největší prezentace armády, Martin Koller, č. 10, str. 48
Aktivně a naplno, Jana Deckerová, č. 12, str. 46

Asociace Vojáci společně
Třináct do čtrnáctého, prap. v z. Dominik Žbánek, č. 3, str. 54

Bílá kniha
„Patnáctina" nové koncepce, Pavel Lang, č. 10, str. 28

Blahopřejeme
Amatér-profesionál, kpt. Jan Šulc, č. 1. str. 60

CIOR
Společnou řečí, Jana Deckerová, č. 8, str. 49

Cvičení
Božena u řeky Jordán, Pavel Lang, č. 6, str. 24
Návrat od řeky Jordán, Pavel Lang, č. 9, str. 20
Boleslavská hradba 2010, Pavel Lang, č. 10, str. 7
Medvěd v policejních službách, Vladimír Marek, č. 10, str. 14

Dopravní výchova
Konference k prevenci dopravní nehodovosti, pplk. Jaroslav Král, č. 1, str. 32

Dukla
Láska na celý život, Jana Deckerová, č. 1, str. 50
Olympijské ohlédnutí, Jana Deckerová a Ivana Roháčková, č. 4, str. 54
Třikrát zlato, jednou stříbro a bronz, Ivana Roháčková, č. 8, str. 58
Revoluce v tréninku?, Jana Deckerová, č. 9, str. 56
Nejlepší armádní sportovci roku, Ivana Roháčková, č. 11, str. 56
Saudkovo třikrát a dost..., Ivana Roháčková, č. 11, str. 57
Sezona snů, Ivana Roháčková, č. 12, str. 60

Fotoreportáž
Aby dokázali zachraňovat, rtn. Marek Chovanec, č. 2, str. 24
Pandury na sněhu, Martin Koller, č. 3, str. 10
Střílející kajmani a spol., Martin Koller, č. 3, str. 28

Historie
Od holí až po hvězdičky, Vladimír Marek, č. 3, str. 40
1. československá divize ve Francii, Martin Koller, č. 5, str. 34
1. československá divize ve Francii *(dokončení)*, Martin Koller, č. 6, str. 46
Doktoři přes zvířata, Pavel Minařík a Vladimír Marek, č. 8, str. 50
Přátelství zrozené v boji, Vladimír Marek, č. 9, str. 30
Tatra slavila 160 let, Martin Koller, č. 9, str. 41
„Zapomenutí" promluvili, Jana Deckerová, č. 9, str. 42
Bod zlomu: bitva o Británii, Martin Koller, č. 10, str. 52
Bitva o Británii – souboj technologií, Martin Koller, č. 11, str. 48
Tenkrát na Blízkém východě, Vladimír Marek, č. 12, str. 38
Naši letci v bitvě o Británii, Martin Koller, č. 12, str. 48

Historická technika
Renault UE, Martin Koller, č. 6, str. 48
Půlstoletí Mi-2, Jakub Fojtík, č. 12, str. 35
Sbohem „Grady", Martin Koller, č. 12, str. 40

IZS
Pomoc při povodních, Pavel Lang, č. 6, str. 31
Tuny munice v ohrožení, Jana Deckerová, č. 7, str. 20
Blesková povodeň, rychlá pomoc, Jana Deckerová a Jiří Hokův, č. 8, str. 4
Jiného než vás nemáme, npor. Zuzana Špačková, č. 8, str. 6
Veledůležité provizorium, Pavel Lang, č. 9, str. 4
Radiace ve vzduchu, Jana Deckerová, č. 10, str. 30
Jako stavebnice Merkur, kpt. Miroslava Štenclová a Jaroslav Pajer, č. 11, str. 8

Jazyková příprava
Co je nového v jazykové přípravě?, Hana Homoláčová, č. 1, str. 48

Kaleidoskop
č. 1, str. 41
č. 2, str. 41, 52
č. 4, str. 47
č. 5, str. 25
č. 6, str. 39, 64
č. 7, str. 33, 42, 63
č. 8, str. 55, 59, 64
č. 9, str. 45, 64
č. 10, str. 43, 64
č. 11, str. 60, 64
č. 12, str. 27, 55

Knižní novinky
Nové přírůstky v Knihovně VHÚ – referátu speciálních fondů, č. 1, str. 61
Nové přírůstky v Knihovně VHÚ – referátu speciálních fondů, č. 6, str. 61

Legislativa
Nový rok – nové hodnosti, Ivo Václavíček, č. 3, str. 36
Hodnost podle služebního zařazení, Pavel Lang, č. 3, str. 42
Paragrafy v krizových situacích, Vladimír Marek, č. 11, str. 34

Logistika
Dobrou chuť i pod Hindúkušem, Vladimír Marek, č. 2, str. 36
Víno jako inspirace, Vladimír Marek, č. 2, str. 38
Dehydrované potraviny, Vladimír Marek, č. 2, str. 40
Jídlo za (ne)málo peněz, Pavel Lang, č. 7, str. 30

Mezinárodní spolupráce
Konec vyjednávání, začátek výcviku, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 1, str. 2
Dotaz ze Somálska, Martin Koller, č. 2, str. 18
Podnět z Česka, Pavel Lang, č. 3, str. 30
Servis belgické armádě, npor. Šárka Brázdilíková, č. 4, str. 10
Dva roky „omelety", Pavel Lang, č. 4, str. 11
Generál Picek navštívil Thajsko a Indonésii, Jaroslav Pajer, č. 5, str. 10
Švédi míří k profesionalizaci, pplk. Jana Růžičková, č. 7, str. 8
V AWACSu nad Evropou, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 8, str. 16
Pohár putoval do Saska, prap. Pavla Adamovská, č. 8, str. 34

Špinavá bomba na Libavé, prap. Jiří Zbránek, č. 8, str. 35
Chálid letí do Lešan, Martin Koller, č. 9, str. 54
Společné projekty V4, Pavel Lang, č. 11, str. 30
Setkání v Budapešti, nprap. Milan Procházka, č. 11, str. 44
Na Zlatem Polji zněly poplašné sirény, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 12, str. 28

Mezinárodní právo
Válečné právo v jednadvacátém století, Vladimír Marek, č. 2, str. 33

Military English
Crossing a Battlefield, č. 1, str. 62
Engaging Enemy Targets, č. 2, str. 60
Communications, č. 3, str. 60
Casualty evacuation, č. 4, str. 60
First Aid for Soldiers, č. 5, str. 60
Individual Weapons, č. 6, str. 62
Types of Individual Weapons, č. 7, str. 60
Handling the rifle, č. 8, str. 62
Individual weapons – Tips for shooting, č. 9, str. 62
Directed Energy Weapons, č. 10, str. 60
World War II ends – a new era begins, č. 11, str. 62
Veterans' Day, č. 12, str. 58

Mise
Krotitelé červených kohoutů, Vladimír Marek, č. 1, str. 16
Zájem vojáků o pojištění roste, Jana Deckerová, č. 1, str. 40
Končí po jedenácti letech, mjr. Jana Zechmeisterová, č. 2, str. 20
„Quick" projekty mají význam, kpt. Pavel Kočvara, č. 2, str. 23
Abeceda pro Kosovo, mjr. Jana Zechmeisterová, č. 4, str. 14
Na zkoušku, a přece věrohodně, kpt. Magdalena Dvořáková, č. 5, str. 7
Jdeme vlastní cestou, Vladimír Marek, č. 5, str. 8
V zemi, kde platí jen síla, Vladimír Marek, č. 5, str. 12
Prověří je extrémní podmínky, kpt. Magdalena Dvořáková, č. 6, str. 18
Vojáci a děti Kosovu, pprap. Alena Hrdličková, č. 6, str. 20
Výhoda černých nocí, Vladimír Marek, č. 7, str. 10
Postavili základ, Pavel Lang, č. 7, str. 12
Nastavili laťku, Pavel Lang, č. 7, str. 14
Když se řekne DSQOC, kpt. Zdeněk Mikulka, č. 7, str. 16
Létající hroši nad Balkánem, Vladimír Marek, č. 7, str. 18
David H. Petraeus, nový velitel, Pavel Lang, č. 8, str. 12
Záchranář M. Hasani: Začínáme od nuly, kpt. Magdalena Dvořáková, č. 8, str. 13
Zúročíme výcvikové schopnosti, Vladimír Marek, č. 8, str. 14
Češi a Slováci v Iráku, Martin Koller, č. 8, str. 44
Naplno až do finále, Vladimír Marek, č. 9, str. 6
Nastal čas balení, Vladimír Marek, č. 9, str. 10
Každý večer se střílelo, Vladimír Marek, č. 9, str. 28
Na návrat (kdykoliv) připraveni, Jana Deckerová a Jiří Hokův, č. 10, str. 2
Městečko se vším všudy, Vladimír Marek, č. 10, str. 10
Když zbraně mlčí: psychologické operace, Olga Haladová, č. 10, str. 34
Zažili střelbu i demonstrace, Vladimír Marek, č. 10, str. 46
Hroši nad Hedvábnou stezkou, Vladimír Marek, č. 11, str. 4
Pomohli popálené holčičce, kpt. Magdalena Dvořáková, č. 11, str. 15
Škola hrou v české „omeletě", pplk. Jana Růžičková, č. 12, str. 10

Modernizace
Dlouhá cesta k Baltu, pplk. Jaroslav Kalkant, č. 1, str. 27
Premiéra české „casy", Pavel Lang, č. 2, str. 2
CASA C-295M, Martin Koller, č. 2, str. 6
Přínosy spojařů, Martin Koller, č. 3, str. 34
Druhá je doma, Pavel Lang, č. 10, str. 25
Pod větší ochranou, Vladimír Marek, č. 10, str. 32

NATO
Hasiči rizikových situací, Vladimír Marek, č. 1, str. 6
Krizové řízení „po bruselsku", Pavel Lang a Jan Procházka, č. 2, str. 16
Čtyři pro čtyřicet, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 3, str. 22
Střeží kus nebe, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 7, str. 5
Architekti mezinárodních vztahů, Jan Procházka a Pavel Lang, č. 9, str. 12
Další koncepce a transformace, Pavel Lang, č. 10, str. 6
Stříbrný tygr v Česku, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 11, str. 10
Alianční struktura je rozkošatělá, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 12, str. 12
Společné financování, Pavel Lang, č. 12, str. 34

OBSE
Starají se o bezpečnost a spolupráci, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 2, str. 30
U stolu i v misích, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 3, str. 26

Ohrožení v misích
Cesty k přežití, Martin Koller, č. 1, str. 36
Ruční granáty, Martin Koller, č. 9, str. 15

Osobnost
Zapomenutý voják a malíř, Pavel Šmidrkal, č. 1, str. 58

Oznámení
Nutnost dočasné regulace prodeje výstrojních součástek, pplk. Petr Harašta, č. 8, str. 57
Ke stažení na intranetu, pplk. Jiří Král, č. 10, o. 2
Proplácení nevyužitých výstrojních náležitostí, pplk. Petr Harašta, č. 10, str. 57

Personalistika
Blýskání na lepší časy, mjr. Pavla Poláková, č. 10, str. 13
Červená karta – z organizačních důvodů, Jana Deckerová, č. 10, str. 21

Pozvánka
Uniformy na filmových „nudlích", Pavel Šmidrkal, č. 8, str. 52

Představujeme
Personální změny, Vladimír Marek, č. 1, str. 34
Dohra za „pár minut", Jana Deckerová, č. 2, str. 10
Muž mnoha profesí, Vladimír Marek, č. 6, str. 32
Zacíleno na film, Pavel Šmidrkal, č. 7, str. 62
Ta mladá žena z chirurgie, Josef Gajda, č. 9, str. 22
Hodně navíc, Pavel Lang, č. 9, str. 32
Zjednodušme si život navzájem, Pavel Lang, č. 10, str. 4
První a poslední kastelán, Karel Kout, č. 12, str. 50

Psychologická příprava
Přežití vojáka na bojišti, npor. Radek Hampl, č. 1, str. 25
I Flying Hippos mají duši, Jana Deckerová, č. 11, str. 36

Psychologická služba
Co se šrámy na duši?, Jana Deckerová, č. 3, str. 44

Publikace
Vyšly Vojenské rozhledy č. 1/2010, Jaroslav Furmánek, č. 2, str. 54
Vyšly Vojenské rozhledy č. 2/2010, Jaroslav Furmánek, č. 7, str. 58
Vyšly Vojenské rozhledy č. 3/2010, Jaroslav Furmánek, č. 9, str. 58
Vyšly Vojenské rozhledy č. 4/2010, Jaroslav Furmánek, č. 12, str. 56

Reportáž
Pod českou ochranou, Vladimír Marek, č. 1, str. 7
Vysychání v přímém přenosu, Vladimír Marek, č. 5, str. 2
Jako při hře na počítači, Vladimír Marek, č. 6, str. 14
I v Afghánistánu číhá smrt všude, Vladimír Marek, č. 8, str. 9
Pod ochranou toulavých psů, Vladimír Marek, č. 12, str. 2

Rozhovor
Bezpečnost podmiňuje rozvoj, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 1, str. 10
Balení jen napůl, Vladimír Marek, č. 2, str. 13
Zlepšeme vzájemnou komunikaci, Vladimír Marek, č. 3, str. 12
S výhledem deseti roků dopředu, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 6, str. 28
Obracíme každou korunu, Pavel Lang, č. 8, str. 26
Nemusím už jen kritizovat, Vladimír Marek a Jana Deckerová, č. 10, str. 18
Nejšikovnější vojáci na světě, Vladimír Marek, č. 12, str. 16
O propouštění, platech a dalších změnách, Jaroslav Pajer, č. 12, str. 20

Sociálně nežádoucí jevy
Na téma drogy, Jana Deckerová, č. 1, str. 48

Extremistu rozpoznáte jen těžko, Olga Haladová, č. 4, str. 44

Sport
První maraton pod tři hodiny, Martin Singr, č. 1, str. 52
Ve Vancouveru to vypuklo, Jana Deckerová, č. 2, str. 56
Spinning hýbal Olomoucí, mjr. Sabina Introvičová, č. 4, str. 56
Sto padesát na startu, Miloslav Severa, č. 4, str. 57
Pražský půlmaraton: AČR úspěšná, František Bulava, č. 5, str. 58
Ve stálém běhu, Pavel Lang, č. 6, str. 52
Návrat běžecké ligy, npor. Petr Sochor, č. 6, str. 57
Volkswagen maraton: ambice naplněny, František Bulava, č. 7, str. 54
O Pohár osvobození, pplk. Josef Houžvic a mjr. v z. Arnošt Líbezný, č. 7, str. 55
Tři dny rychlosti, síly a obratnosti, npor. Šárka Brázdilíková, č. 8, str. 61
Skončila sezona vojenského pětiboje, npor. Kateřina Dědáková, č. 10, str. 56
Tři dny plné sportu, Zdeňka Dubová, č. 10, str. 58
Českou Kanadou už popáté, Petr Pokovba, č. 10, str. 59
Nohejbalové drama (téměř) až do konce, Jaroslav Pajer, č. 11, o. 2
V botaskách a na bruslích, Pavel Lang, č. 11, str. 58
Běžecká liga v „držení" dělostřelců, kpt. Jolana Fedorková a npor. Petr Sochor, č. 12, str. 54

Technika
Moderní odminovací systém, Martin Koller, č. 1, str. 20
Skříváncí na gumě, Martin Koller, č. 3, str. 50
Neviditelní predátoři, Martin Koller, č. 4, str. 40
FELIN: Od ideálu k praxi, Martin Koller, č. 5, str. 18
Půlstoletí „osmičky", Jakub Fojtík, č. 5, str. 50
Airbus A400M, Martin Koller, č. 7, str. 38
Airbus A400M *(dokončení)*, Martin Koller, č. 8, str. 42
Čtyřicet let Mi-24, Jakub Fojtík, č. 9, str. 38
Vyšší bezpečnostní parametry, Vladimír Marek, č. 12, str. 18

Tělovýchova
Kondice profesionála, mjr. Radek Veselý, č. 1, str. 54
Kondiční program, mjr. Radek Veselý, č. 2, str. 58
Struktura tréninkové jednotky, mjr. Radek Veselý, č. 3, str. 58
Rozvoj silových schopností, mjr. Radek Veselý, č. 4, str. 58
Rozvoj vytrvalostních schopností, mjr. Radek Veselý, č. 5, str. 56
Strava – důležitá forma regenerace *(1)*, mjr. Radek Veselý, č. 6, str. 58
Strava – forma regenerace *(2)*, mjr. Radek Veselý, č. 7, str. 56
Změny ve výročním přezkoušení, mjr. Radek Veselý, č. 9, str. 60

Tipy (DVD, knižní apod.)
Hrdinové a hrdinky letectví, Vlasta Kohoutová, č. 2, str. 53
Slavní vojevůdci a jejich tažení, Vlasta Kohoutová, č. 2, str. 53
Historie československého vojenského letectví/ Druhá světová válka – Nedáme se! *(část 2)*, Vlasta Kohoutová, č. 5, str. 62
Hobby historie, Martin Koller, č. 5, str. 62
Největší světová bojiště 20. století, Peter Snow, Dan Snow, č. 6, str. 60
Atomové bomby/Život v zóně nula, Jitka Lenková, č. 9, str. 61
Pistole CZ 75 SP-01, Vlasta Kohoutová, č. 9, str. 61
Ostravsko-opavská operace 1945 v paměti českých veteránů, Libor Žídek, č. 10, str. 62
Utajené nehody nukleárních zbraní, Jitka Lenková, č. 10, str. 62
Souboj bez vítěze, Vlasta Kohoutová, č. 11, str. 61
Putování po čs. opevnění 1935–1989, Vlasta Kohoutová, č. 12, str. 51

Událost
Vojáci se sluncem v duši, Vladimír Marek, č. 1. str. 24
Padák i oživlé fotografie, Jana Deckerová, č. 2. str. 12
Nelehký, přesto úspěšný, Jaroslav Pajer, č. 3, str. 6
Změna v péči o hrdiny, Jana Deckerová, č. 3, str. 55
Knihovna se vrací do centra, Jana Deckerová, č. 3, str. 56
SACEUR v Praze, Martin Koller, č. 5, str. 6
Pátrající novinář, Pavel Šmidrkal, č. 5, str. 63
Stonožka slavila s armádou, Jana Deckerová, č. 6, str. 21
Nechci řezat do svalů, ale ubírat na sádle, Jaroslav Pajer, č. 8, str. 2
K 92. výročí vzniku samostatného československého státu, Jaroslav Pajer, Pavel Lang a kpt. Miroslava Štenclová, č. 11, str. 2
Zpravodajství z velitelského shromáždění, Jaroslav Pajer a Pavel Lang, č. 12, str 6

Univerzita obrany
Studenti přepadli Vaňkovku, Zdeňka Dubová, č. 3, str. 32
O dvacet procent víc, Pavel Pazdera, č. 8, str. 48
O kurzu Generálního štábu, Pavel Zona a pplk. Petr Koziel, č. 10, str. 44
Vojenská historie na UO žije, Zdeňka Dubová, č. 12, str. 26

Úvodní slovo
Musíme změnit přístup k armádě, Alexandr Vondra, č. 9, str. 2

Veletrh
IDEB 2010, Martin Koller, č. 6, str. 40
Eurosatory 2010 a trendy, Martin Koller, č. 8, str. 38
Nový projekt IDETu, Pavel Lang, č. 9, o. 2
IDELF 2010, Martin Koller, č. 9, str. 34
Future Soldier 2010, Martin Koller, č. 11, str. 16

Veřejné zakázky
Šestatřicet tisíc případů, Pavel Lang, č. 5, str. 44

Veteráni
Třikrát vystřelit a na frontu!, Pavel Šmidrkal, č. 9, str. 44
„Pokecal si" i v morseovce, Vladimír Marek, č. 10, str. 50
Hraničáři po šedesáti pěti letech, Dan Zavoral, č. 11, str. 46
Uniformu už neoblékl, Pavel Šmidrkal, č. 11, str. 47
Více členů, více možností, Jana Deckerová, č. 12, str. 52

VLRZ
Bellevue nabízí mnoho novinek, Václav Kupilík, č. 5, str. 54
Dvě perly Středomoří, Václav Kupilík, č. 6, str. 54
Dračí lodě z Měřína, Václav Kupilík, č. 7, str. 52

Vojenská policie
Princip zrcadla, Vladimír Marek, č. 6, str. 34
Hrozba žlutých slonů, Vladimír Marek, č. 7, str. 22
Jedinečné zařízení evropské úrovně, Jana Deckerová, č. 9, str. 18
Mise pod ochranou, Jana Deckerová, č. 11, str. 42

Vojenská symbolika
Novinka v duchu tradic, František Herodek, č. 5, str. 32
Když mluví řeč symbolů, Vladimír Marek, č. 6, str. 44

Vojenské školství
Škola s bohatou tradicí, Jana Deckerová, č. 1, str. 56
Tři armády – jeden tým, npor. Miroslav Ovesný, č. 7, str. 25

Výcvik
Zaměřeno na VIP, Vladimír Marek, č. 1, str. 13
Nezapomenutelný Klínovec, rtn. Milan Štěpánek, č. 1, str. 26
„Dovolená" za erár, rtn. Milan Štěpánek, č. 2, str. 26
První řidiči třídními specialisty, kpt. Petr Šiler, č. 2, str. 28
Záchrana ze vzduchu, Pavel Lang, č. 3, str. 2
Přesně definované ambice, Vladimír Marek, č. 3, str. 18
Několik porcí extrému, Pavel Pazdera, č. 3, str. 24
Dril, jenž přijde vhod, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 4, str. 2
Hledání třináctých komnat, Vladimír Marek, č. 4, str. 18
„Bombaři" v akci, Jana Deckerová, č. 4, str. 26
Žádoucí „SAS", Pavel Lang, č. 4, str. 28
Co akce, to originál, Pavel Lang, č. 6, str. 10
Reálná příprava na mise, Martin Koller, č. 6, str. 22
Mokré peklo, Vladimír Marek, č. 7, str. 2
RBS naostro doma, Martin Koller, č. 7, str. 26
Boletice 2010, prap. Milan Svoboda, č. 7, str. 28
Prověrka v horách a písku, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 8, str. 21
Žádné období odpočinku, kpt. Lada Kovářová, č. 8, str. 28
Hradiště: S-2, S-10 i RBS-70, Jaroslav Repko a npor. Martina Dienová, č. 8, str. 31

SLAK pozitivní, antrax negativní, Jana Deckerová, č. 8, str. 32
Alchymie ostrostřelců, Vladimír Marek, č. 10, str. 22
Pomoc ze vzduchu, Pavel Lang, č. 10, str. 26
Bílá hvězda na chemickém nebi, Vladimír Marek, č. 11, str. 20
Úder „Modrého kladiva“, Pavel Lang a Jan Procházka, č. 11, str. 23
Téma jisté, výsledek nejistý..., Pavel Lang a Jan Procházka, č. 11, str. 26
Summer Survival s překvapením, kpt. Pavel Kočvara, č. 11, str. 32
Nejen skvělé salvy, Martin Koller, č. 11, str. 40
Ukaž, co umíš, Miroslav Jandík, č. 11, str. 45
NRF-2011/1 úspěšně certifikováno, npor. Jana Samcová, č. 12, str. 22
V Boleslavi si vyzkoušeli Charlie, kpt. Marcela Jandová, č. 12, str. 24

Výpravy za vojenstvím
Nadšenci to dokázali, Pavel Lang, č. 8, str. 56

Výstrojní služba
Rozostření vojáci, Vladimír Marek, č. 1, str. 42
Návrat k tradicím, Vladimír Marek, č. 3, str. 38

Výzkum
Rybka na jižním pólu, Pavel Lang, č. 1, str. 46
Chuck Norris aneb Odkud přijde útok?, pplk. Josef Kaderka a Pavel Čeleda, č. 5, str. 46
Na slovíčko s polárním výzkumníkem, Pavel Lang, č. 5, str. 48

Vzdělávání
Soubor tří jedniček, Pavel Lang, č. 5, str. 26
Školství v uniformách, Vladimír Marek, č. 5, str. 30

Vzdušné síly
Statečným štěstěna pomáhá, Pavel Lang, č. 4, str. 22
Pět tisíc hodin nad zemí, Pavel Lang, č. 5. str. 22
Půl milionu za šest set, Pavel Lang, č. 9, str. 25
Dvě svíčky „maxihangáru“, Pavel Lang, č. 12, str. 32

Z redakční pošty
Kurz třetího věku, plk. v. v. Ivo Hrazdílek, č. 1, str. 64
Důchodci plní elánu, pplk. v. v. Ladislav Naniáš, č. 2, str. 45
Kdokoli je může potřebovat, Stanislav Stebila, č. 4, str. 64
Ad Dobrou chuť i pod Hindúkušem, Julius Borovský, č. 6, str. 60
Dnes o někom jiném, Eva Pavlová, č. 8, str. 20
Jak správně nosit vyznamenání, pplk. Jiří Dziadkowiec, č. 11, str. 60
Aktivní zálohy při povodních, rtm. v z. Pavel Jurkovič a prap. Kateřina Strnadová, č. 11, str. 61

Z vojenských zařízení
Desatero muniční základny, Pavel Lang, č. 3, str. 15
Brána do armády, Vladimír Marek, č. 3, str. 46
Historický klenot armády, Vladimír Marek, č. 4, str. 52
Tisícům položek vládne řád, Pavel Lang, č. 6, str. 36
Padesát let informací pro armádu, Martin Koller, č. 9, str. 46
Přednost mají příslušníci resortu, Vladimír Marek, č. 9, str. 53
Připraveni na nejhorší, Pavel Lang, č. 10, str. 40

Zahraniční armády
Studium na Liptove, Pavel Lang, č. 1, str. 18
Exkurze na plovoucí základně, Věra Černá, č. 1, str. 30
Belgická armáda opět v Česku, Martin Koller, č. 4, str. 6
Maďarský SHORAD 2010, Martin Koller, č. 6, str. 26
Krok za krokem k úspěchu, Martin Koller, č. 7, str. 34
„Nebeští vojáci“, Vladimír Marek, č. 10, str. 38

Zamyšlení
Písničky nesmrtelného rodu, Pavel Šmidrkal, č. 2, str. 62
Výhody a možnosti Knihovny VHÚ, plk v. v. Josef Nastoupil, č. 4, str. 63

Zdravotnictví
Když rozhodují minuty, Jana Deckerová, č. 1, str. 38
Zůstane kámen na kameni?, Pavel Lang, č. 2, str. 42
Srdce hlídané na dálku, Jana Deckerová, č. 2, str. 48
(Ne)povinná injekce, Pavel Lang, č. 2, str. 50
Zaostřeno na zrak, Jana Deckerová, č. 4, str. 48
Dobro pacienta nadevše, Pavel Lang, č. 5, str. 38
Skalpel, prosím, Jana Deckerová, č. 5, str. 41

Znaky útvarů
Krajské vojenské velitelství Brno, Vladimír Marek, č. 1, o. 3
Krajské vojenské velitelství Zlín, Vladimír Marek, č. 2, o. 3
Krajské vojenské velitelství Karlovy Vary, Vladimír Marek, č. 3, o. 3
Krajské vojenské velitelství Liberec, Vladimír Marek, č. 4, o. 3
Krajské vojenské velitelství České Budějovice, Vladimír Marek, č. 5, o. 3
Krajské vojenské velitelství Praha, Vladimír Marek, č. 6, o. 3
Krajské vojenské velitelství Pardubice, Vladimír Marek, č. 7, o. 3
Krajské vojenské velitelství Olomouc, Vladimír Marek, č. 8, o. 3
Krajské vojenské velitelství Praha, Vladimír Marek, č. 9, o. 3
Krajské vojenské velitelství Plzeň, Vladimír Marek, č. 10, o. 3
22. základna letectva Sedlec, Vícenice a 23. základna vrtulníkového letectva Přerov, Vladimír Marek, č. 11, o. 3
Ústřední vojenský veterinární ústav Hlučín a Veterinární základna Chotyně, Vladimír Marek, č. 12, o. 3

Pozn.: o. 2 (3) znamená 2. (3.) strana obálky

A SPOJ

Volná místa

■ **Vojenská lázeňská léčebna Teplice, IČ 00000582, vypisuje výběrové řízení na volné místo lékař se specializací (22217), lékař/ka**
Pracoviště: Svatopluka Čecha 1170/2, 415 01 Teplice 1
Vlastnosti volného místa: Vysokoškolské vzdělání, atestace 1. stupně – obor neurologie, ortopedie nebo vnitřní lékařství. Jednosměnný provoz, plný pracovní úvazek, dle dohody možnost i zkráceného úvazku. Nástup: od 1. 3. 2011. Pro vzdálenější možnost ubytování.
Mzdové rozpětí: od 28 000 Kč do 35 000 Kč
Zájemci doručí životopisy osobně od 9 do 11 hod. nebo zašlou na e-mail: novotna@vllteplice.cz, info na tel. č. 723 655 386 – primář MUDr. Lněnička.
Kontakt: Alena Novotná, personalista + MÚ, tel.: +420 417 537 440, e-mail: novotna@vllteplice.cz

■ **Velitel 103. střediska CIMIC/PSYOPS nabízí volné systemizované místo pro VZP:**
- Velitel týmu tvorby produktů – SH 63, PT 09, BP „D“, AJ 3232, KvPo 05, návrhy audio, video a tištěných produktů, VŘP „B“ výhodou
- Velitel týmu CIMIC – SH 63, PT 09, BP „D“, AJ 3232, KvPo 05, VŘP „B“ výhodou

Kontakt: o. z. Ing. Dr. Kavecký, alc. 428 405, fax 428 400

Různé

■ **Hledám za sebe náhradu k VÚ 5490 Rakovník**
na funkci starší řidič-specialista vyprošťovacího družstva, hodnost nrtm., nutnost OŘVOS skup. C, E, jeřábnický průkaz s oprávněním na obsluhu AV-15.
Kontakt: 605 007 888, alc. 284 464

Areport

Vydává MO ČR – Prezentační a informační centrum MO
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 686
973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Jaroslav Pajer

Grafická úprava: Andrea Bělohlávková

Foto na titulní straně: Vladimír Marek

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje PIC MO, Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Oľga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: EUROPRINT, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 24. 11. 2010

Toto číslo vyšlo dne: 13. 12. 2010

Kontakty

Jana Deckerová
tel.: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Martin Koller
tel.: 973 215 572
mobil: 724 071 112
e-mail: martin.koller@email.cz

Jan Kouba
tel.: 973 215 664
mobil: 606 674 257

Pavel Lang
tel.: 973 215 868
mobil: 724 002 623
e-mail: pavellang@centrum.cz

Vladimír Marek
tel.: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.mare@post.cz

Jaroslav Pajer
tel.: 973 215 686
mobil: 724 033 412
e-mail: pajer.jaroslav@seznam.cz

Informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:
- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!!!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:
- číslo VÚ či VZ a město posádky,
- číslo RFO, který je vyplácí.

V případě osoby mimo resort:
- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
- název a číslo banky,
- na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasílaným článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Ústřední vojenský veterinární ústav Hlučín

Má na starost veterinární dozor v resortu Ministerstva obrany, komplexní veterinární zabezpečení všech jeho složek, ochranu proti onemocněním přenosným ze zvířat na člověka a diagnostiku vybraných nákaz. Zajišťuje léčebně preventivní činnost u zvířat vojenské správy včetně hospitalizace a provádění náročných specializovaných zákroků u služebních psů a vyčlenění zásahových skupin pro potřebu integrovaného záchranného systému.

V roce 1966 vznikl v Hlučíně Ústřední veterinární oddíl, o tři roky později byl reorganizovaný na 2. veterinární oddíl. Ten prošel počátkem devadesátých let minulého století několika reorganizacemi, v roce 1997 z něho vznikl Ústřední vojenský veterinární ústav.

Jeho znak tvoří zelený, žlutě lemovaný gotický štít s vypuklou horní hranou, na kterém je položena žlutá Aeskulapova hůl s hadem a žluté majuskulní písmeno „V“. To je společně s hadem mezinárodně znávaným symbolem veterinárního lékařství. Zelená tinktura štítu odkazuje na to, že jednotka je součástí Armády České republiky. Zlatá tinktura lemu a figury symbolizuje nejvyšší postavení útvaru v rámci veterinární služby AČR a odkazuje na špičkové výkony příslušníků ústavu. Barvy znaku vycházejí z barev města Hlučína jako místa vzniku útvaru a současného posádkového sídla.

Veterinární základna Chotyně

Je výcvikovým zařízením AČR určeným k plnění úkolů vojenské kynologie pro resort Ministerstva obrany. Kromě výcviku kynologických odborností a služebních psů poskytuje vojenským útvarům odbornou metodickou pomoc, zajišťuje všestrannou služební péči o psy a připravuje psovody a jejich svěřence před vysláním do zahraničních operací.

Výcvikové středisko psů a psovodů vzniklo v roce 1951 v Terezíně. O dva roky později bylo přemístěno do Grabštejna. V šedesátých letech minulého století spadalo po nějakou dobu pod Pohraniční stráž. Na podzim 1969 se však znovu vrátilo do armádních struktur. Již v následujícím roce bylo reorganizováno na Veterinární základnu.

Znak základny tvoří bílý štít, v jehož horní části je umístěn pes v černém provedení. Ten symbolizuje více než padesátiletou tradici výcviku služebních psů pro armádu a složky Ministerstva vnitra. Dolní část znaku tvoří červené cimbuří hradeb. Tím se útvar hlásí ke svému sídlu, jímž je zámek Grabštejn.

Stranu připravil ve spolupráci s VHÚ Vladimír MAREK

Předsunutou součástí systému americké protiraketové obrany jsou také torpédoborce třídy Arleigh Burke vyzbrojené systémem Aegis. Na obrázku je USS Jason Dunham.
Foto: US Navy